

Kommunfullmäktige

KALLELSE

Kallelse till sammanträde

Organ Kommunfullmäktige

Plats Sala Folkets Hus, Borgmästaregatan 1, 733 30 Sala

Tid Måndagen den 19 juni 2023 kl. 09.00
Lunchpaus kl. 11.30 – 12.45

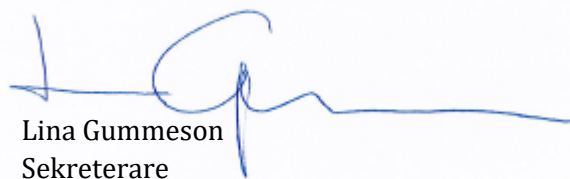
Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	Val av protokolljusterare		
2	Godkännande av föredragningslista	2023/171	
3	Anmälningssärenden	2023/171	2
4	Avsägelser	2023/52	
5	Kompletteringsval	2023/52	
6	Godkännande av årsredovisning 2022 för Norra Västmanlands samordningsförbund samt beslut om ansvarsfrihet	2023/262	3 - 68
7	Redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag	2023/201	69 - 78
8	Svar på medborgarförslag om digital skylt på Stora Torget för butiker utanför stadskärnan	2022/1144	79 - 84
9	Svar på medborgarförslag om besökare till Sala Silvergruva	2022/1152	85 - 88
10	Inkomna motioner, medborgarförslag, interpellationer, frågor		89
11	Budget och strategisk plan 2024 - 2027	2023/523	90 - 150

Sammanträdet sänds på Sala kommuns hemsida www.sala.se/webbradio och via Radio Sala FM 97,0.

Sala den 9 juni 2023

Emil Andersson Bleckert (S)
Ordförande

Lina Gummeson
Sekreterare

Stab för utveckling och förvaltning, Kanslienheten

Anmälningssärenden vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-06-19

Inga anmälningssärenden har inkommit till kommunfullmäktige under perioden.

Sammanträdesdatum
2022-06-07

Dnr 2023/262

KS § 89 Godkännande av årsredovisning 2022 för Norra Västmanlands samordningsförbund samt beslut om ansvarsfrihet

INLEDNING

Godkännande av årsredovisning 2022 för Norra Västmanlands samordningsförbund samt beslut om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Bilaga KS 2023.1203, Årsredovisning 2022 Norra Västmanlands Samordningsförbund

Bilaga KS 2023.1204, Revisionsrapport 2022 KPMG

Bilaga KS 2023.1205, Revisionsrapport Freveko 2022

Ledningsutskottets beslut § 79, 2023-05-24

Yrkanden

Amanda Lindblad (S) yrkar

bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna årsredovisningen för år 2022 för Norra Västmanlands samordningsförbund, samt

att bevilja styrelsen och dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot och finner ledningsutskottets förslag bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna årsredovisningen för år 2022 för Norra Västmanlands samordningsförbund, samt

att bevilja styrelsen och dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2022 års verksamhet.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Dnr

Norra Västmanlands
SAMORDNINGSFÖRBUND

Årsredovisning 2022

Organisationsnummer 222 000 – 1974

Beslutad av styrelsen 2023-03-22

Norra Västmanlands Samordningsförbund ska stödja insatser för människor i utanförskap till god hälsa och förvärsarbete och därmed bidra till ett jämlikt, jämställt och hållbart samhälle.

Besöks- och Postadress

Norra Västmanlands Samordningsförbund
von Rosens väg 1
737 80 Fagersta

Hemsida

www.nvsam.se

Innehållsförteckning

1.	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	4
	ORGANISATION	4
	UPPDRAG.....	5
	FINANSIERING.....	5
	VERKSAMHETSIDÉ OCH VISION.....	6
1.1	ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	6
1.2	VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING.....	7
1.3	HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE	7
1.4	STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN.....	8
1.5	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING, MÅLUPPFYLLELSE OCH EKONOMISK STÄLLNING..	10
	UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN	10
	MÅLGRUPP INDIVIDINSATSER	11
	INDIVIDINRIKTADE INSATSER	13
	STRUKTURPÅVERKANDE INSATSER	13
	UPPFÖLJNING OCH RESULTAT FÖR INDIVIDINRIKTADE INSATSER	17
	UPPFÖLJNING OCH RESULTAT FÖR STRUKTURPÅVERKANDE INSATSER.....	20
	BALANSKRAVSRESULTAT.....	21
1.6	VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN.....	21
1.7	FÖRVÄNTAD UTVECKLING	22
2.	RESULTATRÄKNING	23
3.	BALANSRÄKNING	23
4.	KASSAFLÖDESANALYS.....	24
5.	DRIFTREDOVISNING	25
6.	NOTER.....	26
7.	STYRELSENS UNDERSKRIFT.....	27
8.	REVISORERNAS UNDERSKRIFT	28

Ordförande har ordet

När verksamhetsåret 2022 har avslutats och nu redovisats kan jag konstatera att Samordningsförbundet oförtrutet under året arbetat med sin egen verksamhet och det länsgemensamma arbetet för en sammanslagning till ett länsförbund.

Det vi i verksamhetsplaneringen bestämt oss för att göra har blivit gjort. Vår förbundschef har återigen åstadkommit ett verksamhetsår som vi kan vara mycket nöjda med. Självt har hon också hållit i lösningsfokusutbildningar för Samordningsförbundet Västra Mälardalen och därmed också bidragit till att generera intäkter till vårt förbund.

Länspresidiet har, tillsammans med förbundscheferna, arbetat fram en plan för sammanslagningen, skrivit en avsiktsförklaring som gått ut på remiss till förbundsmedlemmarna, skapat förslag till gemensam ny förbundsordning och även gett förslag till ett nytt förbundsnamn: Samordningsförbundet Västmanland.

Djupare än så behöver jag inte gå, all info finns på [Nyhetsbrev – Samordningsförbunden i Västmanland \(samordningvastmanland.se\)](#)

Under min tid som ordförande har jag välsignats med många nya bekantskaper och lärdomar. Utan min vice ordförande Helena Norrby och förbundschef Ann Rilegård hade uppdraget varit helt annorlunda och jag vill tacka dem av hela mitt hjärta. Vår gemensamma styrelse har varit helt fantastisk. Nu har Samordningsförbundet Norra Västmanland ett nytt presidium med ordförande Elisabeth Pettersson och vice ordförande Anders Johannesson. Jag önskar dem allt väl i det framtida uppdraget att leda förbundet och att nå det utstakade målet att bli ett länsamordningsförbund 2024.

Fagersta 2023-02-07

Lena Eldståhl
Ordförande

1. Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt redovisning av det ekonomiska utfallet för år 2022. Till redovisningen hör 2 bilagor.

Organisation

Norra Västmanlands Samordningsförbund är en fristående juridiskt organisation med följande medlemmar: Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västmanland, Fagersta kommun, Hallstahammars kommun, Norbergs kommun, Sala kommun, Skinnskattebergs kommun samt Surahammars kommun.

Styrelsen är Samordningsförbundets högsta beslutande och förvaltande organ med ansvar för utveckling och ekonomi. I styrelsen ingår förtroendevalda ledamöter utsedda av Region Västmanland och kommunerna, samt tjänstepersoner utsedda av Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Styrelsens möten föregås av en ordförandeberedning med ordförande, vice ordförande och förbundschef.

Förbundet har en förbundschef anställd för att leda, samordna och utveckla förbundets verksamhet utifrån styrelsens beslut och anvisningar. Förbundschefen ska erbjuda process- och utvecklingsstöd för samordning på strukturell nivå samt till de samordnade individinsatser som förbundet stödjer. Förbundschefen är adjungerad i styrgrupperna för de insatser som förbundsmedlemmarna organiserar med stöd från samordningsförbundet.

Ett Utvecklingsråd, med tjänstepersoner från samtliga av förbundets medlemmar, är kopplat till Samordningsförbundet. Utvecklingsrådets roll är att identifiera behov av samverkansinsatser, att förankra samverkansidéer samt att bidra till att skapa goda förutsättningar för samverkan. Utvecklingsrådet utgör ett stöd till förbundschefen vid förankring och förberedelser av förslag till finansiering av samverkansinsatser. Rådet finns inte i förbundets linjeorganisation och har inget formellt ansvar i förhållande till styrelsen.

Tjänster för ekonomi, IT, viss administration samt lönehantering köps av Norra Västmanlands Ekonomiförvaltning, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, Fagersta Kommuns kommunkansli samt av Västmanland-Dalarnas lönenämnd. Förbundet är medlem i Nationella Nätverket för Samordningsförbund, NNS.

Uppdrag

Samordningsförbundets ändamål och uppdrag anges i lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser "Finsam-lagen" (2003:1210) samt i förbundsordningen.

Förbundets ändamål - Förbundsordningen § 5:

"... Förbundets ändamål är att genom finansiell samordning underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning. Förbundet ska också arbeta för en effektiv användning av gemensamma resurser och främja en positiv utveckling av verksamheten"

De insatser som Samordningsförbundet finansierar och stödjer syftar till att individer får det samordnade stöd och den rehabilitering mot god hälsa och egen försörjning som de behöver. Insatserna ska komplettera myndigheternas ordinarie verksamhet.

Styrelsen arbetar utifrån uppsatta mål och en årlig verksamhetsplan med budget. Förbundet arbetar på flera nivåer. På individnivå verkar förbundet genom att finansiera samverkansinsatser som bedrivs av förbundets parter. Förbundet stödjer utveckling av metoder och arbetssätt i samverkan, men också andra insatser som syftar till att stärka strukturella förutsättningar för ett effektivt myndighetssamarbete inom rehabiliteringsområdet. Det kan till exempel handla om myndighetsgemensam kompetensutveckling och forum för kunskapsutbyte.

Förbundsordningen § 7:

"Förbundet har till uppgift att:

1. *Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen.*
2. *Stödja samverkan mellan samverkansparterna.*
3. *Finansiera sådana insatser som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde.*
4. *Besluta på vilket sätt de medel som finns för finansiell samordning ska användas.*
5. *Besluta om förbundets arbetsordning.*
6. *Upprätta verksamhetsplan, budget och årsredovisning för förbundet.*
 - *Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna.*
 - *Varje insats ska vara dokumenterad så att den är möjlig att följa upp och värderas i förhållande till uppställda mål för insatsen.*
 - *Insatserna ska dokumenteras på ett sådant sätt att det är möjligt att återanvända vunna kunskaper och erfarenheter i parternas ordinarie verksamhet.*
 - *Alla insatser som finansieras av förbundet ska registreras och följas i uppföljningssystemet SUS."*

Finansiering

Norra Västmanlands Samordningsförbund finansieras av Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, av Region Västmanland med en fjärdedel samt av medlemskommunerna med resterande fjärdedel. 2022 års medelstilleddelning uppgick till 7 046 tkr. Utöver årets medelstilleddelning har förbundet budgeterat för användning av eget kapital motsvarande 474 tkr.

Verksamhetsidé och vision

Norra Västmanlands Samordningsförbund är en samverkansarena som stödjer människor i arbetsför ålder till god hälsa och förvärvsarbete och därmed bidrar till ett jämlikt, jämställt och socialt hållbart samhälle.

1.1 Översikt över verksamhetens utveckling

	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (tkr)	7 331	7 055	7 046	7 144	7 862
Verksamhetens kostnader* (tkr)	-7 461	- 7 078	-6 798	-8 270	-8 710
Årets resultat (tkr)	-173	-35	248	-1 143	-886
Soliditet	38,3 %	40,8 %	42,5 %	40,2 %	48,1 %
Antal anställda	1	1	1	1	1

*Exkl finansiella kostnader

Styrelsen valde att lägga en minusbudget för år 2022 för att använda det egna kapitalet till insatsfinansiering. Verksamheten har i huvudsak finansierats med medlemsbidrag på totalt 7 046 tkr samt med 200 tkr i konsulttjänster till ett av de övriga Samordningsförbunden i länet. Kostnader för verksamheten uppgick till 7 461 tkr (exkl finansiella kostnader), vilket var 253 tkr lägre än budgeterat. Det totala resultatet blev, före finansiella poster, 338 tkr högre än budgeterat. Orsaken var främst lägre kostnader för Samordningsteam Sala och Samordningsteam Hallstahammar samt för länsgemensamma aktiviteter.

Vid 2022 års utgång hade förbundet ett eget kapital om 1 140 tkr (inkl årets resultat) vilket motsvarar 16 % av årets tilldelade medel, och är därmed under det av Nationella rådet rekommenderade taket för eget kapital.

De sammantagna resultaten för året visar att förbundet har arbetat enligt sina styrdokument och sitt uppdrag att stödja medlemmarnas arbete att förbättra för individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering att närma sig eller nå egen försörjning. Samordningsförbundets styrelse har fortsatt att prioritera stöd till individinriktade insatser i form av fyra Samordningsteam.

Under år 2022 har ca 815 personer tagit del av Samordningsförbundets insatser, varav 134 individer har fått ett samordnat myndighetsstöd via de fyra Samordningsteamerna. Ca 680 chefer, medarbetare och förtroendevalda hos medlemmar och samverkanspartners har deltagit i något av förbundets arrangemang eller utbildningar.

1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

De flesta planerade utbildningar och konferenser har, efter pandemin, fortsatt ske digitalt istället för via fysiska möten. Det har fungerat bra och har medfört att fler har kunnat delta, även från andra delar av länet. Men det har också medfört att planerade kostnader (t ex aktiviteter i individinsatser, lokalhyra och förtäring för konferenser och utbildningar) har uteblivit.

1.3 Händelser av väsentlig betydelse

Processen mot länsamordningsförbund har pågått under hela året och med stöd av ett externt processtöd. Det har genomförts många dialogmöten med samtliga förbundsmedlemmar. Under sommaren ställde sig samtliga förbundsmedlemmar i de tre Samordningsförbunden i Västmanland bakom en avsiktsförklaring om en ambition att bilda ett länsförbund från 2024. Formella beslut om ny förbundsordning och att utöka och ombilda Norra Västmanlands Samordningsförbund till Samordningsförbundet Västmanland kommer tas under kvartal 1 2023.

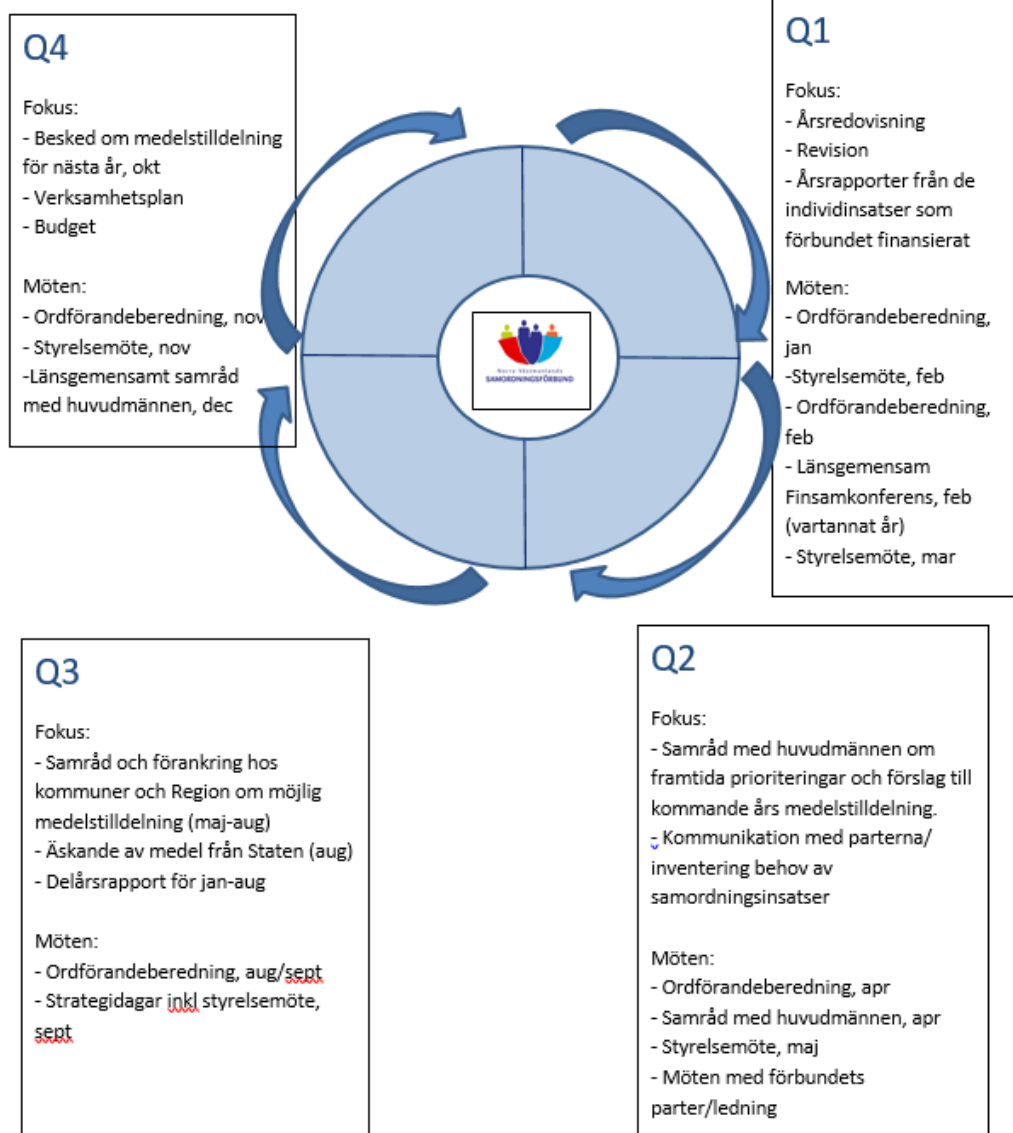
Arbetsförmedlingen rapporterar att år 2022, på nationell nivå, har präglats av en stark arbetsmarknad, med en bred minskning av antalet inskrivna arbetslösa. Både det totala antalet arbetslösa, antalet långtidsarbetslösa och antalet arbetslösa unga var på tydligt lägre nivåer under det fjärde kvartalet 2022 än under samma kvartal 2021 i alla delar av landet.

I de sex kommunerna i norra Västmanland fanns det, enligt Arbetsförmedlingens statistik, 42 % fler lediga arbeten i december 2022 jämfört med december 2021. Den totala arbetslösheten i förbundets medlemskommuner har minskat med 14 % mellan december 2021 och december 2022. Även antalet personer som varit arbetslösa mer än 24 månader har minskat med 11 %.

1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten

Förbundsstyrelsen arbetar utifrån verksamhetsplan och budget, och med ett årshjul med fokusområden för respektive kvartal. Styrelsen har 4-6 planerade möten per år. Däremellan håller ordförande och vice ordförande regelbunden kontakt med förbundets kansli samt bereder ärenden till styrelsen.

Årshjul för styrelsen Norra Västmanlands Samordningsförbund, uppdaterad 2020-11-12

Styrdokument

- ✓ Finsamlagen (2003:1210)
- ✓ Förbundsordning (2015)
- ✓ Styrelsens reglemente
- ✓ Delegationsordning
- ✓ Styrelsens årshjul
- ✓ Verksamhetsplan och budget
- ✓ Förbundschefen uppdrag och ansvar
- ✓ Nomineringsförfarande inför val och ordförande och vice ordförande
- ✓ Registerförteckning över personuppgiftsbehandling
- ✓ Kommunikationsplan
- ✓ Kriterier för ansökan om medel till insatser
- ✓ Dokument där mål, syfte och uppföljning av insatser ingår
- ✓ Policyer
 - Policy för internkontroll
 - Policy för likviditetsförvaltning
 - Policy för utvärdering
 - Bilpolicy
 - Alkoholpolicy vid representation
 - Strukturerat arbete för tidig upptäckt av våld i alla individinsatser som förbundet finansierar

Styrelsen fattar beslut om övergripande mål, inriktning och prioriterade målgrupper för de individinsatser som förbundet finansierar. Insatsernas styrgrupper, som består av chefstjänstepersoner från de samverkande parterna, tar därefter fram och följer löpande upp insatsens lokala mål. Förbundschefen är adjungerad i dessa styrgrupper.

Styrelsen följer löpande upp verksamheten samt ekonomiskt utfall jämfört med avsatta budgetmedel.

I början på året beslutar styrelsen om vilket eller vilka områden som ska vara föremål för årets internkontroll. 2021 års internkontroll redovisades i början på 2022 och gällde en översyn av vilka områden som behövde riskbedömas. 2022 års internkontroll avsåg riskbedömning av finansiering av läns gemensamma aktiviteter och länsförbundsprocessen samt uppföljning av 2020 års internrevision. Denna rapport kommer redovisas i början på 2023.

Samordningsförbundens insatser, budget och utfall har registreras i SUS - *Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet*. Systemet förvaltas av Försäkringskassan, och kommer under 2023 att ersättas av ett nytt uppföljningssystem – *Uppföljning Finsam*.

Styrelsen anser att förbundet har arbetat i riktning mot visionen samt att förbundet har uppfyllt sina mål för år 2022 genom de insatser som styrelsen beslutat om och som förbundet har genomfört.

1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Samordningsförbundet ska ha en god ekonomisk hushållning och verka för en effektiv användning av gemensamma resurser samt främja en positiv utveckling av verksamheten. Överskott eller underskott överförs till nästa verksamhetsår.

Sammanfattningsvis bedömer Norra Västmanlands Samordningsförbund att de insatser som genomförts under år 2022 i stort har följt verksamhetsplanen, men att något mindre medel än budgeterat har förbrukats, till största del på grund av att några av Samordningsteamerna inte har använt alla tilldelade medel. Beslut om medelsplacering sker enligt gällande delegationsordning.

Det egna kapitalet uppgick till 1 140 tkr per 2022-12-31, vilket var 16 % av årets medelstillelse. Målet är att inte ha ett eget kapital som överstiger 20 % av förbundets budgeterade medlemsbidrag och att det egna kapitalet inte ska understiga 500 tkr.

Styrelsen har valt att till allra största del prioritera finansiering och stöd till individinsatser, men att det även ska finnas utrymme för strukturpåverkande insatser. Årets kostnader har fördelats enligt följande:

Individinsatser	71 %
Strukturpåverkande insatser	7 %
Processtöd samverkansinsatser	6 %
Administration (styrelse & kansli)	16 %

Då årets tilldelade medel har använts och att det egna kapitalet understiger rekommenderat tak samt att endast 16 % av verksamhetens kostnad avser administration så anser styrelsen att förbundet har god ekonomisk hushållning.

Trots att mindre medel än budgeterat har förbrukats anser styrelsen att förbundet genom beslutade insatser nått målet/visionen att stödja människor i utanförskap till bättre hälsa och förvärvsarbete och därmed bidragit till ett mer socialt hållbart och jämställt samhälle.

Uppföljning av verksamheten

Den övergripande inriktningen utgörs av finansiering av samverkansinsatser som leder till att fler individer uppnår, eller närmar sig, egen försörjning. Basen i Norra Västmanlands Samordningsförbunds verksamhet är finansiering och stöd till fyra Samordningsteam.

Samordningsförbundet har i övrigt formulerat tre målområden. Dessa är långsiktiga och strategiska mål.

- Identifiera - Att kartlägga behov av samverkan
- Förebygga - Att utveckla insatser som förhindrar långvarigt utanförskap
- Stimulera - Att utveckla samverkansstrukturer inom området samordnad rehabilitering

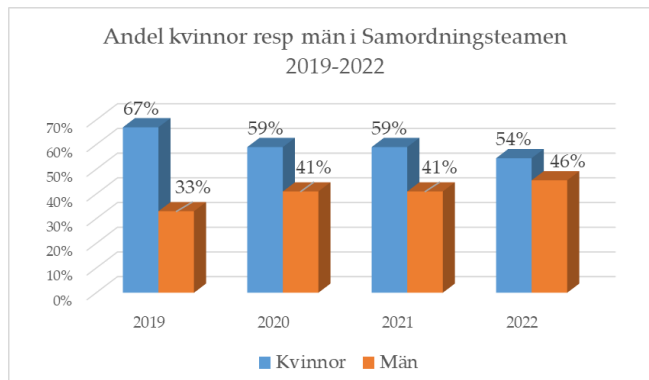
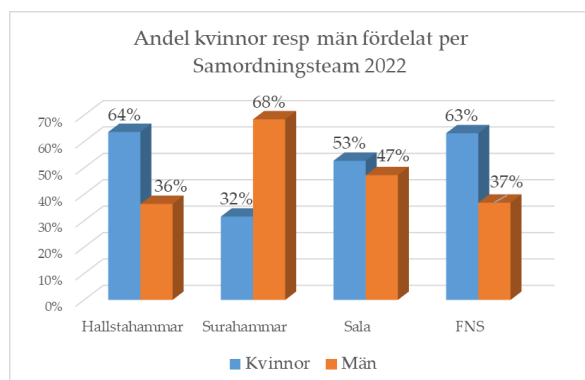
Uppföljning av mål- och verksamhetsområden redovisas nedan.

Målgrupp individinsatser

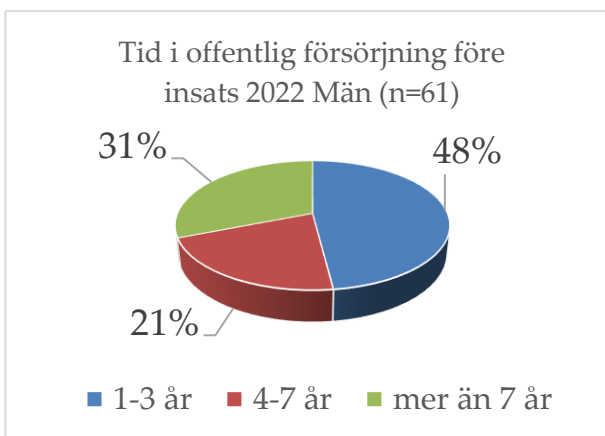
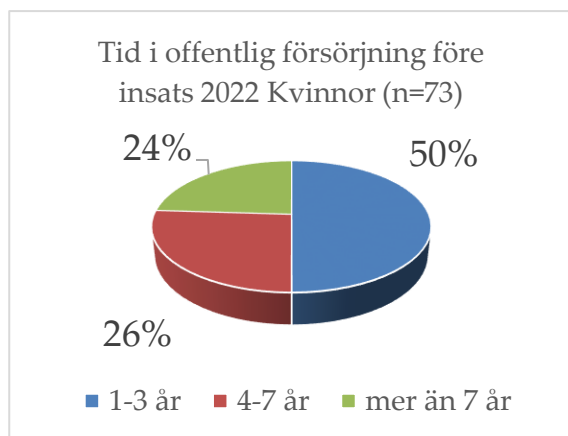
Samverkansinsatserna ska stödja personer i åldern 16-64 år som har *behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera aktörer för att öka förmågan och förutsättningarna för egen försörjning*. Angelägna grupper att nå är personer med psykisk ohälsa och ungdomar/unga vuxna som är i, eller riskerar att hamna i, utanförskap samt utrikesfödda personer med ohälsa. Det är också viktigt att hänsyn tas till lokala behov och förutsättningar.

Myndigheterna som anvisar deltagare insatserna beskriver ofta målgruppen som personer som har avstannat i sin utveckling mot arbete. De står ofta mycket långt från arbete och egen försörjning och tidigare stödinsatser i ordinarie strukturer har inte räckt till. Personerna själva beskriver ofta att man har "provat allt" för att komma vidare mot arbete, men att det av olika skäl inte har fungerat.

Redovisning av målgruppen i de fyra individinsatser (Samordningsteam) som förbundet har finansierat framgår av diagrammen nedan. Samordningsteamerna har under året arbetat med totalt 134 deltagare, varav 63 är nya för året. Statistiken är hämtad från SUS (Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet) som förvaltas av Försäkringskassan.

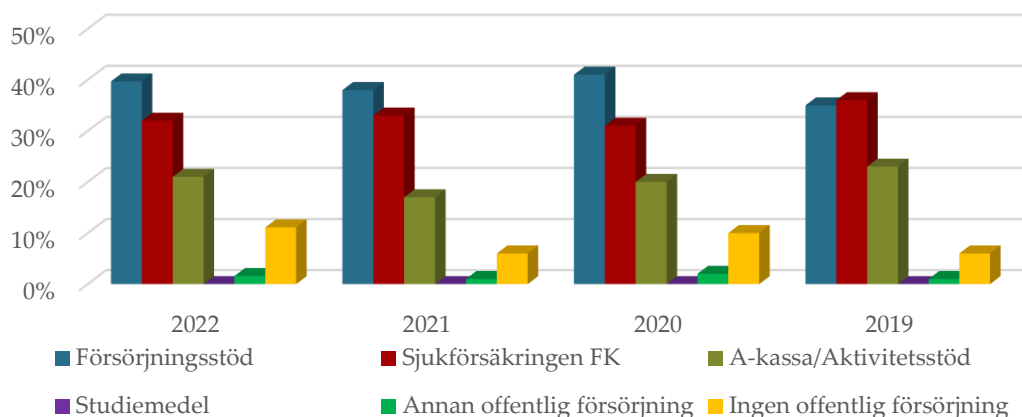

Könsfördelning: Totalt sett har fler kvinnor än män anvisats till Samordningsteamerna. Fördelningen mellan könen har dock till viss del jämnats ut under de senaste åren. Det är också relativt stora skillnader i könsfördelningen mellan de olika Samordningsteamerna.

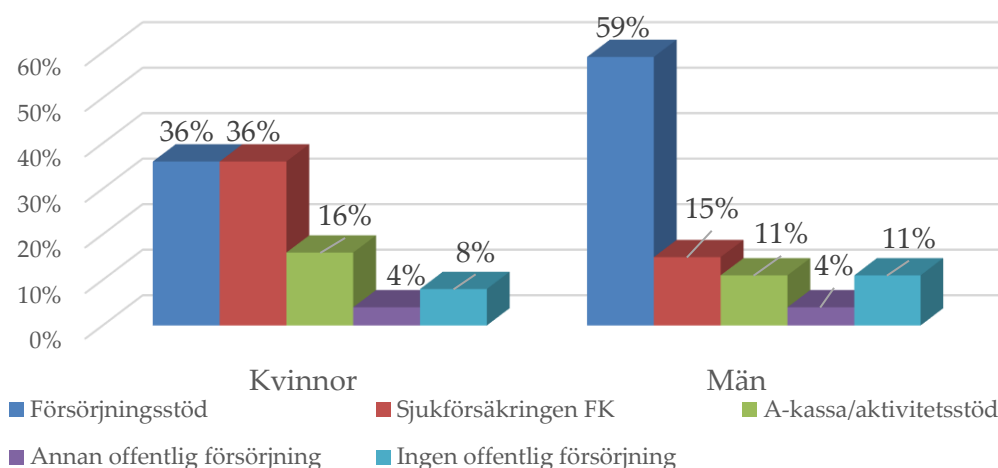

Tid i offentlig försörjning: Den genomsnittliga tiden i offentlig försörjning före insatsen är 4,9 år (kvinnor 4,7 år och män 5,0 år). Till skillnad från året innan har de män som deltagit i Samordningsteamens verksamhet i genomsnitt längre tid i offentlig försörjning än kvinnorna. Cirka hälften av alla deltagare har haft offentlig försörjning i mer än 3 år. En fjärdedel av kvinnorna och en tredjedel av männen har haft offentlig försörjning i mer än 7 år, varav några så länge som 15 år. Insatserna har arbetat med rätt målgrupp utifrån ambitionen i förbundets verksamhetsplan.

Försörjningskälla före insats 2019-2022

Försörjningskälla före insats 2022 - könsfördelat

Försörjningskälla: Andelen deltagare utan någon offentlig försörjning alls har ökat, och beror sannolikt på att fler ungdomar anvisats från KAA (Kommunala aktivitetsansvaret) och där anhöriga står för försörjningen. Den vanligaste försörjningskällan är fortfarande försörjningsstöd från kommunerna. Männen har i betydligt större utsträckning än kvinnorna haft försörjningsstöd. Kvinnorna har i tydligt större utsträckning varit sjukskrivna före insatsen. Dessa könsskillnader är ett mönster som vi känner igen sedan flera år tillbaka.

Individinriktade insatser

Förbundet har under året fortsatt finansiera fyra individinsatser, så kallade Samordningsteam, på fyra orter i norra länet. De drivs gemensamt av förbundets parter och med hel- eller delfinansiering av samordningsförbundet. Deltagare till insatserna remitteras från förbundets parter. Varje insats styrs av en styrgrupp med chefstjänstepersoner utsedda av förbundets parter. Syftet med Samordningsteamerna är att erbjuda ett samlat, lösningsinriktat och individanpassat rehabiliteringsstöd så att deltagaren ska återfå eller förbättra sina möjligheter till egen försörjning - för att på så sätt bidra till ett hållbart samhälle. Insatsernas värdegrund baseras på övertygelsen att alla individer har inneboende resurser och styrkor som kan tas tillvara.

Verksamheten anpassas efter varje deltagares behov och insatspersonalen är ständigt beredd att förändra och utveckla metoder, arbetssätt och aktiviteter. Samverkan mellan myndigheterna ska bedrivas med respekt för varandras kunskap, roller och arbetssätt. Deltagares erfarenheter, kunskaper och synpunkter ska systematiskt tas tillvara för att vidareutveckla insatsens design. Insatsen avslutas då deltagaren inte längre behöver myndigheternas samlade stöd, utan kan få det i parternas ordinarie verksamheter. En del av deltagarna gör dock sådana stegförflyttningar att de kan börja arbeta eller studera direkt efter insatsen.

Strukturpåverkande insatser

Målområde 1: Identifiera – att kartlägga behov av samverkan.

Förbundets Utvecklingsråd (parternas chefsgrupp) har på Samordningsförbundets initiativ träffats regelbundet för att gemensamt identifiera områden som kan och behöver stödjas/utvecklas avseende samverkan. Personal och styrgrupper i de Samordningsteam som förbundet finansierar, medverkar också till att identifiera områden där samverkan behöver stärkas.

Förbundschefen har medverkat i de lokala ledningsgrupperna för samverkan psykisk hälsa mellan Region Västmanland och kommunerna.

Målområde 2: Förebygga - att utveckla insatser som förhindrar långvarigt utanförskap

Elever i högstadiet, gymnasiet och vuxenutbildningen som, av olika skäl, har svårt att klara skolan utgör en riskgrupp för framtida utanförskap. Personal på gymnasieutbildningar och Vuxenutbildningar har erbjudits att delta i myndighetsgemensamma kompetensutvecklingsinsatser, framför allt avseende lösningsfokuserat arbetssätt. Samordningsteamerna bidrar till att bryta långvarigt utanförskap och medverkar till att sprida erfarenheter som kan ligga till grund för tidigare och förebyggande insatser.

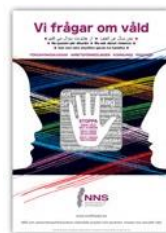
Samordningsförbundet har fortsatt att delta i det nationella regeringsuppdraget i projekt "Stoppa våldet" vars syfte är att tidigare upptäcka våld i nära relation. Förbundet har, tillsammans med sina parter, arbetat för att sprida kunskap om hur våld i nära relationer tidigare kan upptäckas, vilka effekter våld kan ha på människors hälsa samt vilket stöd som finns för dem som drabbats.

Personalen i de fyra Samordningsteamerna arbetar systematiskt och återkommande med att ställa frågor om våld till samtliga deltagare.

Det finns ett starkt samband mellan tidigare erfarenheter av våld och en senare psykiskt och fysisk ohälsa. Det är därmed tydligt att arbetssätt, typ Stoppa våldet, är en mycket angelägen fråga att gemensamt vidareutveckla och stödja. Insatspersonalen i Samordningsteamerna har under året erbjudits en 2-dagars fördjupningsutbildning om att upptäcka och bemöta våld i ungas nära relationer. Utbildningen genomfördes med hjälp av Föreningen Män och finansierades av Samordningsförbundet.

Förbundet har en policy att alla individinsatser som förbundet stödjer ska ha ett systematiskt arbete för tidig upptäckt av våld.

GrönKvist är ett coachande grupprogram som syftar till att personer ska få bättre kontroll på sin privatekonomi och minska sin ekonomiska stress. Programmet är från början utvecklat av Region Västmanland men har överlåtits till de tre Samordningsförbunden i länet. Materialet är numera digitaliserat, och under året har de tre samordningsförbunden i länet arrangerat ytterligare en handledarutbildning i Grönkvistprogrammet.

Målområde 3: Stimulera – att stärka strukturer inom området samordnad rehabilitering

För att myndigheter ska kunna ge ett gemensamt/samlat stöd som är till verklig nytta för klienterna, är att de är lyhörda för klienterna själva anser sig behöva.

Samordningsteamerna arbetar aktivt med att involvera deltagarna i planeringen av verksamheten och det individuella stöd som ges. En brukarstyrd brukarrevision har under årets genomförts i Samordningsteam Surahammar. Brukarrevisionen finansierades av Samordningsförbundet.

Insatspersonalen anser att revisionen gav många insikter och bra underlag för vidareutveckling av verksamheten utifrån de synpunkter som deltagarna delade med sig av till brukarrevisorerna.

Feedbacksystem används i form av ORS (Outcome Rating Scale) och SRS (Session Rating Scale), där klienters/deltagares synpunkter och erfarenheter tas tillvara för att vidareutveckla och stärka det samordnade stödet. Förbundet har också finansierat IT-stödet FIT Outcomes för de Samordningsteam som så önskar. Brukarorganisationer har bjudits in att delta i konferenser och seminarier för att bidra med sina perspektiv och erfarenheter.

En viktig förutsättning för att kunna stärka samverkan är att myndigheterna har kunskap, tillit och respekt för varandras uppdrag och förutsättningar. De behöver också ha respekt för varandras kompetens. Förbundet har därför arrangerat olika mötesplatser där chefer och personal hos förbundsmedlemmarna har getts möjlighet att träffas och lära mer om andras verksamheter och knyta kontakter för ökad samverkan. Det har främst skett via kortare digitala möten, s k "Dejt med en verkSAMhet", där chefer, personal, förtroendevalda och brukarorganisationer från hela länet har bjudits in, oavsett vilket av Samordningsförbunden i länet som arrangerat dejten.

Förbundet har varit aktiv i att sprida kunskap om resultaten från den danska så kallade BIP-studien. (Beskæftigelses Indikator Projektet) samt att ge stöd för implementering av arbetssätt baserat på BIP-kunskapen. BIP-studien ger stöd för vår ambition och strävan att erbjuda verkningsfulla och parallella individinsatser utan glapp.

BIP är internationellt sett den hittills mest omfattande studie som har undersökt vad som faktiskt gör att individer med komplexa behov kommer i arbete. Man har undersökt sambandet mellan ett antal indikatorer för anställningsbarhet och sannolikheten att få ett jobb. Studien har genomförts av Vaeksthusets forskningscenter och Aarhus universitet.

Intresset för BIP har varit stort hos förbundets medlemmar. Under hösten har ett stort antal chefer och medarbetare från kommunerna samt medarbetare från Arbetsförmedlingen, deltagit i BIP-utbildning där lärdomarna från BIP-studien har förmedlats och diskuterats. Utbildningen har också handlat om ett dialog- och skattningsverktyg (progressionsmätning) som bygger på de indikatorer som, enligt BIP, allra mest påverkar sannolikheten att få ett jobb. Utbildningen har genomförts med stöd från ESF-medel, där Samordningsförbundet Centrala Östergötland har varit projektägare.

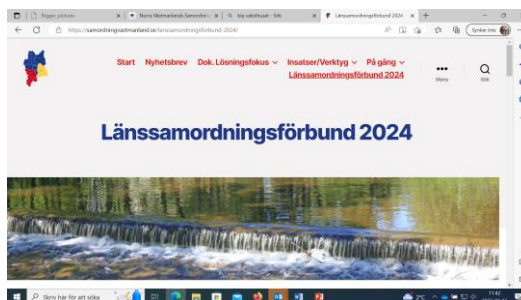
I Västmanland har det lösningsfokuserade arbetssättet utvecklats, med stor uthållighet och under lång tid. Det är ett kraftfullt verktyg och förhållningssätt i såväl klientarbete som i samverkan inom och mellan verksamheter. Förbundet har i samarbete med övriga Samordningsförbund i länet arrangerat flera myndighetsgemensamma utbildningar och nätverksträffar samt en stor och välbesökt konferens med syfte att stödja spridningen av det lösningsfokuserade arbetssättet. Förbundet har också via Tillsammansveckan finansierat föreläsningar om psykisk hälsa/ohälsa och bemötande.

Insatskatalogen är ett öppet och digitalt sökverktyg som syftar till att effektivisera sökandet efter tillgängliga insatser. Samordningsförbunden i länet har gemensamt finansierat driften av katalogen i Västmanland. En uppföljning av användningen av Insatskatalogen under 2021 visade att katalogen behöver göras mer välkänd hos förbundens medlemmar. Därför genomfördes under våren en informationsinsats.

Förbundscheferna har fortsatt medverka i ett nätverk med andra Samordningsförbund i Mellansverige. Syftet har bland annat varit att söka ett ökat samarbeten över förbunds- och regiongränserna. Frågor som har diskuterats är ökat kunskapsutbyte mellan förbunden och dess parter, gemensam omvärldspaning och om Samordningsförbunden gemensamt kan utveckla Finsam-miljön regionalt och nationellt, bland annat med stöd från ESF. Samarbetet har bland annat lett till att chefer och personal i norra Västmanland har kunnat ta del av flera ESF-finansierade utbildningsinsatser.

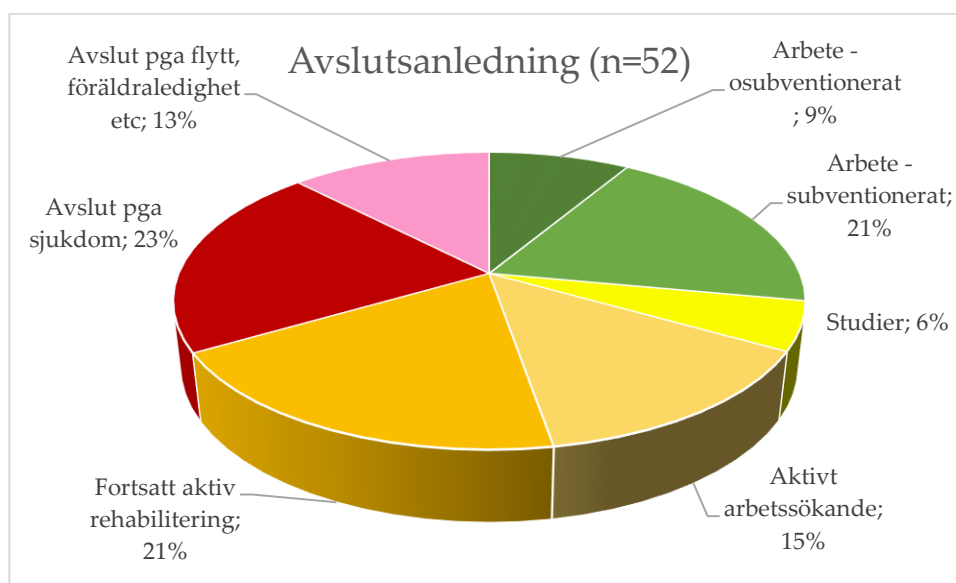
Förbundet har via möten och social media spridit information till medlemmarna om planerade aktiviteter och insatser. Ett stort antal dialogmöten har också genomförts med anledning av planerna på att bilda ett länsamordningsförbund i Västmanland.

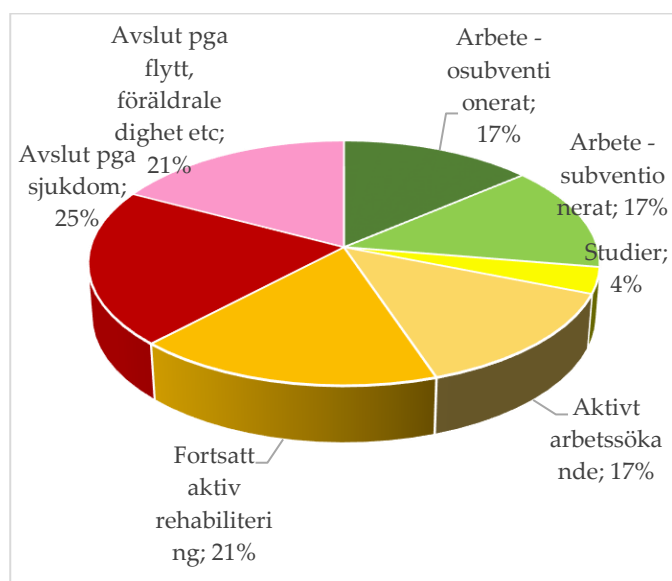
Uppföljning och resultat för individriktade insatser

De fyra Samordningsteamerna har under året arbetat med 135 deltagare (2021: 130). 64 deltagare har påbörjat insatsen (2021:65 deltagare) och 52 deltagare har avslutat insatsen (2021:59 deltagare). Här redovisas anledningar till avslut i insatsen och försörjningsförändring med statistik från SUS (samtliga deltagare, samt uppdelat per kön), samt därefter delar av resultaten från mätning med Indikatorer för Finsam.

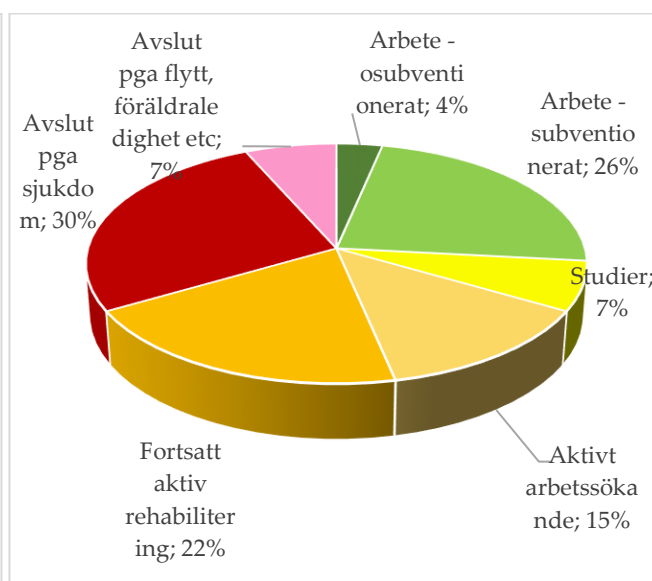
Anledningar till avslut i samordnad individinsats:

Figur 1 Avslutsanledningar (n=52)

Figur 2 Avslutsanledning, kvinnor (n=25)

Figur 3 Avslutsanledning, män (n=27)

Avslutsanledning: Ca 70 % av alla deltagare som avslutat insatsen under året har gjort sådana stegförflyttningar att de antingen kan arbeta, studera eller att de kan ta del av myndigheternas ordinarie arbetslivsinriktade insatser och inte längre har behov av samordnat rehabiliteringsstöd.

Vid könsjämförelse är det en större andel av kvinnorna som gått till osubventionerade anställningar än männen.

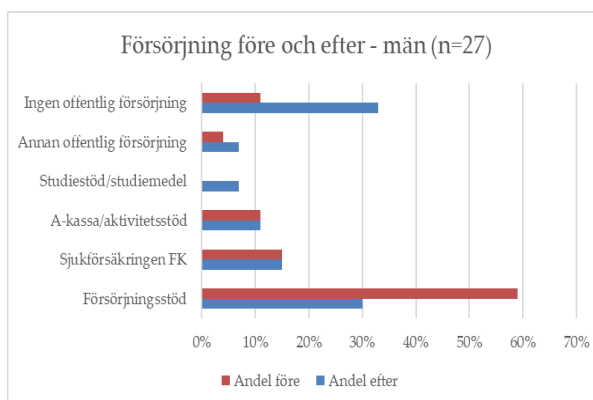
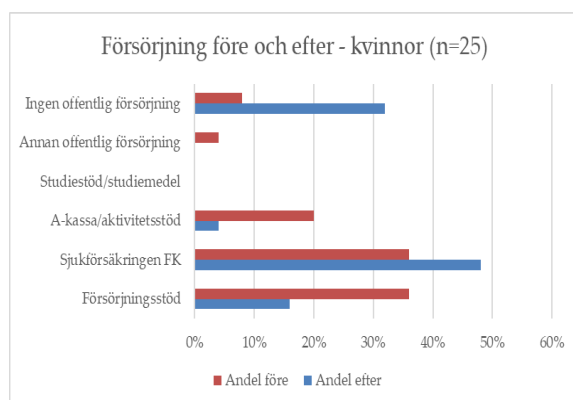
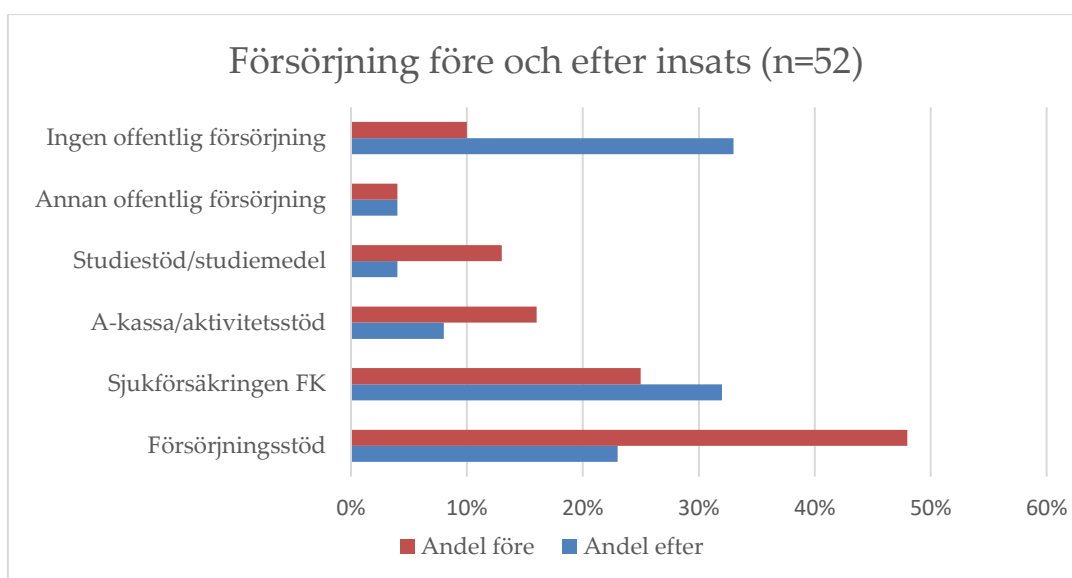
*Totalsumma är mer än 100 %, då deltagare kan ha flera avslutsanledningar, t ex både arbete och studier.

De deltagare som avslutat insatsen med "positivt utfall" (dvs arbete, studier, aktivt arbetssökande eller i fortsatt aktiv rehabilitering utan behov av samordnat stöd) hade i genomsnitt haft offentlig försörjning i 5,1 år före insatsen (2021: 4,6 år och 2020: 4,0 år).

De har varit i insatsen i genomsnitt 15,0 månader (2021: 13,9 månader, 2020: 12,0 månader och 2019: 11,8 månader).

Det betyder att dessa deltagare har varit i utanförskap längre tid än motsvarande grupp tidigare år, och att det i genomsnitt har tagit något längre tid att nå positivt utfall jämfört med tidigare år.

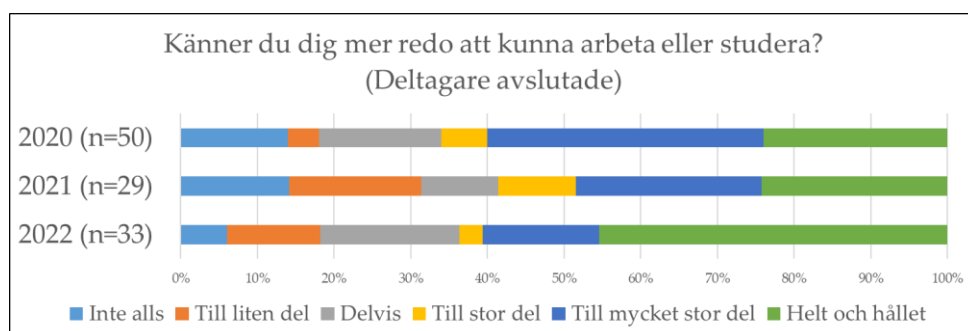
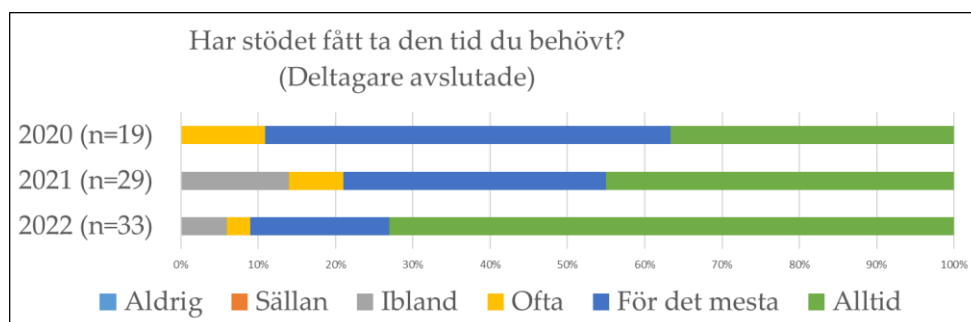
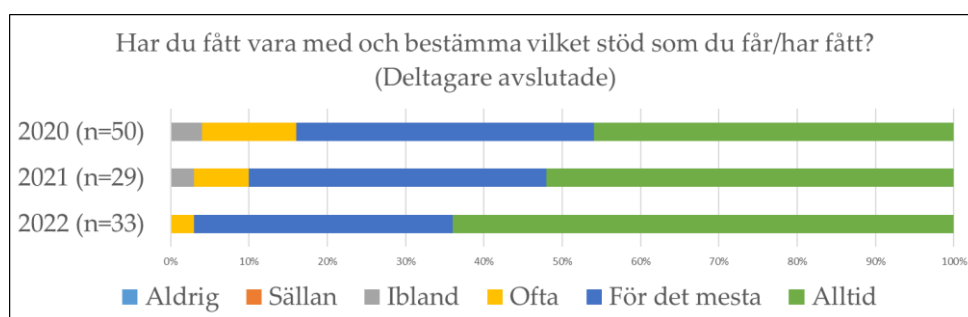
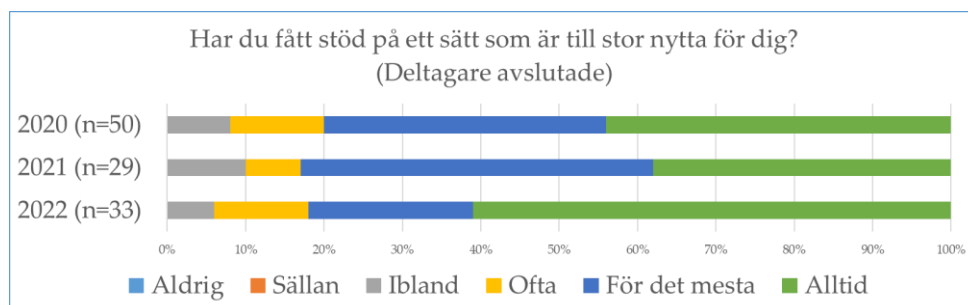
Försörjningsförändring före och efter insats

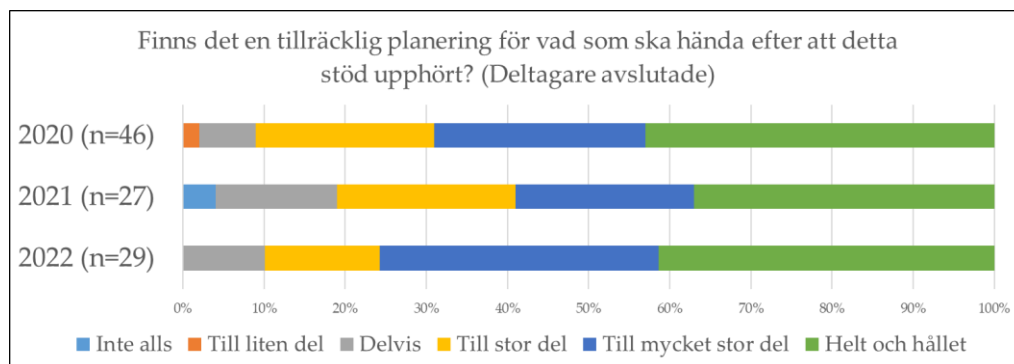

Försörjningsförändring: Efter insatsen är det fler personer som inte har någon offentlig försörjning, då de börjat arbeta eller studera. Behovet av försörjningsstöd har halverats efter insatsen för såväl männen som kvinnorna, för männen dock från en tydligt högre nivå. Att en större andel av kvinnorna har ersättning från Försäkringskassan efter insatsen beror bland annat på att flera deltagare har beviljats sjukersättning, men också att deltagare har lämnat insatsen för att deras hälsoläge inte har medgett arbetslivsinriktad rehabilitering i nuläget.

Indikatorer Finsam - deltagares skattning:

Samordningsförbundet använder det nationella verktyget Indikatorer för finansiell samordning för att följa upp och bedöma hur samordningen av arbetslivsrehabiliterande insatser fungerar. Följande grafer är en sammanställning över några av de enkätsvar som alla *deltagare* i de fyra Samordningsteamerna har erbjudits att bidra med i anslutning till att de avslutat sitt deltagande.

Indikatorer Finsam - deltagares skattning: Deltagarnas svar på Indikatorenkäterna tyder på att det finns ett stort mått av brukarinflytande i verksamheterna, att många deltagare upplever att stödet får ta den tid som de behöver för att komma framåt samt att stödet som getts har varit till stor nytta och hjälpt deltagarna att hantera sin situation. Det är också en tydlig andel deltagare som uppger att de känner sig mer redo att kunna arbeta eller studera.

Sammanfattande bedömning – resultat av individinsatser

Uppföljningen visar att Samordningsteamerna arbetar med rätt målgrupp utifrån prioriteringarna i förbundets verksamhetsplan. Den visar också att de individanpassade aktiviteter och den värdegrund som präglar verksamheten gör stor skillnad för den enskilde med tydliga stegförflyttningar i önskad riktning. Detta trots pandemin med de restriktioner och anpassningar av verksamheten som det inneburit.

Samordningsteamens arbete gör också skillnad för remitterande verksamheter, bland annat i form av deltagares minskade behov av offentlig försörjning.

Mål för individinsatser uppnått

Uppföljning och resultat för strukturerande insatser

Förbundet har finansierat och genomfört en rad insatser med syfte att strukturellt utveckla och stödja samverkan och samordning mellan förbundets medlemmar. Dessa har varit gemensamma utbildningar, föreläsningar, konferenser och andra mötesplatser om frågor såsom våld i nära relation, psykisk hälsa och lösningsfokuserat arbetssätt. Men det har också varit processtöd i möten för att bygga nätverk och vidareutveckla konkreta samarbetsformer mellan förbundets medlemmar. Totalt har ca 680 personer deltagit i dessa möten.

En mer detaljerad redovisning av de strukturerande insatserna redovisas i bilaga 1 till denna årsredovisning.

Norra Västmanlands Samordningsförbund samlar in data inom ramen för det nationella verktyget Indikatorer för finansiell samordning. Via indikatorerna försöker vi få svar på frågan *Hur vet vi att det blir bättre?* Vi följer utveckling både inom och runt de individriktade samverkansinsatser som

förbundet finansierar samt delar av den strukturella utvecklingen i samverkan mellan myndigheterna. Indikatorerna är totalt 16 st och för 14 indikator finns det enhetliga, kvalitetssäkrade och nationellt framtagna mått. För dessa 14 indikatorer är enkäter ställda till fem respondentgrupper: deltagare (pågående), deltagare (avslut), personal i insatser, parternas chefsgrupper och förbundsstyrelsens ledamöter.

Under året har totalt 123 enkäter samlats in., vilket är några fler än året innan. Indikatormätningen år 2022 genomfördes under perioden 2021-11-01 – 2022-10-30. Vid jämförelse med motsvarande undersökning år 2021 och 2020 visar årets mätning en förbättring av flera av indikatorerna medan några är att betrakta som oförändrade. En mer detaljerad redovisning av svaren i indikatormätningen finns i bilaga 2 till denna årsredovisning.

Sammanfattande bedömning – resultat av strukturpåverkande insatser

Förbundet har genomfört i stort sett samtliga planerade aktiviteter. Förbundsstyrelsen har fortsatt prioritera finansieringen av individinsatser men har också kunnat genomföra många strukturpåverkande insatser, trots att en relativt liten andel av förbundets budget har avsatts för det ändamålet.

Mål för strukturpåverkande insatser uppnått.

Balanskravsresultat

Årets resultat enligt resultaträkningen	-172,8
- Samtliga realisationsvinster	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	33,6
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0
Balanskravsresultat	-139,1

Styrelsen gör bedömningen att årets negativa resultat inte behöver återställas med hänvisning till god ekonomisk hushållning och kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop 1996/97:52 s 38 och 94). Detta då förbundet över tid har byggt upp ett eget kapital och avsikten är att förbruka tidigare års överskott.

1.6 Väsentliga personalförhållanden

Samordningsförbundet har under året haft en förbundschef anställd på heltid.

1.7 Förväntad utveckling

Svensk ekonomi bedöms gå in i en lågkonjunktur under 2023 med ökande arbetslöshet som följd. Samtidigt väntas bristen på kompetens vara fortsatt hög.

Antalet nyinskrivna på Arbetsförmedlingen i landet ökar nu i början på 2023 jämfört med samma period förra året och allt fler varslas. Samtidigt minskar antalet långtidsarbetslösa.

I åldern 18 till 24 år och bland utrikes födda är arbetslösheten fortfarande högre än för äldre och inrikes födda. Många av de som är långtidsarbetslösa behöver utbilda/kompetensutveckla sig för att kunna matcha de arbeten som finns tillgängliga.

Arbetsförmedlingens reformering och förändrade uppdrag kommer innebära ett fortsatt utvecklingsarbete av samarbetsformer mellan Arbetsförmedlingen, deras externa aktörer och förbundets övriga parter.

Att samarbete och samverkan fungerar mellan myndighetsaktörer och arbetsgivare har en central roll för arbetsmarknadsinkludering. Stödande insatser till arbetsgivare kan behöva utvecklas för att fler arbetsgivare ska vilja och våga vara med och bidra till arbetsmarknads-inkludering för t ex personer med funktionshinder, utomeuropeiskt födda och lågutbildade personer.

Under 2023 planeras, med stöd av ESF-medel, en kompetensutvecklingsinsats "Vägen till arbetsgivarna" för förbundets medlemmar.

Den upplevda ohälsan i Västmanland är högre än i riket i övrigt, och speciellt den psykiska ohälsan är oroväckande stor. Insatser behöver utvecklas för att såväl förebygga psykisk ohälsa som att stödja och behandla de som drabbas. Här skulle Fontänhusmodellen kunna vara en konkret och effektiv pusselbit.

Region Västmanland har också tagit ett initiativ till en extra kraftsamling omkring mål #5 i den Regionala utvecklingsstrategin: "Att öka andelen som anser att deras hälsa är bra eller mycket bra". Här krävs ett brett samarbete mellan många olika samhällsaktörer då den upplevda hälsan är beroende av en lång rad faktorer utöver levnadsvanor, såsom kunskap/utbildning, arbete, boende och delaktighet.

Under perioden februari-mars 2023 kommer förbundsmedlemmarna fatta formella beslut om att bilda ett länsförbund. Norra Västmanlands Samordningsförbund kommer utökas och ombildas till Samordningsförbundet Västmanland. Samordningsförbunden i Västerås och Västra Mälardalen kommer läggas ner när bokslutet för 2023 är klart. Det kommer därför vara en fortsatt stor aktivitet kring länsförbundsfrågan under året. En gedigen styrelseutbildning genomförs under året och i maj planeras interimsstyrelsen för det nya länsamordningsförbundet börja arbeta med att förbereda för verksamhetsstart 1 januari 2024.

2. Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	7 330 830	7 054 856
Verksamhetens kostnader	3	-7 461 438	-7 077 796
Verksamhetens resultat		-130 608	-22 940
Finansiella intäkter		37	0
Finansiella kostnader		-42 196	-12 288
Resultat efter finansiella poster		-172 767	-35 228
Årets resultat		-172 767	-35 228

3. Balansräkning

Belopp i kr	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Fordringar	4	77 705	83 553
Kortfristiga placeringar	5	866 210	899 846
Kassa och bank		2 032 812	2 234 714
Summa omsättningstillgångar		2 976 727	3 218 113
Summa tillgångar		2 976 727	3 218 113
Eget kapital, avsättningar och skulder			
<i>Eget kapital</i>			
Årets resultat		-172 767	-35 228
Övrigt eget kapital		1 312 285	1 347 512
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner		231 124	176 450
<i>Skulder</i>			
Kortfristiga skulder	6	1 606 086	1 729 379
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		2 976 727	3 218 113
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

4. Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	Not	2022	2021
Årets resultat		-172 767	-35 228
Justering för ej likviditetspåverkande poster	1	54 674	19 882
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-118 093	-15 346
-/+ Ökning/minskning kortfristiga fordringar		5 848	39 158
+/- Ökning/minskning kortfristiga skulder		-123 293	62 954
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-235 538	86 766
Årets kassaflöde		-235 538	86 766
Likvida medel vid årets början		3 134 560	3 047 794
Likvida medel vid årets slut		2 899 022	3 134 560
Not 1 Justering för ej likviditetspåverkande poster			
Gjorda avsättningar		54 674	19 882

5. Driftredovisning

Belopp tkr	Utfall 2022			Budget 2022*	Avvikelse 2022	Utfall 2021		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Utfall-Budget netto	Intäkt	Kostnad	Netto
INTÄKTER								
Medel från huvudmännen	7 046	0	7 046	7 046	0	7 046	0	7 046
Summa intäkter	7 046	0	7 046	7 046	0	7 046	0	7 046
ADMINISTRATIVA KOSTNADER								
Styrelse	0	-365	-365	-455	90	0	-426	-426
Kansli + Bilkonto	102	-860	-758	-596	-162	9	-750	-741
Summa administrativa kostnader	102	-1 225	-1 123	-1 051	-72	9	-1 176	-1 167
DIREKTA INSATSKOSTNADER								
Individinsatser								
Samordningsteam Surahammar		-1 047	-1 047	-1 053	6	0	-963	-963
Samordningsteam Hallstahammar		-1 071	-1 071	-1 120	49	0	-1 044	-1 044
Samordningsteamet FNS		-1 509	-1 509	-1 523	14	0	-1 402	-1 402
Samordningsteam Sala		-1 447	-1 447	-1 590	143	0	-1 536	-1 536
Kurator Samordningsteam		-215	-215	-235	20	0	-130	-130
Summa kostnader individinsatser	0	-5 289	-5 289	-5 521	232	0	-5 075	-5 075
Strukturpåverkande insatser								
Samverkansmedel ofördelat		-83	-83	-82	-1	0	-102	-102
Extern medbedömning		-30	-30	-35	5	0	-35	-35
Övriga utvärderingsinsatser		-10	-10	-30	20	0	-13	-13
Utvecklingsdagar samordningsteam		-24	-24	0	-24	0	-5	-5
Länsgem utbildningsinsatser	83	-262	-179	-250	71	0	-153	-153
Lösningfokuserat arbetssätt -grundutbildning	100	-14	86	-20	106	0	0	0
<i>varav processtöd / samverkan</i>						0		
Lösningfokuserat arbetssätt -vidareutbildning	0	0	0	-20	20	0	0	0
Andra utbildningsinsatser	0	-12	-12	0	-12	0	-15	-15
Insatskatalogen		-73	-73	-75	2	0	-72	-72
Summa kostnader strukturpåverkande insatser	183	-508	-325	-512	187	0	-395	-395
Processtöd samverkansinsatser								
Processtöd samverkansinsatser		-439	-439	-431	-9	0	-432	-432
<i>varav processtöd / samverkan</i>			0					
Summa processtöd samverkansinsatser	0	-439	-439	-431	-9	0	-432	-432
Summa direkta insatskostnader		-6 236	-6 054	-6 464	410	0	-5 902	-5 902
SUMMA	7 331	-7 461	-131	-468	338	7 055	-7 078	-23

* Reviderad budget, enligt styrelsebeslut 2022-03-23.

Resultatet avviker från budget med 338 tkr främst på grund av att två av Samordningsteamerna inte använt alla beviljade medel samt att kostnader för länsgemensamma aktiviteter blev lägre än budgeterat. Från och med 2020 redovisas fördelning av kansliets kostnader mellan administration och processtöd för samverkan (direkt insatskostnad). Detta för att mer korrekt spegla hur förbundets personella resurser används. Hälften av förbundschefens arbetstid, och därmed hälften av personalkostnaden, utgör administration och hälften processtöd.

6. Noter

Belopp i kr

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2022	2021
Driftbidrag från staten	3 523 000	3 523 000
Driftbidrag Fagersta kommun	320 108	321 290
Driftbidrag Norbergs kommun	137 788	138 557
Driftbidrag Skinnskattebergs kommun	105 712	105 861
Driftbidrag Sala kommun	554 440	553 623
Driftbidrag Hallstahammars kommun	398 960	397 459
Driftbidrag Surahammars kommun	244 492	244 709
Driftbidrag från Region Västmanland	1 761 500	1 761 500
EU-medel och andra bidrag	84 830	0
Övriga intäkter	200 000	8 857
Summa	7 330 830	7 054 856

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2022	2021
Individinsatser	-5 289 398	-5 074 808
Strukturpåverkande insatser	-507 633	-395 004
Processtöd samverkansinsatser	-439 447	-432 113
Summa direkta insatskostnader	-6 236 478	-5 901 925
Administrativa kostnader	-1 224 959	-1 175 871
Summa verksamhetens kostnader	-7 461 436	-7 077 796

Not 4. Fordringar

	2022-12-31	2021-12-31
Skattekontot	31 316	18 302
Debiterad preliminärskatt	8 844	16 152
Moms	21 942	10 090
Förutbetalda kostnader	15 603	39 009
Summa kortfristiga fordringar	77 705	83 553

Not 5. Kortfristiga placeringar

	2022-12-31	2021-12-31
Obligationer, förlagsbevis m.m.		
Anskaffningsvärde	900 000	900 000
Värdereglering	-33 791	-154
Summa kortfristiga placeringar	866 209	899 846

Not 6. Kortfristiga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	-296 517	-77 052
Preliminärskatt löner	-23 838	-24 431
Semesterlöneskuld	-64 228	-40 143
Lagstadgad arbetsgivaravgift	-22 196	-23 227
Upplupen särskild löneskatt individuell del	-13 607	-24 306
Upplupen pensionskostnad individuell del (KAP-KL)	-30 087	-26 000
Övriga upplupna kostnader	-1 155 612	-1 514 220
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 606 086	-1 729 379

7. Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Undertecknat den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

DocuSigned by:

Anna Karin Elisabet Pettersson

5E74E8DACE4F486...

Elisabet Pettersson

Ordförande

DocuSigned by:

Marianne Ångström

260CBD8BED2A411...

Marianne Ångström

Ledamot

DocuSigned by:

Roger Ingvarsson

7336F40067CD40A...

Roger Ingvarsson

Ledamot

DocuSigned by:

Oskar Söderberg

44671EEB6DB64DF...

Oskar Söderberg

Ledamot

DocuSigned by:

Jenny Hödefors

D82C5FF21E5D4FF...

Jenny Hödefors

Ledamot

DocuSigned by:

Anders Johannesson

6BBFC596D0864A0...

Anders Johannesson

Vice ordförande

DocuSigned by:

Lena Margareta Eldstål

444F412AF6E2445...

Lena Eldstål

Ledamot

DocuSigned by:

Inge Larsson

C95FFDB676D94B8...

Inge Larsson

Ledamot

DocuSigned by:

Åsa Brodd

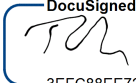
BBFFF336A3224B2...

Åsa Brodd

Ledamot

8. Revisorernas underskrift

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

DocuSigned by:

.....3EFC88EE721D4A6.....

Rolf Malmén

Revisor

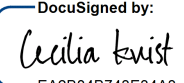
Utsedd av Kommunerna Fagersta,
Hallstahammar, Norberg, Sala,
Skinnskatteberg och Surahammar

DocuSigned by:

.....6D853EECA76A41A.....

Jesper Songer

Revisor

Utsedd av Region Västmanland

DocuSigned by:

.....EA2B84B743E34A3.....

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor,

KPMG AB

Utsedd av Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan

Bilagor

Bilaga 1 Sammanställning av förbundets strukturpåverkande insatser

Bilaga 2 Indikatorer för finansiell samordning

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Norra Västmanlands Samordningsförbund, organisationsnummer 222000–1974, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, regionfullmäktige i Västmanland och kommunfullmäktige i Hallstahammars kommun, Norbergs kommun, Sala kommun, Skinnskattebergs kommun, Fagersta kommun och Surahammars kommun

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samordningsförbundet Norra Västmanlands Samordningsförbund för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om finansiell samordning och kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av samordningsförbundets finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att resultaträkningen och balansräkningen för samordningsförbundet fastställs.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om finansiell samordning och enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt lagen om finansiell samordning, kommunallagen och därmed enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har biträtts i vår granskning av ett sakkunnigt biträde.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Norra Västmanlands Samordningsförbund för år 2022.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Norra Västmanlands Samordningsförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisionsred i Sverige. Vi som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Upplysning

Det finns två revisionsrapporter att ta del av för ytterligare information, en revisionsrapport som sakkunnigt biträde har skrivit och en revisionsrapport som den auktoriserade revisorn har skrivit.

DocuSigned by:

6D853EECA76A41A...

Jesper Songer

Revisor, Region Västmanland

DocuSigned by:

3EEC88EE721D4A6...

Rof Malmén

Revisor, Fagersta kommun, Hallstahammars kommun,
Norbergs kommun, Sala kommun, Skinnskatteberg
kommun och Surahammars kommun

DocuSigned by:

EA2B84B743E34A3...

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

KPMG AB

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Certificate Of Completion

Envelope Id: 44E87B3D7A0446AEA1C3329551FCEC92	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Årsredovisning 2022 NVS.pdf, Revisionsberättelse NVS 2022.docx	
Source Envelope:	
Document Pages: 32	Signatures: 15
Certificate Pages: 8	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Cecilia Kvist
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	cecilia.kvist@kpmg.se
	IP Address: 185.113.96.1

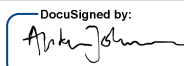
Record Tracking

Status: Original	Holder: Cecilia Kvist	Location: DocuSign
3/22/2023 5:49:42 AM	cecilia.kvist@kpmg.se	

Signer Events

Anders Johannesson
anders.johannesson@hallstahammar.se
Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by:

6BBFC595D0864A0...

Timestamp

Sent: 3/22/2023 6:09:17 AM
Viewed: 3/22/2023 7:24:37 AM
Signed: 3/22/2023 7:27:02 AM

Signature Adoption: Drawn on Device
Using IP Address: 98.128.229.200
Signed using mobile

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 13927075-a47a-5076-97eb-436528eca6a6
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/22/2023 7:24:19 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 7:24:37 AM
ID: 1ecb99c9-fc72-439e-a45c-2e884edabc7e

Anna Karin Elisabet Pettersson
elisabet.pettersson@sala.se
Security Level: Email, Account Authentication (None)

DocuSigned by:

5E74E8DACE4F486...

Sent: 3/22/2023 6:09:18 AM
Viewed: 3/22/2023 8:42:31 AM
Signed: 3/22/2023 8:43:13 AM

Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 88.131.214.138

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 349e0903-8fcb-5c49-a729-c347697bbee1
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/22/2023 8:42:07 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 8:42:31 AM
ID: a7ce2611-ecb7-41a6-af68-1016ec7525de

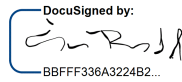
Signer Events

ÅSA BRODD

broddan.asa@gmail.com

Security Level: Email, Account Authentication
(None)

Signature

DocuSigned by:

BBFF336A3224B2...

Signature Adoption: Drawn on Device
Using IP Address: 94.234.105.129
Signed using mobile

Timestamp

Sent: 3/22/2023 6:09:25 AM
Resent: 3/22/2023 9:02:33 AM
Resent: 3/22/2023 9:03:06 AM
Viewed: 3/22/2023 9:12:30 AM
Signed: 3/22/2023 9:14:59 AM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: eda3557a-e1e0-5d24-ab55-d666a5dc0fc5
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/22/2023 9:12:08 AM

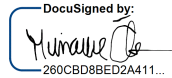
Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 9:12:30 AM
ID: aec77543-1eca-494e-8fd1-947b1d8fd395

Eva Marianne Ångström

marianne.angstrom@politiker.norberg.se

Security Level: Email, Account Authentication
(None)

DocuSigned by:

260CBD8BED2A411...

Signature Adoption: Drawn on Device
Using IP Address: 83.68.249.127
Signed using mobile

Sent: 3/22/2023 6:09:19 AM
Viewed: 3/22/2023 7:59:06 AM
Signed: 3/22/2023 8:03:03 AM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: c4e27a9f-417b-5352-b99a-c50d7eae5a66
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/22/2023 7:58:46 AM

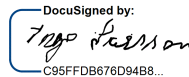
Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 7:59:06 AM
ID: 3a42f9db-390d-4681-bb06-ba360068db3e

Inge Larsson

virsoing@gmail.com

Security Level: Email, Account Authentication
(None)

DocuSigned by:

C95FFDB676D94B8...

Signature Adoption: Drawn on Device
Using IP Address: 81.227.16.88
Signed using mobile

Sent: 3/22/2023 6:09:20 AM
Viewed: 3/22/2023 7:03:20 AM
Signed: 3/22/2023 7:07:55 AM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: e076b9a1-f003-5bbc-ad54-f226ee2c9767
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/22/2023 7:02:36 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 7:03:17 AM
ID: 0a81ad4d-e243-48a3-83b8-f64372a4b3c9

Signer Events

Jenny Hödefors
Jenny.Hodefors@hallstahammar.se
Security Level: Email, Account Authentication
(None)

Signature

DocuSigned by:

D82C5FF21E5D4FF...
Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 158.174.22.4

Timestamp

Sent: 3/22/2023 6:09:23 AM
Resent: 3/22/2023 9:03:06 AM
Viewed: 3/22/2023 9:22:44 AM
Signed: 3/22/2023 9:23:14 AM

Authentication Details

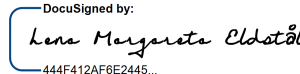
Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: d80e0384-7431-5d8a-a7c9-806b1b8922eb
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/22/2023 9:22:16 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 9:22:44 AM
ID: a953c273-a859-45a0-94fa-63bb1f698cf1

Lena Margareta Eldstål
lena.eldstahl@fagersta.se
Security Level: Email, Account Authentication
(None)

DocuSigned by:

444F412AF6E2445...
Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 94.191.153.154
Signed using mobile

Sent: 3/22/2023 6:09:21 AM
Resent: 3/22/2023 7:00:31 AM
Viewed: 3/22/2023 7:03:16 AM
Signed: 3/22/2023 7:05:19 AM

Authentication Details

Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: de124e39-c8ad-5d92-b5b5-e5e4b7ec438a
Country or Region of ID: SE
Result: Failed - incorrect signer name
Performed: 3/22/2023 6:18:56 AM

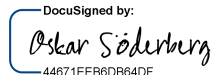
Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: f4979adf-11fc-519d-bb18-e30f9c534402
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/22/2023 7:02:45 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 7:03:16 AM
ID: fdf6b3b1-1d77-4cdb-af92-d7ddf6fba1f6

Oskar Söderberg
oskar.soderberg@arbetsformedlingen.se
Security Level: Email, Account Authentication
(None)

DocuSigned by:

44671EEB8DB64DF...
Signature Adoption: Pre-selected Style
Using IP Address: 95.192.6.182

Sent: 3/22/2023 6:09:24 AM
Resent: 3/22/2023 9:03:07 AM
Viewed: 3/27/2023 8:03:42 AM
Signed: 3/27/2023 8:04:20 AM

Authentication Details

Signer Events**Signature****Timestamp****Identity Verification Details:**

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: 82780b71-9624-5c7b-ba8d-ea69db11d6fb
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 3/27/2023 8:03:17 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/27/2023 8:03:42 AM
 ID: 49c76452-37da-4f72-b9da-b52e9a56158d

Roger Ingvarsson
 roger.ingvarsson@skinnskatteberg.se
 Security Level: Email, Account Authentication
 (None)

DocuSigned by:

 7336F40067CD40A...

Sent: 3/22/2023 6:09:22 AM
 Viewed: 3/22/2023 6:45:08 AM
 Signed: 3/22/2023 6:46:46 AM

Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 98.128.186.92

Authentication Details**Identity Verification Details:**

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: b3d1396f-7b09-5c2f-b7ac-b83298838f27
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 3/22/2023 6:44:48 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/22/2023 6:45:08 AM
 ID: f5059fe7-c97f-4de0-9f14-83651a19c7c6

Jesper Songer
 jespersonger@gmail.com
 Security Level: Email, Account Authentication
 (None)

DocuSigned by:

 6D853EECA76A41A...

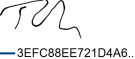
Sent: 3/27/2023 8:04:32 AM
 Viewed: 3/27/2023 8:14:31 AM
 Signed: 3/28/2023 6:34:09 AM

Signature Adoption: Drawn on Device
 Using IP Address: 185.113.97.232
 Signed using mobile

Electronic Record and Signature Disclosure:

Accepted: 3/27/2023 8:14:31 AM
 ID: 9b27c2f8-297b-4d6c-a5bd-d2b5c0bc5c91

Rolf Jonas Petrus Malmén
 malmen60@gmail.com
 Security Level: Email, Account Authentication
 (None)

DocuSigned by:

 3EFC88EE721D4A6...

Sent: 3/27/2023 8:04:33 AM
 Viewed: 3/27/2023 11:20:20 AM
 Signed: 3/27/2023 11:28:25 AM

Signature Adoption: Drawn on Device
 Using IP Address: 84.216.128.211
 Signed using mobile

Authentication Details**Identity Verification Details:**

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: a9e4d2bb-78af-5f4a-92cf-3075796b6779
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 3/27/2023 11:19:07 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:

Signer Events	Signature	Timestamp
---------------	-----------	-----------

Accepted: 3/27/2023 11:20:20 AM
 ID: 88835d20-0656-43a9-986b-1b8934557ea4

Cecilia Kvist
 cecilia.kvist@kpmg.se
 KPMG AB

Sent: 3/28/2023 6:34:19 AM
 Viewed: 3/29/2023 1:42:26 AM
 Signed: 3/29/2023 1:42:45 AM

Security Level: Email, Account Authentication
 (None)

Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 61.7.183.24

Authentication Details

Identity Verification Details:
 Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fd673b01
 Workflow Name: DocuSign ID Verification
 Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
 Identification Method: Electronic ID
 Type of Electronic ID: BankID Sweden
 Transaction Unique ID: f5f5be11-09aa-50f6-9756-f6cce667a3ea
 Country or Region of ID: SE
 Result: Passed
 Performed: 3/29/2023 1:42:02 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
 Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
-------------------------	-----------	-----------

Editor Delivery Events	Status	Timestamp
------------------------	--------	-----------

Agent Delivery Events	Status	Timestamp
-----------------------	--------	-----------

Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
------------------------------	--------	-----------

Certified Delivery Events	Status	Timestamp
---------------------------	--------	-----------

Carbon Copy Events	Status	Timestamp
--------------------	--------	-----------

Witness Events	Signature	Timestamp
----------------	-----------	-----------

Notary Events	Signature	Timestamp
---------------	-----------	-----------

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
-------------------------	--------	------------

Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/22/2023 6:09:26 AM
Envelope Updated	Security Checked	3/22/2023 7:00:31 AM
Envelope Updated	Security Checked	3/22/2023 9:02:32 AM
Certified Delivered	Security Checked	3/29/2023 1:42:26 AM
Signing Complete	Security Checked	3/29/2023 1:42:45 AM
Completed	Security Checked	3/29/2023 1:42:45 AM

Payment Events	Status	Timestamps
----------------	--------	------------

Electronic Record and Signature Disclosure
--

ELECTRONIC RECORD AND SIGNATURE DISCLOSURE

From time to time, KPMG AB (we, us or Company) may be required by law to provide to you certain written notices or disclosures. Described below are the terms and conditions for providing to you such notices and disclosures electronically through the DocuSign system. Please read the information below carefully and thoroughly, and if you can access this information electronically to your satisfaction and agree to this Electronic Record and Signature Disclosure (ERSD), please confirm your agreement by selecting the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’ before clicking ‘CONTINUE’ within the DocuSign system.

Getting paper copies

At any time, you may request from us a paper copy of any record provided or made available electronically to you by us. You will have the ability to download and print documents we send to you through the DocuSign system during and immediately after the signing session and, if you elect to create a DocuSign account, you may access the documents for a limited period of time (usually 30 days) after such documents are first sent to you. After such time, if you wish for us to send you paper copies of any such documents from our office to you, you will be charged a \$0.00 per-page fee. You may request delivery of such paper copies from us by following the procedure described below.

Withdrawing your consent

If you decide to receive notices and disclosures from us electronically, you may at any time change your mind and tell us that thereafter you want to receive required notices and disclosures only in paper format. How you must inform us of your decision to receive future notices and disclosure in paper format and withdraw your consent to receive notices and disclosures electronically is described below.

Consequences of changing your mind

If you elect to receive required notices and disclosures only in paper format, it will slow the speed at which we can complete certain steps in transactions with you and delivering services to you because we will need first to send the required notices or disclosures to you in paper format, and then wait until we receive back from you your acknowledgment of your receipt of such paper notices or disclosures. Further, you will no longer be able to use the DocuSign system to receive required notices and consents electronically from us or to sign electronically documents from us.

All notices and disclosures will be sent to you electronically

Unless you tell us otherwise in accordance with the procedures described herein, we will provide electronically to you through the DocuSign system all required notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you during the course of our relationship with you. To reduce the chance of you inadvertently not receiving any notice or disclosure, we prefer to provide all of the required notices and disclosures to you by the same method and to the same address that you have given us. Thus, you can receive all the disclosures and notices electronically or in paper format through the paper mail delivery system. If you do not agree with this process, please let us know as described below. Please also see the paragraph immediately above that describes the consequences of your electing not to receive delivery of the notices and disclosures electronically from us.

How to contact KPMG AB:

You may contact us to let us know of your changes as to how we may contact you electronically, to request paper copies of certain information from us, and to withdraw your prior consent to receive notices and disclosures electronically as follows:

To contact us by email send messages to: dpreporting@kpmg.se

To advise KPMG AB of your new email address

To let us know of a change in your email address where we should send notices and disclosures electronically to you, you must send an email message to us at dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state: your previous email address, your new email address. We do not require any other information from you to change your email address.

If you created a DocuSign account, you may update it with your new email address through your account preferences.

To request paper copies from KPMG AB

To request delivery from us of paper copies of the notices and disclosures previously provided by us to you electronically, you must send us an email to dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email address, full name, mailing address, and telephone number. We will bill you for any fees at that time, if any.

To withdraw your consent with KPMG AB

To inform us that you no longer wish to receive future notices and disclosures in electronic format you may:

- i. decline to sign a document from within your signing session, and on the subsequent page, select the check-box indicating you wish to withdraw your consent, or you may;
- ii. send us an email to dpreorting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email, full name, mailing address, and telephone number. We do not need any other information from you to withdraw consent.. The consequences of your withdrawing consent for online documents will be that transactions may take a longer time to process..

Required hardware and software

The minimum system requirements for using the DocuSign system may change over time. The current system requirements are found here: <https://support.docusign.com/guides/signer-guide-signing-system-requirements>.

Acknowledging your access and consent to receive and sign documents electronically

To confirm to us that you can access this information electronically, which will be similar to other electronic notices and disclosures that we will provide to you, please confirm that you have read this ERSD, and (i) that you are able to print on paper or electronically save this ERSD for your future reference and access; or (ii) that you are able to email this ERSD to an email address where you will be able to print on paper or save it for your future reference and access. Further, if you consent to receiving notices and disclosures exclusively in electronic format as described herein, then select the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’ before clicking ‘CONTINUE’ within the DocuSign system.

By selecting the check-box next to ‘I agree to use electronic records and signatures’, you confirm that:

- You can access and read this Electronic Record and Signature Disclosure; and
- You can print on paper this Electronic Record and Signature Disclosure, or save or send this Electronic Record and Disclosure to a location where you can print it, for future reference and access; and
- Until or unless you notify KPMG AB as described above, you consent to receive exclusively through electronic means all notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you by KPMG AB during the course of your relationship with KPMG AB.

Revisions- rapport 2022-12-31

Norra Västmanlands
Samordningsförbund

2023-03-22

Snabb överblick

- Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet. ✓
- Vår bedömning är att den interna kontrollen varit tillräcklig god. ✓
- Vår sammanfattade bedömning är att de finansiella och verksamhetsmässiga mål som är uppställda enligt förbundsordningen och verksamhetsplanen har uppnåtts. ✓
- Vår bedömning är att förbundet har uppnått balanskravet för helåret. ✓

Sammanfattning och rekommendationer

Baserat på den genomförda granskningen bedömer vi sammantaget att

- ✓ att årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med god redovisningssed och lag om kommunal bokföring och redovisning
- ✓ räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande
- ✓ att den interna kontrollen varit tillräcklig god
- ✓ det egna kapitalet uppgår till 16,2 9% (18,6 %) av årets erhållna bidrag så vår bedömning är att det finansiella målet har uppnåtts eftersom förbundet är under det rekommenderat tak om 20 %.
- ✓ att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som är uppställda enligt förbundsordningen och verksamhetsplanen

Vi rekommenderar att

- ✓ förbundet fortsätter att arbeta aktivt med god ekonomisk hushållning.

Västerås den 22 mars 2023

Cecilia Kvist

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Inledning

Vi har på uppdrag av Försäkringskassan genomfört en revision av Norra Västmanlands Samordningsförbund för räkenskapsåret 2022.

Revisionen har utförts enligt god revisionssed i Sverige samt med beaktande av de regler om revision som finns i lag om finansiell samordning vid rehabiliteringsinsatser [2003:1210]. Denna lag föreskriver att revisionen ska utföras enligt vad som föreskrivs i kommunallagen [2017:725] (KL). I KL 12:1 fastslås att revisionen ska utföras enligt god revisionssed.

Auktoriserade revisorer är enligt revisorslagen skyldiga att iakttaga god revisorssed och god revisionssed vilket ställer krav på hur revisionen utförs och dokumenteras.

Som medlem i FAR har den auktoriserade revisorn även att efterleva FAR:s etiska regler.

Syftet med revisionen är att granska årsredovisningen och styrelsens förvaltning för samordningsförbundet.

Revisorn ska även bedöma om styrelsen i samordningsförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig samt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Revisionsinriktning

Redovisningen

Vi har gjort en risk- och väsentlighetsanalys över samordningsförbundet vilken har utmynnat i att följande poster är väsentliga:

- Eget kapital
- Uppbyggande av redovisningen och finansiella rapporteringen

Till följd av verksamhetens natur och omfattning har vi valt att substansgranska samtliga poster som listats ovan.

Förvaltningsberättelsen

Lagen om kommunal bokföring och redovisning reglerar vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Rådet för kommunal Redovisning (RKR) har också i sin rekommendation RKR R 15 Förvaltningsberättelse normerat vad som ska ingå i förvaltningsberättelsen. Vi har granskat huruvida förvaltningsberättelsen i årsredovisningen uppfyller dessa regler.

Förvaltning

Vår granskning av förbundets förvaltning har inriktats mot följande områden:

- Granskning av förbundets interna kontrollbaserad i en risk- och väsentlighetsanalys
- Granskning av efterlevnad av lagar och förbundsordning
- Granskning av att verksamhetsplan och budgetupprättats och godkänts av förbundsstyrelsen
- Granskning av att väsentliga styrelsebeslut hargenomförts.

God ekonomisk hushållning

Samordningsförbund ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Förbundsstyrelsen ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för förbundet.

Vi har granskat i vilken mån förbundet efterlever kraven på god ekonomisk hushållning.

Iakttagelser från granskningen

Eget kapital/God ekonomisk hushållning

En rekommenderad riktlinje, som är satt av Nationella rådet, är att eget kapital ska uppgå till maximalt 20% av årets erhållna bidrag. Det egna kapitalet uppgår till 16,2 % (18,6 %) av årets erhållna medel.

Förbundet ska sträva efter att använda tilldelade medel från medlemmarna till ändamålsenlig verksamhet med effektivt resursutnyttjande som grundläggande princip. Vår granskning visar inte på några avsteg från denna grundläggande princip under 2022. Årets resultat uppgår till -173 tkr medan budgeten uppgick till -474 tkr. Att förbundet inte uppnår budget beror främst på lägre kostnader för Samordningsteamerna i Sala och Hallsthammar samt för läns-gemensamma kostnader.

Rekommendation

Styrelsen arbetar aktivt med god ekonomisk hushållning och har löpande kontroll under hela året på ekonomi och uppföljning mot budget över året. Vi rekommenderar att förbundet fortsätter att arbeta aktivt med god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

En förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§.

Årets balanskravsresultat uppgår till -139,1 tkr.

Styrelsen gör bedömningen att årets negativa resultat inte behöver återställas med hänvisning till god ekonomisk hushållning och kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop1996/97:52 s 38 och 94). Detta då förbundet över tid har byggt upp ett eget kapital och avsikten är att förbruka tidigare års överskott.

Vi har gör ingen annan bedömning än styrelsen.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

FREVEKO

Rapport från Freveko AB

Avseende 2022 års revision av Norra Västmanlands Samordningsförbund

2023-03-22

Norra Västmanlands
SAMORDNINGSFÖRBUND

Innehållsförteckning

- 1) Revisionens inriktning
- 2) Resultatanalys
- 3) Balansanalys
- 4) Revisionen
- 5) Förbättringsförslag
- 6) Sammanfattande revisionellbedömning

Bilaga 1 - Ordförklaring

Bilaga 2 - Trafikljus

Inledning

I den här rapporten presenterar vi det revisionsarbete som vi har utfört avseende 2022 års revision. Syftet är att ge er en bättre bild av vår revision av förbundets räkenskaper, dess interna kontroll samt styrelsens och förbundschefens arbete och de iakttagelser som vi har gjort under arbetets gång.

Rapporten innehåller både våra förslag på utvecklingsområden och områden där vi bedömt att förbundet har en bra intern kontroll. Kopplat till de utvecklingsområden som vi har identifierat hittar ni även våra förslag på hur ni kan arbeta med dessa framöver.

Vi har även sammanfattat de frågeställningar som vi tycker är väsentliga att beakta i ert framtida styrelsearbete.

Jennie Fernros

Auktoriserad revisor

jennie.fernros@freveko.se

072-467 69 97

Elin Karlsson

Revisorsassistent

elin.karlsson@freveko.se

072-467 69 93

FREVEKO

Norra Västmanlands
SAMORDNINGSFÖRBUND

Revisionens risk- och fokusområden

Vi har identifierat följande områden med förhöjd risk inom er verksamhet:

* Eget kapital – storleken samt betydelsen för god ekonomisk hushållning

* Uppbyggnaden av redovisningen och den finansiella rapporteringen

* Verksamhetsrevision – beslutande, uppföljning och måluppfyllelse

* Intern kontroll – existensen av rutiner för intern kontroll

1 Revisionens inriktning

Revisionens syfte

Förbundets revisorer som representerar de ingående kommunerna och Region Västmanland har gett Jennie Fernros på Freveko AB i uppdrag att granska 2022 års årsredovisning.

Vårt uppdrag är att informera styrelsen och revisorerna om den bedömning av redovisning och förvaltning som ligger till grund för utformningen av revisionsberättelsen. Vi vill också ge förslag på förbättringar vad gäller processer och rutiner för ert förbund.

Vår revisionsgranskning är baserad på risk* och väsentlighet*.

I revisionsuppdraget ingår att granska den finansiella informationen, men även att granska styrelsens och förbundschefens förvaltning av förbundet, vilket sker genom vår förvaltningsrevision*.

Styrelsen ansvarar för att förbundet upprättar en årsredovisning inom tre månader från räkenskapsårets slut, vilket framgår av Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska följas.

Vår granskning har utförts enligt god revisionssed och med iakttagande av revisorslagens bestämmelser om bl a opartiskhet och självständighet samt med beaktande av ISA (International Standards on Auditing).

Granskningen har utförts enligt den upprättade revisionsplanen.

* Finns beskrivet i bilaga 1

Resultaträkning

Erhållna bidrag uppgår till samma belopp som föregående år (avvikelsen är övriga intäkter som varit 276 tkr högre än föregående år). Tilldelning av medel styrs av beviljade medel från Försäkringskassan som sätter en lägsta nivå för övriga ingående parter.

De direkta insatskostnaderna är 335 tkr högre än 2021, men jämfört med budget 2022 blev de direkta insatskostnaderna (netto) 4,10 tkr lägre än budgeterat. Orsakerna är avvikelse i individinsatserna med +232 tkr och i de strukturförändringar insatserna med +187 tkr jämfört med budget. I de individuella insatserna är det Samordningsteam Sala som avviker med +143 och avvikelserna i de strukturförändringar insatserna beror på att intäkter tagits upp i posten med 183 tkr, vilket inte låg med i budget.

De administrativa kostnaderna ligger i nivå med föregående år och ligger i nivå med 2022 års budget (netto). Kostnaden har egentligen ökat, men har täckts med intäkter från andra förbund.

Årets resultat blev -173 tkr jämfört med reviderad budget om -474 tkr (dvs avvikelse om +301 tkr). Styrelsen har således inte förbrukat lika mycket medel som man budgeterat för.

2 Resultatanalys

Här presenterar vi kort resultaträkningen och hur olika faktorer påverkar ert förbund.

2. Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	7 330 830	7 054 856
Verksamhetens kostnader	3	-7 461 438	-7 077 796
Verksamhetens resultat		-130 608	-22 940
Finansiella intäkter		37	0
Finansiella kostnader		-42 196	-12 288
Resultat efter finansiella poster		-172 767	-35 228
Årets resultat		-172 767	-35 228

Balansräkning

Årets resultat om -173 tkr minskar det egna kapitalet till 1140 tkr. Det egna kapitalet uppgår per 221231 till 16 % (19 %) av 2023 (2022) års bidrag, vilket korrekt understiger det rekommenderade taket om 20 %.

Styrelsen har beslutat att det egna kapitalet inte ska understiga ca 500 tkr.

Budgeterat resultat för 2023 är - 315 tkr, vilket ger ett eget kapital uppgående till 825 tkr eller 12 % av medlemsbidragen.

2 Balansanalys

Här presenterar vi kort balansräkningen och hur olika faktorer påverkar ert förbund.

3. Balansräkning

Belopp i kr	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
<i>Omsättningsstillgångar</i>			
Fordringar	4	77 705	83 553
Kortfristiga placeringar	5	866 210	899 846
Kassa och bank		2 032 812	2 234 714
Summa omsättningsstillgångar		2 976 727	3 218 113
Summa tillgångar		2 976 727	3 218 113
Eget kapital, avsättningar och skulder			
<i>Eget kapital</i>			
Årets resultat		-172 767	-35 228
Övrigt eget kapital		1 312 285	1 347 512
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner		231 124	176 450
<i>Skulder</i>			
Kortfristiga skulder	6	1 606 086	1 729 379
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		2 976 727	3 218 113

Förbättringsförslag

- Vi påtalar än en gång att årsredovisningen måste kvalitetssäkras hos Fagersta kommuns ekonomienhet (NVE) innan den går för revision. Ni har utgått från den för Finsam framtagna årsredovisnings-mallen, men till nästa år bör ni kvalitetsäkra att ni följer den fullt ut bla stämde inte årtal och datum i rubrikerna. Kika även på layouten innan årsredovisningen går för revision (inställningar höger, vänster, fetstil, borttagande av rader utan saldon m m).
- Rättelser har skett och kvarstår gör endast klassificeringsfel mellan leverantörsskulder, interimsskulder samt övriga kortfristiga skulder. Rutinerna måste ses över hos leverantören så gällande lagstiftning och god redovisningssed följs. Styrelsen är ytterst ansvarig.

3 Revisionen

Intern kontroll

Vår granskning har bland annat omfattat genomgång av de väsentliga processerna för finansiell rapportering, inköp och försäljning samt lön. Här sammanfattar vi våra slutsatser och utvecklingsområden.

● Finansiell rapportering under löpande år samt bokslutsprocess

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Delårsrapport som finns upprättad per 220831. Denna innehåller även uppföljning av verksamheten mot av styrelsen uppsatta mål. Kommentarer till större finansiella avvikelser finns i styrelseprotokollet 221006. Av styrelseprotokollet framgår även att verksamheten följs under löpande år.
- Verksamhetsplan och budget som har antagits innan 30/11 året före.
- Godkännande av årsredovisning. Årsredovisningen för 2021 och 2022 har godkänts och skrivits under av styrelsen inom lagstadgad tid.

Brister förekommer som vi sammanfattar nedan samt i den vänstra kolumnen

- Framöver behöver budgeten, bokföringen och driftsredovisningen ställas upp på ett likartat sätt för att underlätta avstämmning och uppföljning. Framförallt är det övriga intäkter som hanteras på olika sätt.
- Kontoplanen bör ses över så att alla löner/arvoden bokförs på konton som börjar på 7 och så att samma konton används konsekvent mellan åren och under året för samma kostnad ex räcker det med ett konto för kurser och konferenser istället för två (76520 och 76510) för att underlätta jämförelse och uppföljning. Konto 74310 och 74510 verkar var en blandning av administrativa kostnader och strukturövergripande kostnader, dvs kontoplanen behöver ses över så man kan utläsa vad kostnaderna består av när man läser en resultatrapport. Det går inte heller att utläsa vad redovisningstjänsterna kostar utifrån bokföringen.
- Flerårsbudget har ej upprättats för 2024-2025 pga avsikten att gå samman till ett länsförbund. Avsikten är dock att övriga två förbunds verksamhet ska flyttas in i detta förbund, vilket innebär att en flerårsbudget borde ha upprättats som inkluderar övriga två förbund i Västmanland, men vi förstår att processen var i ett tidigt skede för att detta skulle kunna göras med enkelhet.
- Förbundet ska enligt lag visa budget i balans. I detta fall har dock styrelsen valt en underskottsbudget för 2022 för att nyttja tidigare års överskott i linje med att sänka det egna kapitalet till rekommenderat tak för att leva upp till god ekonomisk hushållning. Denna avsikt behöver dock tydligt framgå av text till budgeten och/eller av styrelseprotokoll.

Förbättringsförslag

- De internkontrollmoment som väljs ut bör granskas och rapporteras till styrelsen under samma kalenderår som val av internkontrollområde görs.

Intern kontroll forts

● Process för rekvisering av medel från huvudmännen

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Rekvisering av medel från huvudmännen.
- Uppföljning och avstämning av inbetalningar.

● Inköpsprocessen

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- De administrativa rutinerna har from rå 2018 digitaliserats och förenklats genom att nytt system med scanning av leverantörsfakturer samt digitala attester införts.
- Elektroniska attester av leverantörsfakturer. Samtliga fakturer ankomstatteras av förbundschefen och beslutsatteras av ordförande.
- Attestordningen framgår av förbundets styrdokument.
- Rutin finns där endast huvudmännen beviljas medel till insatser, dvs förbundet köper inte själv in verksamhet och är inte själv ansvarig huvudman för någon verksamhet.
- Årssammansättning där utfall ställs mot budget för respektive insats framgår av årsredovisningen.
- Kontrasignering i samband med utbetalningar har införts under 2018. En ekonom hos NVE skapar utbetalningsfil och delgodkänner den och en annan slutgodkänner filen så att betalningarna verkställs. Förenligt med delegationsordningen.
- Beslut finns i protokoll 2020:16 att granska finansiering av länsgemensamma aktiviteter, länsförbundsprocessen och uppföljning av 2020 års internkontroll. Presentationen av denna interna kontrollgranskning har ännu ej skett.

Förbättringsförslag

- Hanteringen av bilförmån och nettolöneavdrag har under 2021 setts över efter påpekan i 2020 års revision. Bilförmånsberäkningen 2021 har dock beräknats på fel bilmodell samt tagits upp med för lågt belopp som extra utrustning, vilket innebär att FC betalat för lite för förmånsbilen och förbundet redovisat för låga underlag för beräkning av arbetsgivaravgifter och skatt till SKV.et. Under 2022 sker korrigerig i maj av för lågt bilförmånsvärde vid årets början. Fel bilmodell och fel belopp på extra utrustning verkar dock även användas 2022, men nu blev bilförmånsvärdet 110 kr för högt varje månad.
- Per 2022-12-31 finns skuld till ledamöter för återgitterade löner. Rutin behövs införas där utbetalningar ej görs på annat sätt än via banköverföring, dvs rutin där bankkontonummer inhämtas för nya personer måste införas.

Intern kontroll forts

● Löneprocessen samt arbetsgivarrollen

FC är anställd av förbundet och även styrelse- och revisionsarvode för de förtroendevalda hanteras med förbundet som arbetsgivare. Förbundet är anslutet till Sobona.

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Rutinerna kring löneprocessen. Ordförande attesterar underlagen till FC:s lön.
- Rutinerna kring arvodesbeskeden som är attesterade av FC.
- Rutinerna avseende utbetalningsattest då det krävs två i förening av de anställda hos Fagersta kommun för att verkställa betalningar. Än bättre ur internkontrollperspektiv hade dock varit om utbetalningsattesten låg på FC samt på ordförande för kostnader som rör FC och på vice ordförande för kostnader som rör ordförande.
- Blanketten som används som underlag till ersättning innehåller korrekt uppgift om avrese- och ankomstort.
- Hanteringen av FC:s bilförmån. Översyn har gjorts under 2021 efter påpekan i 2020 års revision och numera görs fördelning mellan bilförmånsbeskattning och bruttolöneavdrag i överensstämmelse med underskrivet bilavtal och under 2021 tecknat Tillägg till anställningsavtal. Avtal om förmånsbil. Se dock brister i rutan till vänster.

Förbättringsförslag

- Bokföringsprogram som är anpassat till förbundets verksamheten och behov skulle behöva användas. Vi upplever att "kostymen" hos den idag anlitade leverantören är för stor och inte passar denna verksamhet bl a då arbetsuppgifterna i redovisningen är fördelad mellan många olika personer och övergripande kontroll och säkerställande av kvalitet försvåras. Vi ser dock att rutinerna har setts över och kvaliteten har förbättrats under 2022.
- Om möjlig behöver rubriker läggas in på samtliga verifikationer i bokföringsprogrammet framöver.
- Vid bokföring av leverantörsfakturer så måste gällande bokförings- och skattelagstiftning tillämpas, dvs fakturadatum styr som regel bokföringstidpunkten samt när momsens får lyftas. NVE har använt felaktiga fakturadatum, ej stängt leverantörsreskontran per 221231 samt brister i klassificeringen mellan vilket är en leverantörsfaktura ska bokföras samt om den ska vara leverantörsfaktura eller interimsskuld i bokslutet. Detsamma gäller även bokföringen av förutbetalda kostnader (interimsfördringar). Beloppen är ringa, men detta har påtalats i flera års tid och måste nu åtgärdas i bokföringen och boksluten framöver.

Intern kontroll forts

● Löpande bokföring

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Rörelsegilla kostnader. Kontroll har gjorts av att bokförda kostnader är kopplade till verksamheten.
- Projektredovisning tillämpas på ett tillfredsställande sätt och denna är uppbyggd för att underlätta rapporteringen i SUS*. Förbättring bör dock göras genom att finansiella kostnader läggs som ett eget ID. Kopplingen mellan resultaträkningen och driftsredovisningen blir annars ej överensstämmande.
- Översyn av hela löpande redovisningen har gjorts för några år sedan i samband med att ny scanningsleverantör anlitats och elektroniska attester har införts.
- Samtliga leverantörsfakturer för de olika insatserna/projekten inklusive samordningsteamet administreras och bokförs hos ansvarig huvudman. Förbundets leverantörsfakturer består sedan av rekvisering av medel från ansvarig huvudman för den aktuella insatsen, vilket är ett korrekt upplägg utifrån grundtanken med samordningsförbunden.
- strukturen på bokföringen. Vi har tidigare år påtalas brister i kvalitet samt svårigheter att följa bokföringen bl a pga att transaktioner klumpades ihop och ej bokfördes som separat verifikationer. Vi ser dock att förbättring skett under 2022 och att det nu är enklare att följa bokföringen samt att kvaliteten har blivit bättre.

*SUS= Sektorövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet
FC= Förbundschef

Förbättringsförslag

- Vid bokföring av leverantörsfakturer så måste gällande bokförings- och skattelagstiftning tillämpas, dvs fakturadatum styr som regel bokföringstidpunkten samt när momsen får lyftas.
- Förbundet har under 2022 sålt utbildningstimmar till andra samordningsförbund för 200 tkr samt även vidarefakturerat utlägg för gemensamma kostnader. Försäljning av utbildningstimmar är en skattepliktig verksamhet och registrering behövs därför göras hos Skatteverket att denna verksamhet bedrivs, vilket medför skattskyldighet för mervärdesskatt. På dessa fakturer borde sedan mervärdesskatt påförts och sedan betalats in till Skatteverket.

Intern kontroll forts

● Skatt

- Inga sena inbetalningar till Skatteverket har förekommit under 2022.

Förbättringsförslag

- Av styrelseprotokoll 230110 framgår att samtliga förbundsmedlemmar godkänt 2021 års redovisning. Det framgår dock inte av protokollet om styrelsen beviljats ansvarsfrihet av samtliga. Sedan ska det formellt stå att förbundsmedlemmarna fastställt årsredovisningen (styrelsen godkänner).

Följande avtal har tecknats under 2022

- Avtal med Köpings kommun angående administration av Insatskatalogen
- Avtal med LEDA angående externt processstö
- Avtal med VITAL angående lösningsfokus-aktiviteter

Intern kontroll forts

● Lagar

Förbundets verksamhet och finansiella rapportering följer gällande lagstiftning.

● Fastställande av årsredovisning och beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen

Styrelsen har korrekt godkänt årsredovisningen i protokoll.

Efter avslutad revision ska förbundet distribuera årsredovisningen med revisionsberättelse och revisionsrapport till sina huvudmän. Huvudmännen ska därefter årligen fastställa förbundets årsredovisning och bevilja styrelsen ansvarsfrihet.

● Avtal

Avtal finns endast tecknade med huvudmännen avseende individinsatser, dvs inte med andra externa parter. Avtal tecknas beträffande samtliga insatser/projekt. I rutan till vänster framgår de avtal som har tecknats under 2022.

● GDPR (nya personuppgiftslagen)

Förbundet har under 2019 tecknat avtal med Fagersta kommun avseende dataskyddsombud. Samtycke har inhämtats från samtliga styrelseledamöter och suppleanter. En förteckning över personuppgifter som förbundet hanterar samt för vilket ändamål och på vilken rättslig grund finns framtagen (Registerförteckning). Informationstext finns på hemsidan avseende hantering av personuppgifter i form av bilder. Informationstext har även upprättats som kan användas till utbildningar, seminarier och liknande. Styrelsen har tecknat personuppgiftsbiträdesavtal med leverantören KPA som handhar de anställdas pension samt med löneservice och socialförvaltningen (arkivet) samt med NVE (ekonomiadministrationen). Under 2020 har dataskyddsombudet utfört intern kontrollgranskning där bedömningen är att förbundet uppfyllt de krav som dataskyddsförordningen ställer avseende dataskyddsombud, men rutin och dokumentation för personuppgiftsincidenter behöver arbetas fram enligt ombudet.

Styrdokument som uppdaterats eller upprättats under 2022:

- Reviderad budget
- Intern revision 2021 – rapport
- Verksamhetsplan och budget 2023. Ingen flerårsbudget pga kommande Länsförbund

Förbättringsförslag

- Samla gärna alla giltiga styrdokument samt protokoll med bilagor på intern hemsida. Gör så lämpligen när Länsförbund har bildats.

Intern kontroll forts

● Förbundets styrdokument

Förbundet har uppdaterade styrdokument enligt nedan. Ny mobilanpassad hemsida finns from 2020. Intern hemsida finns dock ej.

☐ Förbundsordning	☐ Mediepolicy
☐ Reglemente för NVSam	☐ Alkoholpolicy
☐ Årlig verksamhetsplan	☐ Policy för likviditetsförvaltning
☐ Årlig budget	☐ Intern kontrollplan
☐ Delegationsordning	☐ Kommunikationsplan
☐ Befattningsbeskrivning förbundschef	☐ Policy intern kontroll
☐ Arbetsordning för styrelsen	☐ Registerförteckning över personuppgiftsbeh.
☐ Intern kontrollplan	☐ Fördelning arbetsmiljöuppgifter
☐ Kriterier för ansökan av medel till insatser	☐ Nomineringsförfarande inför val av ordförande och vice ordförande
☐ Dokument där mål, syfte och uppföljning av insatser framgår	☐ Årshjul
☐ Bilpolicy	☐ Tillsynsrapport GDPR

Verksamhetsrevision

Förbundets verksamhet under 2022 framgår av årsredovisningen. Här sammanfattar vi våra iakttagelser.

● God ekonomisk hushållning

Förbundet ska bedriva verksamhet som är ändamålsenlig och effektiv samt med god ekonomisk hushållning. Ett sätt att ta ställning till detta är att kika på andelen direkta insatskostnader vs andelen administrativa kostnader i förhållande till bidragsnivån. Förbundets administrativa kostnader utgör 17 % (17 %) av 2022 (2021) års ordinarie bidrag. Direkta kostnader utgör 89 % (84 %) av erhållna bidrag 2022 (2021). De administrativa kostnaderna uppgår 2022 till 1225 tkr. Den administrativa kostnaden är procentuellt sett ej hög, men i kronor mätt är den relativt hög jämfört med andra förbund i närområdet. Kostnaden täcks dock till stor del av den grundtilldelning om 400 tkr (Försäkringskassan) +400 tkr (övriga huvudmän) som förbundet erhåller som självständigt förbund. Noteras ska att fördelning numera har gjorts mellan Direkt insatskostnad och Administrativ kostnad utifrån till hur stor del de anställda arbetar processtödjande respektive administrativt, vilket ger en mer rättvisande bild av kostnaderna.

Till förbundets fördel är att det egna kapitalet (16%) understiger rekommenderat tak om 20% av erhållna medlemsbidrag och att årets bidrag har förbrukats under 2022. Under 2021 har styrelsen beslutat att det egna kapitalet ska uppgå till minst 500 tkr (7 % av 2021 års erhållna medlemsbidrag). Kostnaden för FC fördelas numera mellan Administration och Direkt insatskostnad utifrån till hur stor del FC arbetar administrativt vs processtödjande.

● Ej bedriva rehabiliteringsverksamhet

Förbunden får enligt förarbetena till finanslagen inte bedriva någon egen rehabiliteringsverksamhet. De får inte heller fatta beslut om enskilda individers deltagande i insatser eller finansiera deltagarnas försörjning, dvs ej bedriva myndighetsutövning. Förbunden kan endast finansiera insatser som utförs hos de samverkande parterna.

Inköp av verksamhet och beviljande av medel för insatser riktade mot enskilda deltagare har endast utbetalats till huvudmännen.

FC fungerar i samtliga fall som processtödjare till personalen i de beviljade insatserna. FC fungerar ej som arbetsledare eller projektledare och arbetar inte med enskilda deltagare i insatserna/projekten.

Verksamhetsrevision

Förbundets verksamhet under 2022 framgår av årsredovisningen. Här sammanfattar vi våra iakttagelser.

● Beviljande av medel till insatser/projekt

Förbundet begär alltid in ansökningar för alla större projekt/insatser, där syfte, mål, tidsperiod och uppföljning framgår, som underlag för styrelsebeslut beträffande beviljande av medel. God rutin finns.

● Måluppfyllelse

Målen för verksamheten framgår av verksamhetsplanen och målen för de enskilda insatserna framgår av ansökningarna. Utvärderingsmetoder samt måluppfyllelsen framgår av bl a årsredovisningen både beträffande de strukturovergripande insatserna och de individinriktade insatserna. Vår bedömning är att dessa är tillfredsställande och att en tydlig koppling till styrelsens mål i verksamhetsplanen finns. Det framgår tydligt att styrelsen anser att målbilden för 2022 är uppfylld.

Positivt är att etablerade verktyg som SUS, SRS/ORS och indikatorerna används för att följa verksamheten mot uppsatta mål. Indikatorerna möjliggör även att jämföra resultat och utveckling över tid samt mot andra förbund i landet.

Bra och tydlig uppställning och beskrivning av verksamheten i form av beviljade insatser framgår av årsredovisningen.

Sammanfattning av förbättringsförslag

Nedan följer en sammanfattning av iakttagelser från 2022 års revision som bör användas som underlag till 2023 års styrelsearbete.

- Styrelsen måste säkra att förbundets redovisning lever upp till gällande bokförings och skattelagstiftning genom att bokföra leverantörsfakturer per fakturadatum och lyfta den ingående momsen på korrekt uppbörd samt genom att registrera sig för momspliktig verksamhet om styrelsen även fortsatt kommer att sälja utbildningstimmar samt att då fakturera med utgående moms.
- Budgeten, bokföringen och driftsredovisningen behöver byggas upp på likartade sätt.
- Kontoplanen behöver ses över så man utifrån en resultatrapport kan förstå vilka kostnader förbundet har och till vilket belopp.
- Kontrollera årligen så att er leverantör av redovisningstjänster kvalitetssäkrar årsredovisningen innan den går för revision.
- Löneadministrationen avseende bilförmån måste ses över så beräkningen görs utifrån rätt bilmodell och med rätt värde på extra utrustningen.
- Rutin måste införas där bankkontonummer inhämtas till nya personer som ska erhålla utbetalningar från förbundet så att utbetalningsaviser ej behöver tillämpas.
- Styrelsen behöver tydligt ange att man har valt att frågå kravet på budget i balans i avsikt att nyttja tidigare års överskott i linje med god ekonomisk hushållning.
- Giltiga styrdokument samt protokoll med bilagor kan med fördel sparas på en intern hemsida så de finns tillgängliga för nya och gamla styrelseledamöter samt för revisorerna.
- Av styrelseprotokollen bör det framgå huruvida huvudmännen fastställt fg års redovisning och beviljat styrelsen ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret och informationen behöver inhämtas tidigare på året.

Sammanfattande bedömning

Årets granskning har utförts enligt den upprättade revisionsplanen.

Den sammantagna bedömningen efter genomförd revision är att kravet på god intern kontroll är uppfyllt. Bedömningen är att årsredovisningen ger en rättvisande bild av samordningsförbundets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Vi har vid granskningen inte funnit något som ledertill anmärkning på att styrelsens ledamöter handlat i strid med lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser eller förbundsordningen.

På basis av gjorda iakttagelser och överväganden avlämnas en revisionsberättelse enligt standardutformning.

Sammanfattande revisionell bedömning

Sammanfattning av verksamhetsrevision

Uppställningen och redovisningen av projekten/insatserna i årsredovisningen är tydlig. Mål finns för alla projekt/insatser och projekten följs dessutom löpande och kommenteras vid styrelsemötena och slutrapporter inhämtas som regel vid avslut. Riktlinjer finns fastställda för vad som gäller när aktörer ska söka medel från förbundet.

Vi tycker det är av stor vikt att styrelsen ser över hur de beviljade insatserna/projekten kan implementeras i huvudmännens ordinarie verksamhet framöver och att huvudmännen tar ansvar för delar av finansieringen.

Sammanfattande revisionell bedömning

Vår granskning visar att förbundets verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt med en tillfredsställande kvalitet.

Enligt regeringens proposition, 2003/04:05, God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting, föreslås bl a att revisorerna ska granska och bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål styrelsen beslutat om för ekonomin under perioden. Vår bedömning är att årsredovisningen innehåller en tillfredsställande uppföljning av verksamhetens mål och kommentarer till dessa.

Vår bedömning är att samordningsförbundets årsredovisning uppfyller lagens krav. Årsredovisningen omfattar förvaltningsberättelse, resultaträkning jämfört mot budget och jämfört mot fg år samt balansräkning med kassaflödesanalys för perioden och föregående år.

Tillfredsställande information framgår i notapparaten.

Bilaga 1 – Ordförklaring

Ord

Förklaring

Risk

Revision baseras på risk och det innebär att vi fokuserar på områden som vi anser vara särskilt riskfyllda eller väsentliga. Områdena varierar beroende på bransch, storlek och situation samt noteringar som gjorts vid tidigare års revisioner. Riskområden är till stor del poster som styrelsen kan påverka.

Väsentlighet

Fel i årsredovisningen kan betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan olika förbund och verksamheter. Om det totala felet som noterats i revisionen understiger beloppet för väsentlighetsgränsen så medför felet inte någon anmärkning i revisionsberättelsen och vi har då fortfarande möjlighet att avge en revisionsberättelse enligt standardutformning.

Det kan dock finnas andra brister som gör att vi avger en revisionsberättelse som avviker från standardutformningen. I vår revision av styrelsens och verkställande tjänstemannens förvaltning ("förvaltningsrevision") granskar vi om det finns åtgärder eller försummelser som, gentemot förbundet kan föranleda skadeståndsskyldighet från verkställande tjänstemannen eller någon av styrelsens ledamöter. I förvaltningsrevisionen granskar vi även förbundets hantering av skatter och avgifter, den interna kontrollen i förbundet och övrig efterlevnad av tillämplig lag.

Förvaltningsrevision

I vår revision av styrelsens och verkställande tjänstemannens förvaltning ("förvaltningsrevision") granskar vi om det finns åtgärder eller försummelser som, gentemot förbundet kan föranleda skadeståndsskyldighet från verkställande tjänstemannen eller någon av styrelsens ledamöter. I förvaltningsrevisionen granskar vi även bolagets hantering av skatter och avgifter, den interna kontrollen i förbundet och övrig efterlevnad av tillämplig lag.

Standardutformning

Innebär en revisionsberättelse som inte har en avvikande formulering.

Bilaga 2 – Trafikljus

Trafikljus Förklaring

- Ett rött ljus åsätts normalt observationer som har eller kan ha en väsentlig påverkan på förbundets finansiella rapportering eller som utgör en väsentlig svaghet i den interna kontrollen. Som sådana kräver de därför stor uppmärksamhet från styrelsens sida.
- Ett gult ljus indikerar observationer som, även om de inte möter **kriteria** för att åsättas ett rött ljus, har eller kan ha en sådan påverkan på den finansiella rapporteringen att de bör komma till styrelsens kännedom.
- Ett grönt ljus kan åsättas observationer som tidigare klassificerats som gula eller röda, men som nu har åtgärdats. Frågeställningar där vi förvisso inte har några avvikelser eller brister att rapportera kan också åsättas ett grönt ljus om de är av sådan magnitud eller behäftade med en sådan grad av komplexitet att styrelsen bör få kännedom om dem.

Sammanträdesdatum
2022-06-07

Dnr 2023/201

KS § 90 Redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag**INLEDNING**

I Sala kommun ska verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag redovisas två gånger per år, i april och i oktober. I april 2023 redovisades verkställandet av bifallna motioner och medborgarförslag. Ärendet återremitterades till kommunstyrelsen till följd av en minoritetsåterremiss. Syftet med minoritetsåterremissen var att justera sammanställningen och säkerställa att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Sammanställningen har reviderats genom att kommentarer till de bifallna medborgarförslag som omnämndes under fullmäktiges sammanträde den 24 april har justerats och den pågående verkställigheten av medborgarförslagen har förtydligats.

Beslutsunderlag

Bilaga KS 2023.2043, missiv 2023-05-17

Bilaga KS 2023.2044, redovisning av Redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag våren 2023 - reviderad 2023-05-17

Protokollsutdrag KF § 37, 2023-04-24

Ledningsutskottets beslut § 80, 2023-05-24

Yrkanden

Amanda Lindblad (S) yrkar

bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag.**Beslutsgång**

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot och finner ledningsutskottets förslag bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag.*Skickas till*
Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KONTOR, ENHET
Arminé Kanakanian
Stabschef

MISSIV

Redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag – minoritetsåterremitterat ärende från Kommunfullmäktiges sammanträde 24 april 2023

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

I Sala kommun ska verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag redovisas två gånger per år, i april och i oktober. I april 2023 redovisades verkställandet av bifallna motioner och medborgarförslag. Ärendet återremitterades till kommunstyrelsen till följd av en minoritetsåterremiss. Syftet med minoritetsåterremissen var att justera sammanställningen och säkerställa att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Sammanställningen har reviderats genom att kommentarer till de bifallna medborgarförslag som omnämndes under fullmäktiges sammanträde den 24 april har justerats och den pågående verkställigheten av medborgarförslagen har förtydligats. Revideringen omfattar följande medborgarförslag:

- 2017/708 Medborgarförslag om arbetsresor till och från daglig verksamhet i Sala kommun
- 2018/830 Medborgarförslag om att införa gratis arbetsresor för personer som anlita linjebelagda resor till daglig verksamhet
- 2018/913 Medborgarförslag om höjd habiliteringsersättning för daglig verksamhet
- 2018/1022 Medborgarförslag om gratis bussar till daglig verksamhet

FÖRSLAG TILL BESLUT

att kommunstyrelsens utskott hemställer kommunstyrelsen att hemställa kommunfullmäktige att godkänna redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag.

DNR.

Bilagor:

- 1
- 2
- 3

DNR.

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Redovisning av verkställande av bifallna motioner och medborgarförslag, våren 2023

Motioner

Dnr	Ärende	Beslut	Hanteras av	Status
2019/947	Motion (S) om att utreda samordning av oanvända möbler för återanvändning	KF § 99/2020	Kommunstyrelsen/ Kommunchef	Verkställd Arbetsmarknadsenheten tar ansvar för och driver detta.
2019/1125	Motion (S) om en attraktivare badplats i Möklinta	KF § 143/2021	Kultur- och fritid	Verkställd Kultur- och fritidsnämnden gav kontoret i uppdrag den, 2022-03-10, att ta fram en handlingsplan för attraktivare badplats i Möklinta. Detta har genomförts i samverkan med driftansvarig förening för Hällsjöbadet, Möklinta LRF och processen för utveckling av badplatser sker löpande och kontinuerligt
2021/80	Motion (SD) att klä Sala stads elskåp med fotografier	KF § 154/2021	Näringslivskontoret Kultur- och fritid Salabostäder Sala-Heby energi	Verkställd
2021/187	Motion (SD) om att införa digital justering av protokoll	KF § 91/2022	Kanslienheten	Verkställd Förutsatt att digital justering ska fungera är att den förtroendevalda som ska justera protokollet har bankID.

2019/1441	Motion (SD) om pornografifilter i Sala kommuns skolor	KF § 9/2022	Utbildning- och arbetsmarknad	Verkställd Enligt barn och utbildning är motionärens önskemål uppfyllt
2020/1231	Motion (MP) om att Sala kommun ska upprätta en kommunal koldioxidbudget	KF § 89/2022	Tekniska kontoret	Verkställd I verktyget ClimateVisualizer tillgängliggörs Salas koldioxidbudget. Denna digitala version hålls uppdaterad löpande och kan besökas på www.climatevisualizer.com/sala
2017/1319	Motion (S) om att det är dags att ta kommunfullmäktige, nämnder och styrelsesammanträden till nästa nivå inom digitalisering	KF § 64/2018	Kommunstyrelsen/ Kommunchef	Verkställd Netpublicator Elected (Digital möteshantering inklusive tillgång till möteshandlingar, närvaroregistrering och votering) implementeras under 2022. Anses verkställd då vi har tekniska förutsättningar för detta på plats.
2018/143	Motion (S) om att inrätta ett polismuseum	KF § 38/2019	Kultur- och fritid	Verkställd Utredning för ett polismuseum är påbörjad. Kultur – och fritid i samarbete med polisen har tittat på de föremål som finns i kommunens ägo på Portvaktsgatan. En eventuell samlokalisering och planering av "blåljushus" kan komma att påverka framtida polismuseum. Kommunen äger inte föremålen, utan det gör polismyndigheten. Motionen anses vara verkställd och färdigutredd.

2020/433	Motion (S) om åtgärder mot elkraftbristen	KF § 150/2021	Kommunstyrelsen/ Kommunchef	Verkställd Det har beslutats att arbetsgruppen kommer att ledas av SHE (Per- Erik Johansson) och tidplanen är att arbete kommer att genomföras under året så att resultatet ska kunna presenteras för politiken i början av 2023. Åtgärder tas fram och arbete pågår – motionen anses vara verkställd.
2017/721	Motion (S) om att ta till vara på människors kompetens	KF § 81/2021	Vård och omsorg (Arbetsmarknadsenheten)	Verkställd Under hösten 2020 och våren 2021 framarbetades Idé – Arbetsmarknadsområdet 2021-2024 i syfte att inventera och påtala den utvecklingskapacitet som finns inom det kommunala arbetsmarknadsområdet i Sala. I dokumentet beskrivs Serviceassistenter som i avseende målgrupp och tänkbara arbetsuppgifter väl överensstämmer med motionärens yrkande och kommunfullmäktiges beslut. Dock saknas ett genuint intresse och förutsättningar för att gå från utredning till implementering i aktuella verksamheter.
2021/462	Motion (S) Motion om mäns våld mot kvinnor	KF § 94/2022	Vård och omsorg	Verkställd Handlingsplan framtagen - Verkställd
2018/1677	Motion (SD) om konstnärlig utsmyckning	KF § 141/2021	Kultur och fritid Barn och utbildning	Arbete pågår

2017/87	Motion (S) – nu satsar vi på landsbygden	KF § 51/2018	Näringslivskontoret	Arbete pågår Ett landsbygdsprogram är under framtagande. Kommer att vara färdigt till sommaren 2023.
---------	--	--------------	---------------------	--

Medborgarförslag

Dnr	Ärende	Beslut	Hanteras av	Status
2018/538	Medborgarförslag om åtgärder vid före detta skolområdet i Kumla	KF § 155/2021	Tekniska kontoret	Verkställd Bollplanen var färdig i december 2022.
2019/1570	Medborgarförslag om naturstädning för skolklasser	KF § 156/2021	Kommunstyrelsen/ Kommunchef	Verkställd Hanteras genom redan framtagna koncept för skolan avseende elevers involvering i naturstädning. . Rektor leder, enligt skollagen, arbetet på sin enhet och exakt hur detta hanteras, kan variera från enhet till enhet. Det finns koncept, som med fördel kan användas och används.
2018/814	Medborgarförslag gällande krisberedskap - krisplan för vattenförsörjning	KF § 97/2019	Tekniska kontoret	Arbete pågår Arbetet med prioriterade platser fortgår.

2018/578	Medborgarförslag om att bygga lekplats vid Måns Ols	KF § 101/2019	Tekniska kontoret Kultur och fritid	Arbete pågår Samverkan mellan Tekniska kontoret och kultur- och fritid. Inväntar detaljplan för badområdet.
2017/708	Medborgarförslag om arbetsresor till och från daglig verksamhet i Sala kommun	KF § 61/2022	Tekniska kontoret	Arbete pågår Arbetet pågår med att inrymma verkställighet inom befintlig budget.
2018/830	Medborgarförslag om att införa gratis arbetsresor för personer som anlita linjebelagda resor till daglig verksamhet	KF § 63/2022	Tekniska kontoret	Arbete pågår Arbetet pågår med att inrymma verkställighet inom befintlig budget.
2018/913	Medborgarförslag om höjd habiliteringsersättning för daglig verksamhet	KF § 65/2022	Vård och omsorg	Arbete pågår Statsbidrag finns för 2022. Arbete pågår för att bereda ärendet vidare för ev kompletterande politiskt beslut.
2018/1022	Medborgarförslag om gratis bussar till daglig verksamhet	KF § 66/2022	Tekniska kontoret	Arbete pågår Arbetet pågår med att inrymma verkställighet inom befintlig budget.
2021/183	Medborgarförslag om busslinje mellan Sala och Enköping	KF § 99/2022	Tekniska kontoret	Arbete pågår Pågående utredning tillsammans med Region Västmanland och Region Uppsala. Förslag ska läggas fram för KSLU i mars.

Sammanträdesdatum
2022-06-07

Dnr 2022/1144

KS § 96 Svar på medborgarförslag om digital skylt på Stora torget för butiker utanför stadskärnan

INLEDNING

Rubricerat medborgarförslag inkom den 21 december 2022.
Förslagsställaren vill ha en digital skylt (neon) på stora torget för att synliggöra de butiker som ligger utanför stadskärnan.

Beslutsunderlag

Svar på medborgarförslag från kommunstyrelsens ordförande 2023-05-05
Yttrande från stadsträdgårdsmästare 2023-03-27
Medborgarförslag 2022-12-21

Yrkanden

Amanda Lindblad (S) yrkar
att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar
att anse medborgarförslaget besvarat.

Erik Hamrin (M) yrkar
att kommunstyrelsen beslutar
att uppdra till kommunens representanter i föreningen Sala Stadssamverkans verksamhet verka för att föreningen ska införa en lösning för liknande syfte.

Hanna Westman (SBÄ) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) yrkande.

Glenn Andersson (S) yrkar
att kommunstyrelsen beslutar
att avslå Erik Hamrins (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot Erik Hamrins (M) yrkande och finner sitt eget yrkande bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar
att anse medborgarförslaget besvarat.

Reservationer

Erik Hamrin (M), Magnus Edman (SD), Tryggve Lindman (SD), Cecilia Viman (SD), Tomas Bergling (M) och Hanna Westman (SBÄ) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

KOMMUNSTYRELSEN
Amanda Lindblad

Svar på medborgarförslag om digital skylt på Stora Torget för butiker utanför stadskärnan

Rubricerat medborgarförslag inkom den 21 december 2022.

Förslagsställaren vill ha en digital skylt (neon) på stora torget för att synliggöra de butiker som ligger utanför stadskärnan.

Medborgarförslaget har remitterats till Tekniska kontoret för yttrande. I yttrandet framkommer att kommunen juridiskt inte kan arbeta med enskilda företags marknadsföring och på det sättet gynna utvalda företagare. Frågan är också vem som skulle hantera skötsel och uppdatering en sådan här skylt.

Om företag så önskar så är de fria att själva gå ihop och ordna med ansökan och verkställande av ett sådant projekt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

Att anse medborgarförslaget besvarat.

Amanda Lindblad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

KONTOR, ENHET
Kristin Hedman
Stadsträdgårdsmästare

YTTRANDE

Medborgarförslag om digital skylt på stora torget för butiker utanför stadskärnan

YTTRANDE

Ett medborgarförslag har inkommit om digital skylt på Stora torget för butiker utanför stadskärnan. Tekniska kontoret har fått möjlighet att yttra sig över förslaget. Kontoret har också haft en dialog med Näringslivskontoret som är av samma ståndpunkt som Tekniska kontoret.

Förslagsställaren vill ha en neonskylt på stora torget för att synliggöra de butiker som ligger utanför stadskärnan.

Generellt är det så att kommunen inte kan jobba med enskilda företags marknadsföring. Vilka företag skulle lyftas? Och vem skulle uppdatera en sådan här skylt. Arbetet kan bli hur omfattande som helst och vi kan ändå råka glömma någon.

Företag är fria att själva gå ihop och ordna med ansökan och verkställande av ett sådant här projekt.

Förslag till beslut

Avslå medborgarförslaget om att kommunen ska sätta upp en digital skylt på stora torget.

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir lättare eller svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det skapas fler eller färre jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det ökar eller minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Sala Kommun

Box 304, 733 25 Sala

kommun.info@sala.se, 0224-74 70 00

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2022 -12- 2 1	
Diarienum	Aktbilaga

Kontaktperson

Förnamn

Anette

Postort

Sala

Postnummer

73332 Sala

Om ni är flera som lämnar in förslaget tillsammans, ange vilka ni är (t.ex. en skolklass eller grannar)

Förslag

Du kan också bifoga en bilaga med ert förslag eller en bild

Som nybliven butikägare i stan, där butiken ligger lite utanför stadskäman runt torget, önskar jag att kommunen ombesörjer en plats på torget där en skylt (elfrön) ställs ut där vi som inte ligger på rikt torget kan få lysa med våra butiksnamn & lite info om vad vi har att erbjuda. Detta för att underlätta för kunderna att hitta till oss!

Motivering

Du kan också bifoga en bilaga med motiveringen

Så klart är min motivering att detta skulle vara ett bra & tydligt komplement till dagens Instagram & Facebook mm. Här blir det ngt som, med sin neon skylt, lyser upp & fångar människors intresse, vilket kan leda till att vi småföretagare som inte syns på gatorna runt torget uppmärksammas också!

Bilagor Förslag Motivering**Ditt medborgarförslag blir en offentlig handling**

När du lämnat in ett medborgarförslag blir det en offentlig handling vilket innebär kopiera den. Ditt namn kommer att finnas med i protokoll och föredragningslistor

ANETTES HÖRNER
 Det blir inte alltid som man tänkt sig, det blir som det blir!
Underskrift

Datum och underskrift

19/12-22 Anette Fjærstrand

Anette Fjærstrand

Konstnär, gallerist &
butikägare

Sammanträdesdatum
2022-06-07

Dnr 2022/1152

KS § 97 Svar på medborgarförslag om besökare till Sala Silvergruva

INLEDNING

Rubricerat medborgarförslag inkom den 23 december 2022.
Förslagsställaren beskriver att Sala kommun är beroende av en fungerande turistnäring och behöver anpassa sig till dom olika krav som det medför.
Förslagsställaren vill att kommunfullmäktige beslutar att Sala Kommun i kommunikation och samarbete med styrelsen för Sala Silvergruva beslutar om att införa någon form av besöksregistrering med syfte att förstå det totala antalet besökare.

Beslutsunderlag

Svar på medborgarförslag från kommunstyrelsens ordförande 2023-05-05
Yttrande från Sala Silvergruva, 2023-03-10
Medborgarförslag 2022-12-23

Yrkanden

Amanda Lindblad (S) yrkar
att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar
att anse medborgarförslaget besvarat.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkande bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar
att anse medborgarförslaget besvarat.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KOMMUNSTYRELSEN
Amanda Lindblad

Svar på medborgarförslag om besökare Sala Silvergruva

Rubricerat medborgarförslag inkom den 23 december 2022.

Förslagsställaren beskriver att Sala kommun är beroende av en fungerande turistnäring och behöver anpassa sig till dom olika krav som det medför. Varje familj eller person som stannar till i Sala kommun vare sig det är ett kort besök eller en längre vistelse tenderar att gynna näringslivet och besöksnäringen på ett positivt sätt. Samtliga partier inom kommunen är överens om att Sala Silvergruva är motorn för besöksnäringen inom kommunen och därmed är den otrolig viktig för hela kommunen.

Förslagsställaren vill att kommunfullmäktige beslutar att Sala Kommun i kommunikation och samarbete med styrelsen för Sala Silvergruva beslutar om att införa någon form av besöksregistrering med syfte att förstå det totala antalet besökare.

Medborgarförslaget har remitterats till VD på Sala Silvergruva AB för yttrande. I svaret framgår att den typen av mätning som efterfrågas i medborgarförslaget, genomförs redan idag under vissa tider på året. Under 2022 har besökarantalet mätts vid flera punkter på området för att fastställa både antalet besökare samt rörelsemönster för dessa besökare. Mätningarna genomförs för att få en bättre förståelse för besökares behov och önskemål och därigenom kunna anpassa verksamheten så bra som möjligt.

Under 2023 kommer mätningar att göras vid en punkt, stora entrébågen, för att räkna antalet besökare till området. Valet att inte permanent göra kompletta flödesmätningar är relaterade till kostnaden för att göra dessa mätningar. Sala Silvergruva AB har gjort ett aktivt val att behålla entrémätningen då antalet besökare till området är relevant för fortsatta analyser både för Sala Silvergruva AB:s verksamhet och för kommunen i stort.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

Att anse medborgarförslaget besvarat

Amanda Lindblad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Svar på medborgarförslag

I medborgarförslag inlämnat till Sala Kommun föreslås att det vid Sala Silvergruva ska genomföras mätningar om mängden totala besökare till området och inte enbart nedstigningar i gruvan (betalande besökare). Den typen av mätning genomförs redan idag under vissa tider på året. Under 2022 har besökarantalet mätts vid flera punkter på området för att fastställa både antalet besökare samt rörelsemönster för dessa besökare. Mätningarna genomförs för att få en bättre förståelse för besökares behov och önskemål och därigenom kunna anpassa verksamheten så bra som möjligt. Under 2023 kommer mätningar att göras vid en punkt, stora entrébågen, för att räkna antalet besökare till området. Valet att inte permanent göra kompletta flödesmätningar är relaterade till kostnaden för att göra dessa mätningar. Vi har gjort ett aktivt val att behålla entrémätningen då antalet besökare till området är relevant för fortsatta analyser både för Sala Silvergruva AB:s verksamhet och för kommunen i stort.

Med vänlig hälsning

Jennie Hesselöw

VD

Sala Silvergruva AB

Jennie.hesslow@salasilvergruva.se

Telefon: 0224-67 72 54

Sala Kommun
Box 304
73325 Sala

Medborgarförslag gällande besökare till Sala Silvergruva;

Bakgrund

Sala kommun är väldigt beroende på en fungerande turistnäring och behöver anpassa sig till dom olika krav som det medför. Varje familj eller person som stannar till i Sala kommun vare sig det är ett kort besök eller en längre vistelse tenderar att gynna näringslivet och besöksnäringen på ett positivt sätt. Samtliga partier inom kommunen är överens om att Sala Silvergruva är motorn för besöksnäringen inom kommunen och därmed är den otrolig viktig för hela kommunen. På det senaste kommunfullmäktigemötet blev det uppenbart att Sala Silvergruva genom kommunstyrelsens ordförande ej kunde redovisa det totala antalet besökare utan enbart antal nedstigningar i gruvan dvs det som genererar intäkter.

Risk

Med detta förfarande så är det enligt min uppfattning svårt att få en tillförlitlig statistik över besöken och med dessa fakta förstå och genomföra helhetsbedömningar utifrån totala antalet besökare till Sala Silvergruva.

Detta kan påvisas med frågan varför väljer endast x % av alla besökare att betala för en nedstigning i gruvan samt vad väljer de andra besökarna att göra inom gruvområdet?

Önskad förändring

Jag vill att Sala Kommun i kommunikation och samarbete med styrelsen för Sala Silvergruva beslutar om att införa någon form av besöksregistrering med syfte att förstå det totala antalet besökare. Det finns ett tales sätt som uppger att det man mäter förstår man och kan göra rätta åtgärder för olika förbättringsåtgärder.

Aktivitet

Jag yrkar att Sala Kommuns kommunfullmäktige beslutar utifrån ovan önskade förändring.

Ransta

2022-12-22

Rolf-Anders Kindberg

Stab, Kanslienheten

Inkomna motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor vid kommunfullmäktiges sammanträde 2023-06-19

Följande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor inkommit till
kommunfullmäktige:

Motioner

Inga inkomna motioner under perioden

Medborgarförslag

Inga inkomna motioner under perioden

Interpellationer

Inga inkomna interpellationer under perioden.

Frågor

Inga inkomna frågor under perioden

KS § 92 Budget och strategisk plan 2024 - 2027

INLEDNING

Underlag för budget och strategisk plan 2024 - 2027

Beslutsunderlag

Bilaga KS 2023.2149, strategisk plan och budget 2024 - 2027, Samverkan för Sala
Bilaga KS 2023.2150, bilaga 1 budgetberäkning 2024 - 2027 Samverkan för Sala
Bilaga KS 2023.2152, bilaga 2, nämndsramar Samverkan för Sala 2024 - 2027
Bilaga KS 2023.2357, budget 2024 och strategisk plan 2025 - 2027, Koalition Sala
Bilaga KS 2023.2367, bilaga 1 budgetberäkning 2024-2027, Koalition Sala
Bilaga KS 2023.2370, bilaga 2, nämndsramar 2024-2027, Koalition Sala
Bilaga KS 2023.2359, bilaga 3, prioriterade åtgärder 2024 - 2027, Koalition Sala

Ledningsutskottets beslut § 82, 2023-05-24

Yrkanden

Amanda Lindblad (S) yrkar

bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att driftbudgetramarna för nämnderna fastställs enligt bilaga 1, KS 2023.2150, att investeringsbudgetramarna för nämnderna fastställs enligt bilaga 1, KS 2023.2150, att fastställa utdebiteringen till 22,31 % för året 2024 enligt bilaga 1, KS 2023.2150, att till kommunstyrelsens förfogande anslås 10 000 000 kronor enligt bilaga 1, KS 2023.2150

att resultatmålet för år 2024 fastställs till 16 878 000 kronor, år 2025 till 43 690 000 kronor år 2026 till 45 413 000 kronor samt år 2027 till 56 237 000 kronor enligt bilaga 1, KS 2023.2150,

att ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning ska vara större än nettokostnadsökningen,

att styrelse och nämnder ska bedriva sin verksamhet inom av kommunfullmäktige beslutade anslag,

att styrelse och nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet,

att styrelse och nämnder ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet,

att kommunstyrelsen under år 2024 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller under 2024,

att kommunstyrelsen har under 2023 rätt att ytterligare upplåna, dvs öka kommunens skulder under 2024 med totalt 110 000 000 kronor, under 2025 med totalt 150 000 000 kronor,

att Sala Bostäder AB ska ge utdelning motsvarande statslåneränta+ 1 % på insatt kapital,

att Sala-Heby Energi AB ska ge utdelning motsvarande statslåneräntan+ 1 % på insatt kapital,

att inget utdelningskrav ska gälla för Sala Silvergruva AB, samt

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-06-07

Fortsättning § 92

att i övrigt anta de beslutspunkter som föreslås i Samverkan för Salas budgetförslag, bilaga KS 2023.2149.

Johanna Ritvadotter (V) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag.

Erik Hamrin (M) yrkar

att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar att driftbudgetramarna för nämnderna fastställs i enlighet med Bilaga KS 2023.2367,

att utdebiteringen fastställs till 22,31% för året 2024 enligt Bilaga KS 2023.2367 att till kommunstyrelsens förfogande för 2024 anslå 8 500 000 kronor, för 2025 anslå 6 800 000 konor, för 2026 anslå 7 000 000 kronor samt för 2027 anslå 7 200 000 kronor,

att resultatmålet för år 2024 fastställs till 1,2%, år 2025 till 10,1%, år 2026 till 9,9% samt år 2027 till 3,6% enligt Bilaga KS 2023.2367,

att investeringsbudgetramarna för nämnderna fastställs i enlighet med Bilaga KS 2023.2354,

att ökningen av intäkter, statsbidrag och utjämning ska vara större än nettokostnadsökningen,

att styrelse och nämnder ska bedriva sin verksamhet inom av kommunfullmäktige beslutade anslag,

att styrelse och nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet där det inte strider mot denna budgets uttalade prioriteringar,

att styrelse och nämnder ska löpande arbeta med och genomföra de punkter för respektive kontor och verksamhet som anges i KS Bilaga 2023.2359,

att kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller under 2024.

att Kommunstyrelsen har under 2024 rätt att ytterligare upplåna, dvs öka kommunens skulder med under 2024 med totalt 100 000 000 kronor, under 2025 med totalt 50 000 000 kronor. För åren 2026 samt 2027 ska inga nya lån upptas,

att Salabostäder AB ska ge utdelning motsvarande statslåneränta + 1% på insatt kapital.

att Sala Heby Energi AB, Sala Energi Elnät AB och Sala Energi Service AB ska gemensamt lämna utdelning/koncernbidrag till ägarna med motsvarande 33% av resultatet efter finansnetto efter avdrag för schablonskatt. Dock ska utdelningen den sammantagna utdelningen uppgå till minst 8 000 000 kronor årligen,

att Sala Silvergruva AB ska ge utdelning med 250 000 kronor, samt

att i övrigt anta de beslutspunkter som föreslås i Koalition Sala budgetförslag i enlighet med Bilaga KS 2023.2357.

Hanna Westman (SBÄ), Magnus Edman (SD), Tryggve Lindman (SD), Cecilia Viman (SD) och Tomas Bergling (M) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) yrkande.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Sammanträdesdatum
2022-06-07

Fortsättning § 92

Beslutsgång

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot Erik Hamrins (M) yrkande och finner ledningsutskottets förslag bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att driftbudgetramarna för nämnderna fastställs enligt bilaga 1, KS 2023.2150, att investeringsbudgetramarna för nämnderna fastställs enligt bilaga 1, KS 2023.2150, att fastställa utdebiteringen till 22,31 % för året 2024 enligt bilaga 1, KS 2023.2150, att till kommunstyrelsens förfogande anslås 10 000 000 kronor enligt bilaga 1, KS 2023.2150

att resultatmålet för år 2024 fastställs till 16 878 000 kronor, år 2025 till 43 690 000 kronor år 2026 till 45 413 000 kronor samt år 2027 till 56 237 000 kronor enligt bilaga 1, KS 2023.2150,

att ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning ska vara större än nettokostnadsökningen,

att styrelse och nämnder ska bedriva sin verksamhet inom av kommunfullmäktige beslutade anslag,

att styrelse och nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet,

att styrelse och nämnder ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet,

att kommunstyrelsen under år 2024 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller under 2024,

att kommunstyrelsen har under 2023 rätt att ytterligare upplåna, dvs öka kommunens skulder under 2024 med totalt 110 000 000 kronor, under 2025 med totalt 150 000 000 kronor,

att Sala Bostäder AB ska ge utdelning motsvarande statslåneränta+ 1 % på insatt kapital,

att Sala-Heby Energi AB ska ge utdelning motsvarande statslåneräntan+ 1 % på insatt kapital,

att inget utdelningskrav ska gälla för Sala Silvergruva AB, samt

att i övrigt anta de beslutspunkter som föreslås i Samverkan för Salas budgetförslag, bilaga KS 2023.2149.

Reservationer

Erik Hamrin (M), Magnus Edman (SD), Tryggve Lindman (SD), Cecilia Viman (SD), Tomas Bergling (M) och Hanna Westman (SBÄ) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande.

Skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Samverkan för Sala

Framtidstro: Ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft

Strategisk plan och budget 2024-2027

Politiskt förord

I tider av polarisering och upplevelsen av att samhället drar isär är det viktigt att stå upp för och värna demokratin och alla människors lika värde. I Sala kommun ska människor ges möjlighet till ett gott liv utifrån sina förutsättningar. Vi ska ha ett tryggt och sammanhållet samhälle med god välfärd och likvärdiga levnadsvillkor där kommuninvånarna kan känna framtidstro.

I Sala kommun finns det goda möjligheter att leva ett gott liv. Vi bor nära naturen, har ett rikt föreningsliv och ett levande kulturarv. Människorna som bor i vår kommun har alltså bra förutsättningar för en god folkhälsa. Sala är en geografiskt stor kommun och det finns många fördelar med möjligheterna som den mysiga stadskärnan ger i kombination med den levande landsbygden. Alla delar är förtjänster som också kommer att belysas på olika sätt i samband med att Sala kommun fyller 400 år under år 2024.

Samtidigt finns också stora utmaningar att hantera. Efter svåra år med pandemi och med krig i Europa står Sala kommun nu tillsammans med resten av Sverige i en lågkonjunktur. Många osäkerhetsfaktorer riskerar att slå hårt mot vår kommun och våra kommuninvånare på flera sätt. De utmaningar som det innebär gör att vi behöver samlas och samarbeta bättre med de resurser som finns att tillgå.

Efter flera år av sjunkande skolresultat kommer arbetet med att vända utvecklingen och öka måluppfyllelse, kvalitet och betyg att vara högt prioriterat. En viktig nyckel är fler behöriga lärare. Likaså står äldreomsorgen inför en utmaning med att rekrytera de undersköterskor som behövs för en trygg äldreomsorg de kommande åren. Arbetsmiljön måste ges ett större fokus för att trygga omsorgen av våra äldre i framtiden.

Efter år 2022 har tidigare års ekonomiska underskott återställts. Nu krävs ett hårt arbete för att säkerställa god ekonomisk hushållning och en långsiktigt hållbar ekonomi för kommunen. Därtill tillkommer finansieringen av de stora behov av om- och nybyggnation av fastigheter som inrymmer kommunens verksamhet.

Kommunen ska ses som en helhet. Stad och landsbygd ska inte ställas mot varandra. De olika förutsättningarna i kommunen ska ses som en styrka. Så når vi samsyn och kan utvecklas tillsammans.

Amanda Lindblad (S)

Anders Wigelsbo (C)

Johanna Ritvadotter (V)

Ingela Kilholm Lindström (MP)

Innehåll

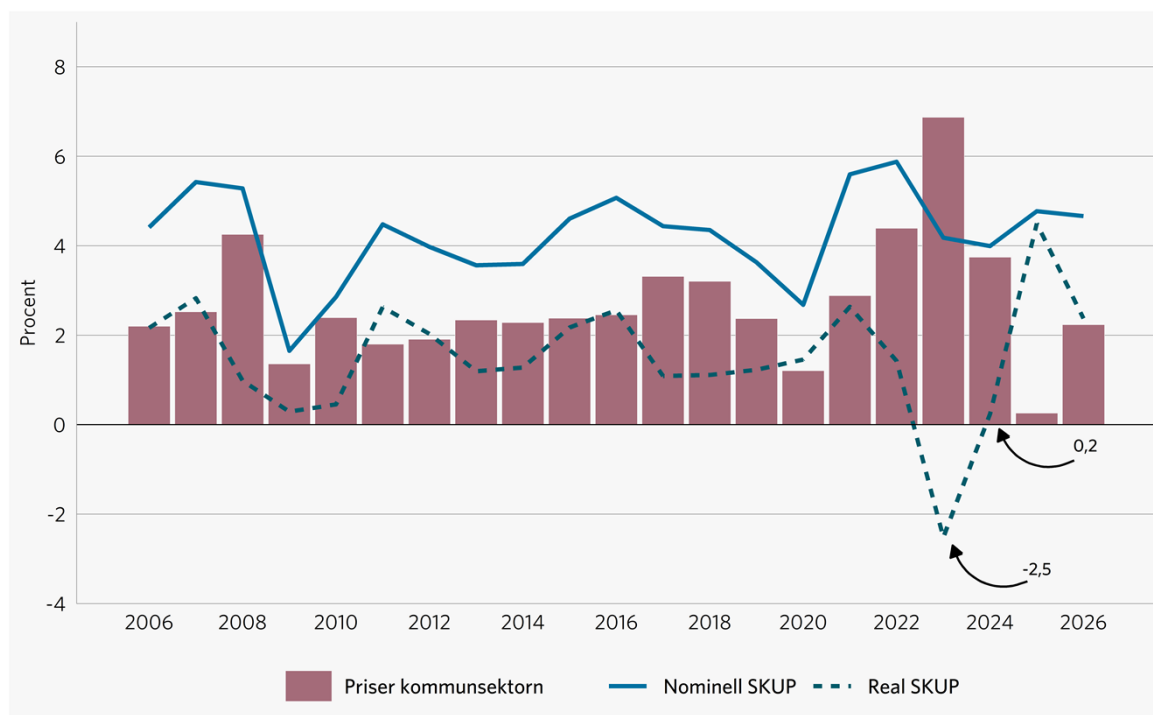
Politiskt förord.....	1
Lägesbeskrivning	3
Budgetprocessen och en ny budgetmodell	6
Långsiktiga utvecklingsmål	6
Grunden läggs i skolan	7
Utbildning och arbetsmarknaden.....	8
Förebygga ohälsa.....	8
En trygg vård och omsorg.....	9
Hela kommunen ska leva och växa.....	9
Kultur och fritid för alla	10
Miljö och klimatarbete	11
En kommun som växer och utvecklas	11
Demokrati.....	12
Handlingsfrihet för att hantera osäkerheten i omvärlden	13
Investeringar och finansiering	13
Ekonomiska prioriteringar	14
Beslutspunkter	15

Lägesbeskrivning

Efter coronapandemi fanns en stark förhoppning om att kommuner och regioner skulle få tid att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser och fokusera på kommande demografiska utmaningar. Men återigen har verksamheten kommit att påverkas av faktorer som kommuner och regioner inte råår över. Kriget i Ukraina medför ett stort lidande för Ukrainas befolkning, och dess följd effekter har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner och regioner.

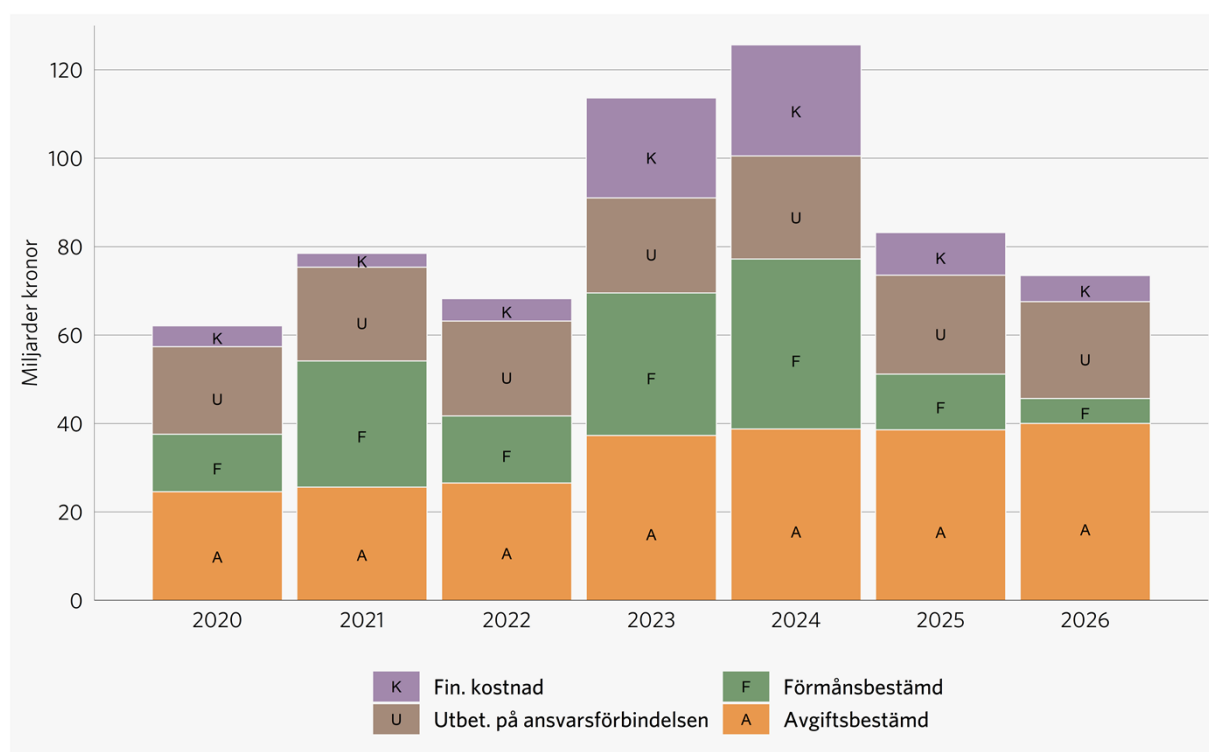
De ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner blir nu alltmer påtagliga. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett för sektorn historiskt lågt resultat. Åtgärder kommer att vidtas men på flera håll är underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt. Trots kommunernas och regionernas arbete med effektiviseringar och besparingar förväntas många kommuner, och nästan alla regioner, redovisa underskott både år 2023 och 2024. Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer att resultaten återhämtas under 2025 och 2026. Lågkonjunkturen beräknas hålla i sig under 2023 och 2024. Inflationen ser ut att röra sig nedåt, men vägen till prisstabilisering är skakig med många risker och osäkerheter.

År 2023 beräknas skatteunderlaget minska reellt med 2,5 procent till följd av att priser, pensioner och löner sammantaget ökar i snabbare takt än skatteintäkterna. Det är första gången sedan 2004 som skatteunderlaget urholkas i reala termer. Nästa år sker knappt någon förstärkning alls, då skatteunderlaget endast ökar reellt med 0,2 procent. Under förutsättning att inflationen går ner under inflationsmålet i juni 2024 sker dock en relativt kraftig förstärkning av det reala skatteunderlaget 2025, med 4,5 procent.

År 2023 urholkas skatteunderlaget reellt sett med 2,5 procent till följd av de höga prisökningarna. Året därpå sker ingen egentlig förstärkning. Först 2025 beräknas skatteunderlaget stärkas

Kostnaderna för kommunernas och regionernas avtalspensioner ökar med cirka 45 miljarder 2023 och med ytterligare 12 miljarder kronor 2024. För Sala kommun har pensionskostnaderna ökat med 55 miljoner kronor under 2023, och förväntas stiga ytterligare under 2024. Den klart största delen av kostnadsökningen beror på kraftigt ökad inflation där inflationstakten i juni varje år, ligger till grund för prisbasbeloppet som pensionerna värdesätts med.

Pensionskostnaderna beräknas öka med 45 miljarder 2023 och sedan med ytterligare 12 miljarder 2024 för Sveriges kommuner och regioner.

Svenska hushåll drabbas särskilt hårt av räntehöjningar då många har höga bostadslån och korta räntebindingstider, vilket gör att högre ränta slår igenom snabbare och hårdare mot hushållen i Sverige än i många andra länder. Den höga inflationen urholkar lönerna och hushållens reala disponibla inkomster minskar i år. Hushållens ränteutgifter ökar snabbt och är drygt fyra gånger så hög i år som 2021. Den försvagade ekonomin hos hushållen och den höga räntan påverkar bostadspriserna och bostadsbyggandet negativt. Det sammantagna läget påverkar förutsättningarna även för Salaborna och Sala kommun.

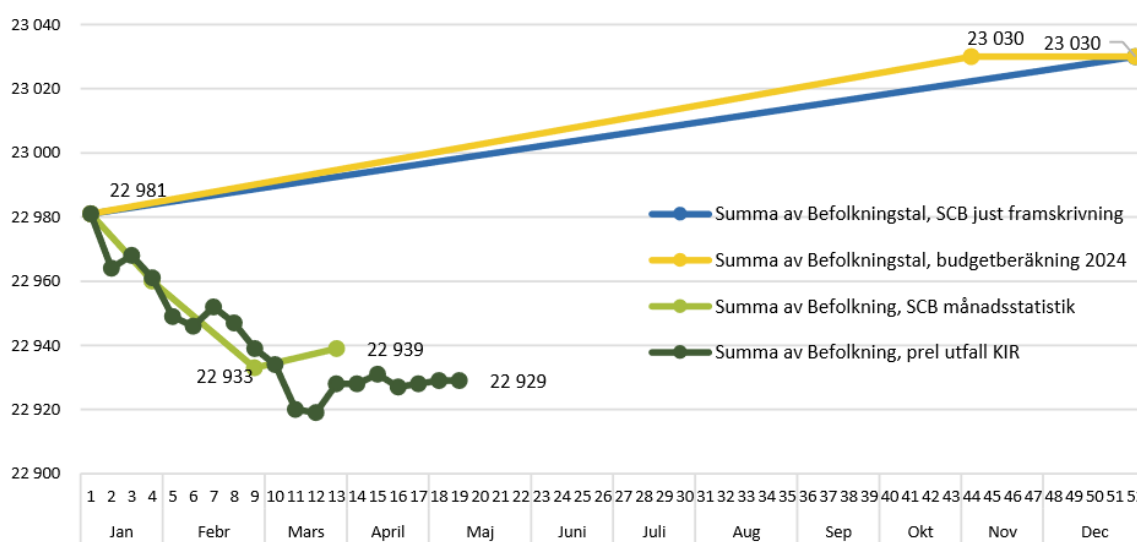
Kommunsektorns konsumtion minskar till följd av det dystra ekonomiska läget samt fortsatt utfasning av pandemirelaterade åtgärder. Det gör att den offentliga konsumtionen sammantaget kommer att växa svagt. Det kombinerat med att investeringstakten och hushållens konsumtion faller gör att BNP minskar med 1,0 procent i år, vilket är en klart svagare utveckling än i de flesta andra OECD-länder.

Det finns dock en stark motståndskraft på arbetsmarknaden som bidrar till att konjunkturedgången inte blir värre. Arbetslösheten bedöms tillfälligt öka till 9,0 procent

under år 2024 innan den faller tillbaka. Under året förväntas en svagt ökad efterfrågan i ekonomin i samband med mer optimistiska hushåll i takt med att inflationen och även ränteläget faller tillbaka. Det är dock först 2025 som återhämtningen tar fart på allvar. Stigande efterfrågetillväxt, lägre ränteläge och tilltagande optimism bland företag och konsumenter gör att investeringarna ökar igen.

Befolkningen i Sala kommun beräknas öka något under 2023, men har minskat något under början av året. Budgeten baseras på en försiktigt positiv befolkningsutveckling, vilket ligger i linje med mål om tillväxt. För en kommun med ambition att växa hållbart behöver höjd tas för den ökande befolkningen vid planering av kommunal service och välfärd. Sammantaget för planeringsperioden beräknas skatteunderlaget dock inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden utan kraftigt ökade statsbidrag.

PRELIMINÄR BEFOLKNINGSUTVECKLING 2023 MED PROGNOSEN

Preliminär befolkningsutveckling år 2023 som visar på uppskattad befolkningsökning under året.

Den demografiska utmaningen kommer framöver att vara större än tidigare när de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler yngre och äldre. Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser kommande år.

Kompetensförsörjningen ser ut att bli en växande utmaning inom flera kommunala verksamhetsområden de kommande åren. Det råder arbetskraftsbrist inom många yrken och konkurrensen är hård inom flera områden vilket gör det än viktigare för kommunen att vara en attraktiv arbetsgivare. Samtidigt aktualiseras frågor om matchning på arbetsmarknaden i kombination med möjligheter till omställning än mer i samband med det försämrade konjunkturläget.

Budgetprocessen och en ny budgetmodell

Sala kommun har genom Sveriges kommuner och regioner (SKR) givits möjlighet delta i ett projekt där målet är att genomföra en budgetprocess som utgår från en resursfördelningsmodell baserad på verksamheters prislappar. Kommunstyrelsen har beslutat att Sala kommun ska delta i projektet. Strategisk plan och budget år 2024-2027 är den första att tas fram inom ramen för projektet.

Kommunsektorn står inför större utmaningar än på många år: en ökad andel äldre, brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens, ökande sociala klyftor, förändrad demografi, orolig omvärld med kraftig inflation med mera. Dessa förutsättningar innebär fortsatta behov av prioriteringar och effektiviseringar för en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. Ekonomi i balans börjar med en budget i balans.

Resursfördelningsmodellen baserad på prislappar syftar till att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi. Det ska uppnås genom realistiska och transparenta tekniska budgetramar som baseras på en tydlig koppling mellan demografi, intäkter, kostnader och andra förutsättningar som olika kommuner har. Utöver de tekniska ramarna tillkommer politiska prioriteringar av olika typer av verksamheter. När modellen är fullt implementerad kommer de politiska prioriteringarna vara synliggjorda och transparensen ökar. Modellen skapar också en tydlig koppling mellan driftbudget och investeringar och ska ge förbättrade förutsättningar för långsiktig ekonomisk planering.

Långsiktiga utvecklingsmål

Kommunfullmäktige har fastställt tre målområden som utpekats som strategiskt viktiga för att nå kommunens vision "*Sala kommun – ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft.*" Till varje målområde har långsiktiga utvecklingsmål kopplats. Målarbetet kommer under kommande år att kopplas till arbetet med strategisk plan och budget där olika delar av den kommunala verksamhetens utveckling kommer att kopplas till olika målområden.

Målområde	Utvecklingsmål
Ett växande Sala	Sala ska erbjuda attraktiva boenden och verka för fler arbetstillfällen, stärkt näringsliv och bra utbildning i hela kommunen.
Ett hållbart Sala	Fokus på människors hälsa och välmående genom hela livet.
Ett tryggt och rättvist Sala	Fokus på att skapa insyn och inflytande för våra medborgare, föreningar och näringsliv för att stärka trygghet och demokrati.

Grunden läggs i skolan

I förskolan och skolan läggs grunden för varje barns förutsättningar och möjligheter inför resten av livet. Hela Sala kommun ska ha god tillgång till förskolor och skolor med hög kvalitet där alla barn ges möjlighet att lyckas. Grunden till det livslånga lärandet läggs i förskolan. Förskolan ska kännetecknas av trygghet, lek och lärande. Barngrupperna i förskolan ska anpassas så att pedagogerna har tid att möta och se varje barns behov och förutsättningar.

Skolan är hela kommunens gemensamma angelägenhet. Fokus för skolans verksamhet ska vara elevernas kunskapsinhämtning. Kommunen ska säkerställa att elever ges det stöd som de har rätt att få för att klara sin utbildning. Det kompensatoriska uppdraget behöver prioriteras och likvärdigheten mellan skolenheter lyftas. Likvärdighet innebär att skolan förmår kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar genom inkludering, integration och effektiv styrning av resurser.

Arbetet med att stödja de elever som är i särskilt behov är centralt för att ge alla elever chansen till en lyckad skolgång. I många fall innebär det särskilt stöd redan i förskolan. Därför behöver kvaliteten i arbetet med särskilt stöd höjas, bland annat genom att fler behöriga speciallärare rekryteras och arbetet med mentorskapet utvecklas. Elevhälsan ska fortsatt stärkas, liksom likvärdigheten inom kommunen. Arbetet med stödjande insatser måste ske i samverkan mellan skolan, socialtjänsten och Region Västmanland.

En skola av hög kvalitet är en förutsättning för en hållbart växande kommun och en gynnsam ekonomisk samhällsutveckling. Kommande år ska ökad måluppfyllelse, höjd kvalitet och bättre resultat för eleverna inom Sala kommuns skolor prioriteras.

För detta behöver fler behöriga lärare rekryteras och andelen behöriga lärare öka. Sala kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Vi skall erbjuda goda arbetsvillkor, möjligheter till kompetensutveckling och en bra arbetsmiljö. För en god arbetsmiljö för alla som vistas i våra skolor behövs även ändamålsenliga lokaler.

Skolmiljön ska vara trygg för alla som vistas där. Hot och våld hör inte hemma i skolans värld. Det förebyggande arbetet ska utvecklas genom samordning av kommunens resurser samt ökad samverkan mellan kommunen, polisen och andra aktörer.

Allt fler mindre och mellanstora kommuner står utan egen gymnasieskola, och tappar därmed i konkurrenskraft. Vi har två utmärkta gymnasieskolor i kommunen, som ska fortsätta utvecklas framöver. Samarbete med såväl näringsliv som akademi är en styrka för verksamheten. Programutbudet ska hållas uppdaterat och ska även matchas mot de kompetensbehov som finns på arbetsmarknaden. En långsiktig lokallösning för Ösby naturbruksgymnasium och gymnasiesärskolan måste tas fram. Utvecklingen av Ösby kopplas även samman med Grönt kompetenscentrum.

Utbildning och arbetsmarknaden

De som är aktiva på arbetsmarknaden idag kommer att ha fler olika yrken under sitt arbetsliv än generationerna före dem. Matchningen på arbetsmarknaden är en utmaning. Utbildning för möjligheter till omställning för byte av yrke är viktigt.

Arbetsmarknadsenheten och Vuxnas lärande skall erbjuda olika studie- och arbetsmarknadspolitiska insatser som stärker individens kompetens och möjligheter att få arbete och klara egen försörjning. Matchning av individer mot arbetsmarknaden blir viktig i syfte att komma i egen försörjning. Sala kommun ska genom regional samverkan agera för fler utbildningsplatser inom bristyrken. Samordningsteamet är en kompletterande verksamhet som arbetar med de personer som står längst ifrån arbetsmarknaden.

Möjligheten till vuxenutbildning och språkträning måste förbättras, och samordningen med andra ansvariga myndigheter måste utvecklas ytterligare. SFI-verksamheten behöver utvecklas så att en större andel av eleverna klarar att bli godkända enligt de krav som ställs, och rustas med de språkfärdigheter som krävs för tillträde till arbetsmarknaden.

Förebygga ohälsa

En hårdare omvärld ställer allt större krav på hur en kommun arbetar med dem som är mest utsatta i samhället. Ökat utanförskap och ökade klyftor syns allt tydligare. Konsekvenserna av utanförskapet leder till mänskligt lidande och stora kostnader för samhället.

Insatser i ett tidigare skede är önskvärt både utifrån samhällets och den enskildes perspektiv och förebyggande arbete behöver prioriteras. Att utöka öppenvården med större andel behandlingar på hemmaplan kan ge vinningar ur flera perspektiv. I arbetet med familjebehandling och rådgivning till familjer kan det förebyggande arbetet påbörjas tidigt för att ge god effekt. Att jobba med hemmaplanslösningar och nätverk runt dem som annars skulle omhändertas minskar det personliga lidandet och ger vinster för samhället. Inom individ och familjeomsorgen (IFO) behövs en fortsatt satsning på det arbetet. I arbetet mot missbruket behövs riktade satsningar, särskilt mot unga men också mot vuxna.

Den psykiska ohälsan är ett växande samhällsproblem. Då ansvaret för arbetet är delat mellan Sala kommun och Region Västmanland krävs ett stärkt samarbete för att rätt insatser ska sättas in i rätt tid samt för att förhindra att människor faller mellan stolarna.

Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem som samhället måste markera tydligt mot. Vi ska ge hjälp, trygghet och skydd till offren och erbjuda behandling till förövarna.

Barnfattigdomen ska begränsas med kraft. Ingen familj med barn skall leva med försörjningsstöd i mer än sex månader utan möjlighet till andra insatser.

Sala kommun ska vara drivande i arbetet för att etablera en familjecentral i kommunen. Flera olika aktörer samlas då för att möta familjer utifrån de olika behov som de har. Det blir en viktig förebyggande insats. Det kan även bli aktuellt att starta upp fler verksamheter för att bättre kunna fånga upp kommuninvånarnas behov.

En trygg vård och omsorg

Vård- och omsorg i Sala kommun ska vara trygg och hålla hög kvalitet. Salas kommuninvånare ska kunna leva ett gott och aktivt liv och få stöd och vård när behovet uppstår.

En förutsättning för en trygg äldreomsorg är att säkerställa personalförsörjningen. Bristen på utbildad personal är idag ett hot mot vård och omsorgssektorn. Sala kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare, öppen för nya arbetsmodeller att underlätta rekrytering och som säkerställer trygga anställningar med heltid som norm och goda arbetsvillkor. En attraktiv arbetsgivare som möjliggör att kombinera arbetsliv med fritid och viktig återhämtning oavsett yrkesgrupp. Ett ökat fokus på friskfaktorer behövs som del i arbetet med att minska sjukfrånvaron.

För att säkerställa tillgången till en trygg äldreomsorg samtidigt som demografin förändras krävs en fortsatt utveckling av verksamheten och nyttjande av de möjligheter som tekniska lösningar erbjuder. En förutsättning är också att arbetet med förflyttningen mot Nära Vård fortsätter. Sala kommun ska ligga i framkant i utvecklingen.

Den enskildes valfrihet är viktig, därför ska även kommunen finnas som alternativ till hemtjänstens serviceinsatser. Det finns flera goda exempel runt om i landet där arbetet organiserats så att dessa arbetsuppgifter inte utförs av undersköterskor.

Antalet äldre äldre ökar drastiskt de kommande åren och belyser behoven av mer förebyggande insatser för god hälsa för våra äldre kommuninvånare. Förebyggande arbete ska prioriteras med fokus på ett rikt utbud av möjlighet till kultur- och fritidsaktiviteter för att öka välbefinnande och gemenskap.

Utanförskap är ett växande problem i vårt samhälle. Utanförskap kan bero på många olika orsaker, i Sala kommun ska alla medborgare känna att det finns möjligheter till social samvaro och fysisk aktivitet oavsett ålder eller eventuella funktionsnedsättningar. Missbruk och den psykiska ohälsan ökar och därigenom även behovet av sysselsättningsverksamhet och boendestöd. För att stävja den växande ohälsan ska ökat fokus läggas på välmående och möjlighet till gemenskap och en meningsfull fritid.

Att vårda en anhörig är ett stort och krävande uppdrag. Det behövs ett tillgängligt anhörigstöd som på bred front kan möta behoven av samtal, stöttning och avlösning.

Hela kommunen ska leva och växa

Sala kommun ska växa och utvecklas. Idag är ca 45% av kommunens befolkning bosatta på landsbygden eller i någon av kommunens mindre orter. Därför är det viktigt att kommunens insatser är inriktade på att både stad och landsbygd ska få möjlighet att växa och utvecklas efter sina olika förutsättningar.

En landsbygd i utveckling kräver att landsbygdens behov synliggörs och prioriteras. Därför ska ett landsbygdsråd inrättas. Det är viktigt att utveckla de mindre tätorterna till livskraftiga

knutpunkter för medborgerlig kommersiell service. Företagandet ska stimuleras i hela kommunen.

Bredbandsutbyggnaden har tagit ett stort steg framåt, inte minst på landsbygden men behovet av utbyggnad är fortsatt stort. Bredband är viktigt för att servicen ska kunna utvecklas och för att kunna använda sig av de digitala tjänsterna som kommunen och andra aktörer erbjuder.

I en geografiskt stor kommun är kollektivtrafiken viktig för att knyta ihop kommundelarna och minska de upplevda avstånden. Inom Sala kommun ska kollektivtrafiken fortsatt vara avgiftsfri.

Kultur och fritid för alla

Kultur- och fritid är en självklar del av den gemensamma välfärden. Genom ett brett och mångfacetterat kultur- och fritidsliv stärks kommunens attraktivitet samtidigt som det på flera sätt är positivt för invånarna. Vi mår bättre, lever längre och samverkar bättre. Därför är det viktigt att fortsätta ge Salas rika föreningsliv möjligheten att utvecklas. Utöver kulturen och idrottens egenvärde har också civilsamhället, genom den gemenskap som erbjuds där, ett betydande samhällsekonomiskt värde med ett stort värde för folkhälsa och välmående.

Kulturlivet i Sala är rikt och vilar på den starka kombinationen av ideell passion och drivkraft samt kommunal verksamhet. Dessutom finns en livskraftig professionell kultursektor som vi vill värna. Här fyller kulturkvarteret Täljstenen en viktig roll. Kulturskolans verksamhet är under utveckling och fyller en viktig funktion för barn och ungas framsteg i kreativa uttrycksätt.

Kultur- och fritids verksamhetsområde har vuxit och blivit bredare över tid. Från att enbart vara ett främjande och stimulerande av Salas föreningsliv, till att i högre utsträckning verka och arbeta förebyggande och fånga upp ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap. Förebyggandearbetet är en långsiktigt hållbar investering för kommunen och samhället i stort. Ungdomslokalen är mycket viktig att värna och utveckla, samt det uppsökande och förebyggande arbete som fältassistenter utför. I projekt Berggatan 10 (BG10) stärks dessa ambitioner och där ska skolan, socialtjänsten och kultur- och fritidskontorets verksamheter samverka.

Möjligheten till fysisk aktivitet och friluftsliv är viktiga delar för att fler av våra kommuninvånare ska kunna leva ett gott liv med en god hälsa. Därför är det viktigt att utveckla fritidsaktiviteterna i hela kommunen och för alla kommuninvånare, i alla åldrar. Kommunen ska skapa fler möjligheter för andra organisationer att arrangera tillfällen för fritidsaktiviteter och samvaro även för seniorer och personer med funktionsnedsättning. Med fördel i samverkan med folkbildningen och övriga verksamheter inom kommunen.

Badhuset har stora behov av underhåll och upprustning. För att säkerställa tillgången till badhus för kommuninvånarna så kommer en utredning genomföras under 2023 och utifrån utredningens resultat kommer arbetet för framtidens badhus i Sala kommun fortsätta.

Vi ser ett stort intresse i att vandra och cykla i naturen och här har Sala goda möjligheter genom sin vackra natur och kulturhistoriska miljö. Planering och underhåll av kommunens vandring- och cykelleder, samt motionsspår behöver stärkas.

Miljö och klimatarbete

Sala kommun ska ta ett långtgående ansvar för en hållbar utveckling och miljö- och hållbarhetsarbete vilket ska vara en integrerad del i all verksamhet. Kommunens syn på hållbar utveckling följer Agenda 2030 och FN:s 17 hållbarhetsmål. Som del i arbetet är kommunen medlemmar i Förbundet Agenda 2030.

Hållbarhet ska genomsyra planering och genomförande av kommunens verksamheter. Att arbeta aktivt utifrån den framtagna koldioxidbudgeten för kommunen är viktigt för att åstadkomma minskade koldioxidutsläpp.

Vid om- och nybyggnation av kommunens fastigheter ska möjliga energieffektiviserande åtgärder belysas och prioriteras. Arbetet med att montera solpaneler på tak till kommunens byggnader ska fortsätta och stärkas.

Kommunen ska på ett miljömässigt hållbart sätt hantera Salas utmaningar gällande miljöpåverkan från tidigare gruvbrytning och att detta inte innebär orimliga kostnader i exploateringsprocesser för såväl externa aktörer som kommunens egna projekt.

Effekterna av klimatförändringarna syns runt omkring oss. Kommunen behöver öka sin beredskap för att klara ökad frekvens av extremväder. Det är nödvändigt att säkerställa tillgång till reservkraft, vatten, värme, bredband med mera. "Salamodellen" som innebär ett samarbete mellan civilsamhället, näringslivet och kommunen för att snabbt kunna göra insatser vid krissituationer ska utvecklas.

Sala kommun har goda möjligheter att öka självförsörjningsgraden av livsmedel och göra tillgången till hållbara livsmedel till en bidragande faktor till kommunens attraktivitet. Det lokala jord- och skogsbruket är en tillgång. Livsmedelsproduktionen behöver värnas och livsmedelsförädlingen utvecklas lokalt. Satsningen på kommunens Gröna kompetenscentrum och Ösby Naturbruksgymnasium är viktiga delar i arbetet.

En kommun som växer och utvecklas

För att kunna garantera en trygg välfärd av god kvalitet på sikt så behöver kommunen säkerställa en långsiktig stabil ekonomisk grund. En stabil kommunal ekonomi förutsätter

ett aktivt arbete för att stimulera etableringar, bostadsbyggande och företagande. Fler arbetstillfällen är en viktig del i en hållbar tillväxt.

En kommuns attraktivitet påverkas både av hur väl välfärd och samhällsservice fungerar, och av hur bemötandet från kommunen upplevs. De är alla viktiga delar för att utveckla Sala kommuns strategiska näringslivsarbete och arbetet mot målen i Näringslivsprogrammet. Ett arbete som ska stimulera etablering av handel och verksamheter såväl som ett bra klimat för våra redan existerande företag och näringar. Dialogen med det lokala näringslivet ska stärkas, bland annat inom ramen för Näringslivsrådet.

Sala kommun måste också fortsätta att arbeta aktivt för att vara en skicklig upphandlare, och stärka samarbetet med de lokala företagen för att få ökad förståelse och samsyn kring vilka möjligheter kommunal upphandling medför.

Parallellt med arbetet med framtagande av exploaterbar verksamhetsmark ska även arbetet med planering av nya bostadsområden i kommunen fortsätta. En långsiktigt hållbar samhällsplanering ska prioriteras och det förutsätter bland annat blandade upplåtelseformer. Det skapar också förutsättningar för att områden ska upplevas som trygga. I kommunen finns också behov av andra boendeformer som möjliggör generationsväxlingar.

Ett starkt och robust samhälle tar tillvara olika aktörers styrkor och hjälper varandra både i vardagen och vid samhällsutmaningar. Samverkan mellan det offentliga och civilsamhället, på sikt även näringslivet, kan därför utvecklas och förbättras inom flera områden.

Demokrati

Transparens och öppenhet är en hörnsten i varje fungerande offentlig verksamhet. Att människor kan känna att det är möjligt att påverka den offentliga service som erbjuds är viktigt för att stärka förtroendet för verksamheten, utveckla servicen och ytterligare stärka förtroendet för det demokratiska systemet. Därför ska medborgarinflytande och dialog stärkas.

Det ska vara lätt för medborgarna att ta del av de beslut som fattas på olika politiska nivåer. För att det ska vara möjligt måste de politiska besluten fattas på rätt ställe och ske i så stor öppenhet som möjligt. Varje medborgare har rätt till information om vad Sala kommun gör och på så sätt kunna bilda sig en uppfattning om vad som sker.

Under 2024 infaller nästa val till EU-parlamentet. Ungefär 60 procent av de ärenden som behandlas på kommunernas och regionernas fullmäktigesammanträden påverkas direkt eller indirekt av medfinansiering eller beslut i EU. Att rösta i EU-valet har också en påverkan på Sala kommun och ett högt valdeltagande är viktigt för demokratin.

Handlingsfrihet för att hantera osäkerheten i omvärlden

Läget i vår omvärld skapar stora osäkerheter och svårigheter att överblicka utvecklingen de närmaste åren. Kriget i Ukraina och dess följd effekter har drivit fram den högsta inflationstakten på många årtionden i Sverige, och till följd av det även höjda räntor. En lågkonjunktur innebär många utmaningar under kommande år. Den höga inflationstakten påverkar också lönerörelserna som pågår under dessa år.

I början av november 2022 presenterade den nya regeringen en statsbudget som till stora delar förändrar förutsättningarna för statsbidrag och där omfattningen endast uppgår till hälften av de behov som kommun- och regionsektorn har för året. Det påverkar möjligheterna att bedriva verksamhet och uppnå starka ekonomiska resultat under innevarande år. Inga förstärkningar gjordes i samband med vårandringsbudgeten, och vid tiden för hanteringen av denna budget saknas ännu besked för kommande budgetår.

Det krävs en beredskap för att snabbt kunna hantera ändrade ekonomiska förutsättningar under de kommande åren. De ramar för nämnder och styrelse som antas av kommunfullmäktige kan inte ändras med mindre än att fullmäktige fattar ett nytt beslut. För att ge kommunstyrelsen handlingsutrymme kan extra medel tillföras kommunstyrelsens förfogande. Det möjliggör ett utrymme för kommunstyrelsen att fördela medel till verksamheten inom nämnderna vid förändrade förutsättningar under pågående budgetår under planperioden. Därav har kommunstyrelsens förfogande utökats till 10 mkr för samtliga fyra år under planperioden. Outnyttjat utrymme i förfogandet läggs till kommunens resultat för året.

Investeringar och finansiering

Sala kommun står inför den mest intensiva perioden av investeringar någonsin med mycket omfattande behov av både upprustning och nybyggnation för att klara kommunens åtaganden även framöver.

Investeringsplaneringen för år 2024-2033 som läggs fram i samband med strategisk plan och budget 2024-2027 omfattar drygt 1,2 miljarder kronor. Den höga inflationen samt andra kostnadsökningar innebär utmaningar för de investeringsbehov som föreligger. Därtill tillkommer ökade räntekostnader som ytterligare belastar driftbudgeten.

Samverkan för Sala prioriterar att fortsätta investera för att stärka tillgången till välfärdstjänster och samhällsservice i hela kommunen. Istället för att stryka viktiga investeringar kommer några projekt att hyresupphandlas. På så vis säkerställer vi ändamålsenliga skollokaler i hela kommunen, god tillgång till LSS-boenden och fortsatta möjligheter till tillväxt genom exploatering av såväl verksamhetsmark som mark för bostäder.

Det är av stor vikt att investeringsplaneringen hanteras med långsiktig hållbarhet som målsättning och går hand i hand med verksamhetsplaneringen. Det är en förutsättning för att klara av finansieringen av välfärden på lång sikt.

Ekonomiska prioriteringar

Budgetfördelning för år 2024-2027 presenteras i bilaga 1. Under planperiodens första år förväntas lågkonjunktur råda i kombination med höga pensionskostnader vilket innebär ett begränsat ekonomiskt utrymme att fördela. För att skapa ett något större utrymme för nämndernas verksamhet har årets resultat hållits nere på 1 % för 2024. Åren som följer därefter förväntas konjunkturen stärkas samtidigt som pensionskostnaderna går ner vilket ger ett större handlingsutrymme. Fördelningen till nämnderna är högre samtidigt som resultaten också kan ökas. Med resultat på 2,5 % under 2025 och 2026 samt 3 % under 2027 ger det ett genomsnitt under mandatperioden på 1,9 % och för planperioden är genomsnittet 2,3 %. Det är en avvägning som tar hänsyn till förutsättningen för driften av verksamheten och förutsättningar att finansiera investeringar. Vid förbättrade förutsättningar under planperioden kan starkare resultat övervägas för att kunna kopplas till finansieringen av investeringsbehoven. Högre resultat skapar också möjlighet att amortera ner kommunens lånestock.

Den nya budgetmodellen med prislappar innebär att budget 2024-2027 också kompletteras med prioriteringar som är gjorda i förhållande till den tekniska ram som modellen förser kommunen med. Den tekniska ramen fungerar som jämförelsepunkt utifrån givna förutsättningar. När modellen implementerats fullt ut görs en förflyttning mot teknisk ram samtidigt som aktiva politiska prioriteringarna listas. Under tiden förflyttningen in i modellen genomförs så kommer allt fler prioriteringar tydliggöras och listas. Teknisk ram, prioritering samt budget finns listade i bilaga 2.

Ett antal prioriteringar har gjorts i budget 2024-2027. Skolnämndens verksamhet ges under planperioden en ökad ekonomisk ram som går från 613 mkr till 718 mkr. Det innebär en utökning av ramen med mer än 100 mkr och en förflyttning i förhållande till teknisk ram från -19 mkr till en positiv prioritering med 42 mkr. Prioriteringar som gjorts består bland annat av hyreskompensationer för ny förskola samt skola i Möklinta samt nya Åkraskolan. Det har också gjorts prioriteringar för kvalitetshöjande insatser inom verksamheten. Kommunstyrelsens verksamhet samt Äldre- och omsorgsnämnden ligger högt i förhållande till teknisk ram som ingångsvärde och gör en förflyttning mot teknisk ram under planperioden i samband med förändringar i demografin.

Social- och arbetsmarknadsnämnden har dels givits en uppräknig med förflyttning mot teknisk ram, samt en prioritering med 1 mkr för en familjecentral från 2024 och framåt. Kultur- och fritidsnämnden har flera prioriteringar i budgeten, bland annat en ramförstärkning för föreningslokaler med 1,1 mkr från 2024. En hyreskompensation för nytt badhus har också tagits höjd för som en prioritering från 2027 för att ha beredskap för finansiering vid ett färdigställande av nybyggnation.

I det fortsatta arbetet med den nya budgetmodellen kommer fler prioriteringar göras och kommer då också kunna presenteras. Då kommer även tidigare gjorda prioriteringar av verksamhet utöver den ambitionsnivå som ingår i teknisk ram att belysas.

Beslutspunkter

1. Driftbudgetramarna för nämnderna fastställs enligt bilaga 1.
2. Investeringsbudgetramarna för nämnderna fastställs enligt bilaga 1
3. Fastställa utdebiteringen till 22,31% för året 2024 enligt bilaga 1.
4. Till kommunstyrelsens förfogande anslås 10 000 tkr enligt bilaga 1.
5. Resultatmålet för år 2024 fastställs till 16 878 tkr, år 2025 till 43 690 tkr, år 2026 till 45 413 tkr samt år 2027 till 56 237 tkr enligt bilaga 1.
6. Ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning ska vara större än nettokostnadsökningen.
7. Styrelse och nämnder ska bedriva sin verksamhet inom av kommunfullmäktige beslutade anslag.
8. Styrelse och nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet.
9. Styrelse och nämnder ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet.
10. Kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller under 2024.
11. Kommunstyrelsen har under 2024 rätt att ytterligare upplåna, dvs öka kommunens skulder med under 2024 med totalt 110 000 tkr, under 2025 med totalt 150 000 tkr.
12. Salabostäder AB ska ge utdelning motsvarande statslåneränta + 1 % på insatt kapital.
13. Sala-Heby Energi AB ska ge utdelning motsvarande statslåneräntan + 1 % på insatt kapital.
14. Inget utdelningskrav ska gälla för Sala Silvergruva AB
15. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa en stärkt samordning och samnyttjande av kommunens resurser inom de olika nämndernas verksamhetsområden.
16. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att arbeta strategiskt med kommunens fastigheter i syfte att effektivisera, sänka kostnader och höja kvaliteten.
17. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att påbörja arbetet med framtagande av planprogram för den nya stadsdelen Norrmalm.
18. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inrätta ett landsbygdsråd
19. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att samordna kommunens förebyggande arbete med fokus på ökad trygghet.
20. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för eventuell tillämpning av 80-90-100-modellen.
21. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med Skolnämnden fortsätta arbetet med en stärkt måluppfyllelse, höjd kvalitet och bättre resultat för eleverna inom Sala kommuns skolor.
22. Skolnämnden ges i uppdrag att systematiskt arbeta för att stärka det kompensatoriska uppdraget inom kommunens förskolor och skolor.
23. Skolnämnden ges i uppdrag att öka likvärdigheten i arbetet med elevhälsan i kommunen.

24. Skolnämnden ges i uppdrag att öka kvaliteten i arbetet med stöd till elever i behov av särskilt stöd inom Sala kommuns skolor
25. Social- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att arbeta för öppnandet av en familjecentral i Sala kommun.
26. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med äldre- och omsorgsnämnden säkerställa en ökad tillgång till platser inom LSS boende i kommunen.
27. Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att fastställa att kommunen ska finnas som valbart alternativ för all typ av hemtjänst.
28. Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att arbeta för en minskad sjukfrånvaro inom sina verksamheter.
29. Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden samverka i arbetet med meningsfull fritid för personer inom LSS.
30. Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden samverka i det förebyggande arbetet för meningsfull fritid för äldre.
31. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden fortsätta arbetet för framtidens badhus i kommunen.
32. Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att utveckla BG10 till en mötesplats som syftar till att bidra till minskat utanförskap genom ökat deltagande i folkbildning och föreningsliv.

Beräkning 2024-2027, Samverkan för Sala

Förutsättningar för beräkningar

Kommunalskatt 22,31%

	2024	2025	2026	2027
Befolkningstal antal invånare	23 030	23 070	23 081	23 094

	2024	2025	2026	2027
Beräknad snittränta/år, nyupplåning och omsättning av lån	2,60%	2,80%	2,99%	3,10%

Pensionskostnader KPA:s prognos 2022-12-14

Skatteintäkter, generella statsbidrag
utjämning och fastighetsavgift Cirkulär 23:20 2023-04-27

PO-pålägg 2024	45,70%	Cirkulär 23:20 2023-04-27
PO-pålägg 2025	40,50%	Cirkulär 23:20 2023-04-27
PO-pålägg 2026	39,50%	Cirkulär 23:20 2023-04-27
PO-pålägg 2027	39,50%	Cirkulär 23:20 2023-04-27

Internränta 2024 2,50% Cirkulär 23:07 2023-02-06

PKV Cirkulär 23:20 2023-04-27

Prisindex för kommunal verksamhet	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnad	4,4%	-0,2%	2,6%	2,6%
Övrig förbrukning	2,8%	2,6%	2,7%	2,7%
Prisförändring	3,9%	0,7%	2,6%	2,6%

Beräkning

	2024	2025	2026	2027
Skatteintäkt	-1 201 272	-1 251 221	-1 304 167	-1 350 106
Gen. statsbidrag, utjämning, fastighetsavg.	-486 561	-496 367	-512 363	-524 450
Årets resultatmål	1,0%	2,5%	2,5%	3,0%
Årets resultat, inkl återställande av neg resultat	16 878	43 690	45 413	56 237
Kommunstyrelsens förfogande	10 000	10 000	10 000	10 000
<i>KS förfogande andel av skatter, bidrag o utjämn</i>	<i>0,59%</i>	<i>0,57%</i>	<i>0,55%</i>	<i>0,53%</i>
Pensionskostnader	176 293	118 291	117 425	124 655
Arbetsgivaravgifter	283 316	292 919	302 555	312 510
Avskrivningar	89 231	99 767	104 479	103 097
Finansnetto	20 000	21 828	26 067	27 321
PO-pålägg	-410 360	-377 619	-390 080	-402 953
Kapitaltjänstkostnader	-124 146	-139 802	-153 831	-152 891
Återstår att fördela ut i ramar	-1 626 619	-1 678 513	-1 754 503	-1 796 580

Fördelning Nämnder

Nettoram					
	2023	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	235 596	245 129	249 605	259 006	264 125
Kultur-och fritidsnämnd	62 056	65 638	67 374	69 974	79 496
Revision	958	1 196	1 234	1 278	1 309
Överförmyndare	3 302	3 431	3 454	3 544	3 636
Skolnämnd	613 727	645 105	669 531	706 069	718 201
Äldre- och omsorgsnämnd	488 174	507 493	522 320	542 907	553 954
Social- och arbetsmarknadsnämnd	149 646	158 626	164 995	171 722	175 857
Summa totalt	1 553 459	1 626 618	1 678 513	1 754 500	1 796 578
I förhållande till föregående års ram		4,7%	3,2%	4,5%	2,4%
I förhållande till 2023 års ram		4,7%	8,0%	12,9%	15,7%

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	365 720	348 671	365 720	365 720	365 720	365 720
Verksamhetens kostnader	-1 889 455	-1 851 786	-1 927 442	-1 948 022	-2 006 288	-2 053 619
Avskrivningar	-77 370	-80 537	-89 231	-99 767	-104 479	-103 097
VERKSAMHETENS	-1 601 105	-1 583 652	-1 650 953	-1 682 069	-1 745 048	-1 790 996
NETTOKOSTNADER						
Skatteintäkter	1 137 312	1 150 485	1 201 272	1 251 221	1 304 167	1 350 106
Generella statsbidrag och utjämning	460 722	468 731	486 561	496 367	512 363	524 450
Finansiella intäkter	7 274	7 160	7 078	7 078	7 078	7 078
Finansiella kostnader	-6 364	-16 816	-27 079	-28 906	-33 145	-34 400
RESULTAT FÖRE EXTRA- ORDINÄRA POSTER	-2 161	25 907	16 879	43 691	45 416	56 239
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	-2 161	25 907	16 879	43 691	45 416	56 239

Kassaflödesanalys

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
LÖPANDE VERKSAMHET						
Årets resultat	-2 161	-11 333	16 879	43 691	45 416	56 239
Justering för ej likviditetpåverkande poster		78 622	87 171	97 311	102 399	101 481
Övriga likviditetspåverkande poster		0	10 062	5 246	12 647	1 800
Poster som redovisas i annan sektion		872	872	872	872	872
Medel från vh före förändring av rörelsekapital		68 162	114 984	147 121	161 334	160 392
Ökning/minskning kf fordringar		0	0	0	-4 555	-4 674
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-20 000	0	0	7 845	8 049
Ökning/minskning förråd och varulager		0	0	0	-330	-339
Kassaflöde löpande verksamhet		48 162	114 984	147 121	164 293	163 429
INVESTERINGSVERKSAMHET						
Investering i immateriella tillgångar		0	0	0	0	0
Försäljning av immateriella tillgångar		0	0	0	0	0
Investering i materiella tillgångar		-257 278	-316 927	-248 176	-119 080	-74 434
Försäljning av materiella tillgångar		16 000	86 700	0	0	0
Investering i finansiella tillgångar		-2 778	-4 970	0	0	0
Avyttring av finansiella tillgångar		0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-244 056	-235 197	-248 176	-119 080	-74 434
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån		190 000	110 000	150 000	0	0
Amortering av långfristiga skulder		-20 035	-20 020	-20 020	-20 020	-20 020
Amortering av skulder för finansiell leasing		0	0	0	0	0
Ökning långfristiga fordringar		0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		169 965	89 980	129 980	-20 020	-20 020
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR						
Bidrag till statlig infrastruktur		0	0	-12 675	-4 000	0
Kassaflöde från bidrag till statlig infrastruktur		0	0	-12 675	-4 000	0
Årets kassaflöde		-25 929	-30 233	16 250	21 194	68 975
Likvida medel vid årets början		65 710	39 781	9 548	25 797	46 991
Likvida medel vid årets slut		65 710	39 781	9 548	46 991	115 966

Balansräkning

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		0	0	0	0	0
Maskiner och inventarier		0	0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Summa anläggningstillgångar	1 562 952	1 725 598	1 860 629	2 002 919	2 004 001	1 972 666
Omsättningstillgångar						
Förråd	12 702	12 702	12 702	12 702	13 032	13 371
Fordringar	175 206	175 206	175 206	175 206	179 761	184 435
Kassa och bank	65 710	39 780	9 548	25 798	46 991	115 966
Summa omsättningstillgångar	253 618	227 688	197 456	213 706	239 785	313 772
SUMMA TILLGÅNGAR	1 816 569	1 953 286	2 058 085	2 216 625	2 243 786	2 286 439
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Ingående eget kapital	750 505	748 344	737 011	753 890	797 581	842 997
Årets resultat	-2 161	-11 333	16 879	43 691	45 416	56 239
Summa eget kapital	748 344	737 011	753 890	797 581	842 997	899 236
Avsättningar för pensioner	48 462	46 547	44 487	42 031	39 951	38 336
Skulder						
Långfristiga skulder	698 033	867 998	957 978	1 075 283	1 051 263	1 031 243
Kortfristiga skulder	321 730	301 730	301 730	301 730	309 575	317 624
Summa skulder	1 019 763	1 169 728	1 259 708	1 377 013	1 360 838	1 348 867
SUMMA EGET KAPITAL , AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 816 569	1 953 286	2 058 085	2 216 625	2 243 786	2 286 439

Investeringsbudget/Plan

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen					
Kommundirektör	6 972	6 532	2 439	1 314	1 064
Personalkontor	0	0	0	0	0
Ekonomikontor	0	0	0	0	0
Räddningstjänst	975	7 700	2 125	4 335	0
Tekniskt kontor, inkl exploateringsinv	250 670	199 355	103 235	64 785	74 655
Samhällsbyggnadskontor	-600	-600	-600	-600	-600
Summa Kommunstyrelsen	258 017	212 987	107 199	69 834	75 119
Kultur- och fritidsnämnd	3 000	4 900	0	500	500
Skolnämnd	12 900	18 600	8 400	4 000	5 500
Äldre- och omsorgsnämnd	1 010	5 400	350	100	100
Social- och arbetsmarknadsnämnd	0	0	0	0	0
Summa	274 927	241 887	115 949	74 434	81 219

	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Kommunstyrelsen					
Kommundirektör	1 920	5 342	657	502	0
Personalkontor	0	0	0	0	0
Ekonomikontor	0	0	0	0	0
Räddningstjänst	1 000	1 300	3 650	8 550	0
Tekniskt kontor, inkl exploateringsinv	141 975	143 400	58 100	38 900	44 400
Samhällsbyggnadskontor	-600	-600	-600	-600	0
Summa Kommunstyrelsen	144 295	149 442	61 807	47 352	44 400
Kultur- och fritidsnämnd	500	500	500	500	0
Skolnämnd	2 500	3 500	3 500	3 500	0
Äldre- och omsorgsnämnd	100	100	100	100	0
Social- och arbetsmarknadsnämnd	0	0	0	0	0
Summa	147 395	153 542	65 907	51 452	44 400

NÄMNDSRAMAR	2023			2024			2025			2026			2027		
	TEKNISK RAM 2023	FÖRÄNDRING MELLAN TEKNISK RAM OCH BUDGET	BUDGET 2023	TEKNISK RAM 2024	PRIORITET	BUDGET 2024	TEKNISK RAM 2025	PRIORITET	PLAN 2025	TEKNISK RAM 2026	PRIORITET	PLAN 2026	TEKNISK RAM 2027	PRIORITET	PLAN 2027
<i>Nämnder/avdelningar</i>															
Kommunstyrelse	220 247	15 349	235 596	234 470	10 659	245 129	240 537	9 068	249 605	248 127	10 879	259 006	255 681	8 444	264 125
Revision	1 299	-341	958	1 352	-156	1 196	1 361	-127	1 234	1 398	-120	1 278	1 434	-125	1 309
Överförmyndare	3 520	-218	3 302	3 799	-368	3 431	3 827	-373	3 454	3 929	-385	3 544	4 033	-397	3 636
Kultur- och fritidsnämnd	68 788	-6 732	62 056	72 174	-6 536	65 638	73 182	-5 808	67 374	75 492	-5 518	69 974	77 569	1 927	79 496
Skolnämnd	632 822	-19 095	613 727	639 582	5 523	645 105	645 315	24 216	669 531	661 440	44 629	706 069	675 280	42 921	718 201
Äldre- och omsorgsnämnd	450 380	37 794	488 174	464 662	42 831	507 493	478 781	43 539	522 320	503 447	39 460	542 907	527 159	26 795	553 954
Social- och arbetsmarknadsnämnd	138 571	11 075	149 646	157 626	1 000	158 626	159 108	5 887	164 995	163 621	8 101	171 722	168 199	7 658	175 857
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	1 515 626	37 833	1 553 459	1 573 666	52 953	1 626 619	1 602 111	76 402	1 678 513	1 657 454	97 046	1 754 500	1 709 354	87 223	1 796 577
FINANSFÖRVALTNING	-1 580 961	0	-1 580 961	-1 643 497	0	-1 643 497	-1 722 203	0	-1 722 203	-1 799 913	0	-1 799 913	-1 852 813	0	-1 852 813
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	1 544 226	37 833	1 582 059	1 598 001	52 953	1 650 954	1 605 668	76 402	1 682 070	1 648 004	97 046	1 745 050	1 703 774	87 223	1 790 997
BERÄKNAT RESULTAT	-65 335	37 833	-27 502	-69 831	52 953	-16 878	-120 092	76 402	-43 690	-142 459	97 046	-45 413	-143 460	87 223	-56 237

Ett tryggt, växande och välmående Sala

Koalition Salas budget 2024
och strategisk plan 2025–2027

Innehållsförteckning

Inledning	3
Vår syn på Sala kommuns nuläge och utveckling.....	5
Kommunstyrelsen	6
Skolnämnden.....	11
Social- och arbetsmarknadsnämnden	14
Äldre- och omsorgsnämnden	15
Kultur- och fritidsnämnden:	17
Sammanfattning.....	19
Beslutspunkter.....	20

Inledning

Sala kommuns vision lyder: ”**Sala kommun – ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft**”. Detta är den målbild som all verksamhet i kommunen ska sträva mot.

Vårt budgetförslag för 2024 och plan för 2025–2027 innehåller de prioriteringar, reformförslag och uppdrag som vi anser behöver genomföras för att ta oss närmare visionen.

Koalition Sala ser det som en av de främsta uppgifterna för kommunens politiska arbete att våra medborgares skattemedel nyttjas för att i första hand leverera välfärd som skola, vård och omsorg av god kvalitet. Vi prioriterar även tillväxt och livskvalitet.

Nuläget 2023

Efter snart sex månader med ett nytt styre står Sala kommun inför stora utmaningar. Våra verksamheter har givits verksamhetsplaner som inte är finansierade och går mot stora underskott. Trots att styret säljer tillgångar som fastigheter och byggbar mark går ekonomin helt enkelt inte ihop.

Att energipriser och inflation drivit upp kostnaderna för svenskarna är vi alla medvetna om, men samma påverkan märks nu tydligt inom all offentlig verksamhet.

Situationen försvåras av stigande pensionskostnader. Kommunerna står inför stora utmaningar, och trots att regeringens budget utökat stödet till kommunerna med 12 miljarder kommer 2023 leda till att kommunen missar sitt budgeterade resultat med över 25 miljoner kronor. Det är allvarligt eftersom det är de pengarna som delvis finansierar de för kommunen så viktiga investeringarna.

Det är i tuffa tider som politiken prövas. Koalition Sala har förgäves uppmanat styret att hantera den svåra ekonomiska situation de försatt kommunen i. Det arbetet kommer vara prioriterat under hösten, med sikten på ett så bra resultat som möjligt.

Förutsättningarna för budgetåret 2024 och planen för 2025–2027

Ur SKR:s ekonomirapport från maj 2023 går att läsa:

’Många kommuner och nästan alla regioner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år. Resultaten i kommuner och regioner faller i år med nära 50 miljarder till –6 miljarder kronor för att sedan falla ytterligare till –28 miljarder 2024, om inga åtgärder skulle vidtas.’

'SKR räknar därför med stora underskott även 2024, trots kommunernas och regionernas arbete med effektiviseringar, besparingar och eventuella skatthöjningar. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR bedömer att resultaten återhämtas under 2025 och 2026. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler.'

'Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens eller regionens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.'

Koalition Sala kan utifrån dessa omvärldsrapporter se att även om kommunens vision och målområden stämmer med det som behövs för att parera den omvärld som vi har, står vi inför stora utmaningar. Tillsammans med 2023 kommer 2024 att kräva fortsatta åtstramningar och återhållsamhet så att våra skattemedel används till rätt behov och vid rätt tillfälle.

I övrigt är situationen mycket lik den som rådde vid antagandet av 2023 års budget. Sverige har hög arbetslöshet inom vissa grupper och en ökande andel långtidsarbetslösa. I välfärdssektorn finns de största behovsökningarna någonsin inom äldreomsorgen när fler blir äldre och behovet av vård och omsorg ökar.

Eftersom det inte finns personal att tillgå krävs nya sätt för att lösa välfärdsåtagandet. Genom digitalisering och automation kan vi förbättra vår service och därmed vardagen för barn, föräldrar, äldre, patienter och företag utan att kostnaderna skenar.

För att klara ekonomin är det nu viktigt att Sala kommun drar nytta av regeringens uttalade ambition att utarbeta och genomföra politiska reformer för att kapa vårdköerna, öka tillgängligheten, förbättra effektiviteten och jämlikheten i hälso- och sjukvården samt förbättra arbetsmiljön och kompetensförsörjningen för anställda inom vården.

Genom att bli mer effektiva, digitalisera och samverka med näringslivet kan Sala kommun klara av den tuffa tid som ligger framför oss.

Vår syn på Sala kommuns nuläge och utveckling

Sala kommuns kärnuppdrag är att leverera välfärdstjänster till invånarna, och därför är vår budget starkt fokuserad på alla de människor som tillsammans utgör kommunen och på de viktigaste uppgifterna vi har att lösa: skola, vård och omsorg.

Vårt samverkansarbete lägger också stort fokus på förutsättningarna för en ekonomiskt hållbar utveckling i Sala – eftersom det endast är genom att tillvarata tillväxtpotentialen som vi kan finansiera de kostnadsökningar som väntas i vår välfärd och skapa en långsiktigt livskraftig och attraktiv kommun.

I klartext innebär det att arbete och företagande kommer att vara ett fokusområde. Vi vill att det skapas fler arbetstillfällen, att våra invånare får den utbildning de behöver för att kunna ta arbetsmöjligheter som skapas och att företagens arbete underlättas så att de kan fokusera på att utveckla sin verksamhet. Att fler kan försörja sig själva är en viktig del av en hållbar ekonomi.

Sala är en företagsam kommun, faktiskt Västmanlands mest företagsamma. Koalition Salas partier är inställda på att med ett strategiskt etableringsarbete dels underlätta för befintliga företag och företagande, dels se till att locka nya företag och arbetstillfällen till Sala. Vi vill att Sala alltid ska vara med som en kandidat när företag utvärderar var i Mälardalen man ska etablera verksamhet.

Bostadsmarknadens utmaningar är påtagliga. Just nu avvaktar och försenas många projekt. Även om vi fortfarande tror att fler människor efter pandemin söker sig från större städer för att bosätta sig på en mindre ort, kommer det inte att gå lika fort som vi trott. I det läget behöver vi som kommun också anpassa våra planer och göra det vi kan för att möjliggöra byggandet av bostäder under dessa nya villkor.

Nulägesanalysen måste också ta upp det skriande behovet av ett nytt badhus i Sala. Det befintliga badhuset lever på lånad tid, och vi i Koalition Sala har därför bestämt oss för att tidigarelägga byggstarten.

I den budget vi lägger fram presenteras tankar och förslag per nämnd. Budgetberäkning, nämndfördelning, investeringsbudget och en sammanställning av våra prioriteringar återfinns i budgetens bilagor.

Kommunstyrelsen

Ett tryggare Sala

Att tillse att invånarna i en kommun är trygga och säkra är en av de viktigaste uppgifterna i samhällskontraktet. Frågorna landar inte enbart på kommunens ansvar. Staten bär också en stor del av detta, då polis och rättsväsendet faller under riksdagens och regeringens ansvar. Men det finns ändå mycket en kommun kan göra för att invånarna ska känna sig och vara trygga på alla platser i sin kommun och i alla skeden av sina liv.

Att som medborgare kunna vara trygg i det offentliga är ett måste. När människor, på grund av man känner sig otrygg i sitt bostadsområde eller i elljusspåret, begränsar sig och stannar inne går mycket förlorat. Det är inte bara en inskränkning av den personliga friheten som skapas, utan det får följden att färre rör sig i samhället, vilket är något som i sig förstärker just känslan av otrygghet.

Sala kommun ska ta fram en plan för att utöka arbetet med kameraövervakning på otrygga platser och ordningsvakter på offentliga byggnader. Vi kommer att aktivt verka för fler synliga poliser i Sala. Vi inför ett stöd till föreningar som verkar för att stärka tryggheten i en bygd, en by eller ett samhälle. Vi tillskjuter medel för att snabbt kunna sanera klotter och skadegörelse.

En av de mest aktuella utmaningarna kopplat till trygghet är våldet i nära relationer. Denna avskryvbara företeelse är ett enormt jämställdhetsproblem i samhället. Sala kommun ska därför arbeta om sin handlingsplan mot våld i nära relationer och i samband med det utreda förstärkningar av arbetet mot hedersvåld och förtryck. Ingen ska behöva bli misshandlad, och särskilt inte i hemmet, den miljö som ska vara tryggast.

Kommunens ekonomiska livskraft

Att kunna leverera god välfärd förutsätter att kommunen vilar på en stabil ekonomisk grund. Vi lägger i vår budget fram ett antal utredningar och uppdrag till kommundirektören för att stärka ekonomin. Det handlar om utökat uttag av skog, en högre utdelning från Sala-Heby Energi till ägarna samt ett löpande uppdrag att minska kommunens lokalkostnader och drivmedelskostnader.

En stabil kommunal ekonomi förutsätter i sin tur ett aktivt arbete för att stimulera etableringar, bostadsbyggande och företagande. Utan nya arbetstillfällen och en ökande självförsörjning över tid kan en kommun aldrig uppnå en hållbar tillväxt.

Sala kommun är en kommun med ”för stor egen kostym”, och kommunen avviker från genomsnittet när det gäller andelen verksamhet som utförs i

egen regi. Det är därför angeläget att Sala även inom detta område fortsätter att skapa utrymme för minskade kostnader genom att konkurrensutsätta och upphandla fler tjänster.

För att minska kostnaderna för samhällstransporter väljer vi att återinföra avgifter för personer över 18 år enligt VL:s standardprislista.

Givet det ekonomiska läget sätter vi resultatmålet till 1,2 % för 2024. Därefter kommer utdelningar från våra bolag att öka resultatmålet till 10,1 % för 2025, 9,9 % för 2026 och sedan ligga på 3,6 % 2027.

Fokus inom näringslivsarbetet

Förutom att en kommuns attraktivitet avgörs av hur väl all samhällsservice (vatten, avlopp, gator, vägar, parker, kollektivtrafik och mycket mer) fungerar avgörs den av hur de företag som vill etablera sig blir välkomnade. Vi avsätter därför medel för att anställa en etableringsstrateg med ansvar för långsiktigt ökat antal etableringar och tillväxt inom handel och verksamheter.

Vi fokuserar även på att arbeta vidare med förenklade upphandlingar, att fler saker ska läggas ut på upphandling, att det ska bli enklare att ta del av förfrågningar och lämna anbud. Upphandlingarna måste även anpassas till rådande säkerhetsläge med avseende på leveransvillkor i händelse av kris eller krig.

För att näringslivet ska få möjlighet att utvecklas måste kommunen hela tiden vara noggrann med att inte konkurrera med näringslivet. Grundregeln måste vara att en kommun inte ska ägna sig åt sådant som en annan aktör kan göra lika bra eller bättre.

Vi avser därför införa utmaningsrätt på vissa delar av den kommunala verksamheten så att de företag som visar att de kan bedriva motsvarande verksamhet mer effektivt och med samma eller högre kvalitet än kommunen får rätt utföra tjänsten eller leverera varan. Det ger skattebetalarna mer valuta för pengarna och skapar bättre möjligheter för det lokala näringslivet.

Företagande ska bli enklare och mindre dyrt

Oavsett om ett företag vill etablera sig i vår kommun eller ett befintligt företag vill utveckla sin verksamhet måste kommunen vara förberedd på att kunna ge det stöd som behövs. Markreserver behöver skapas och information om tillgänglig mark vara enkel att hitta samt aktivt annonseras.

Det måste också finnas tydliga och väl fungerande processer inom kommunen så att den som vill etablera en verksamhet omgående får ett gott mottagande. Detta är en del av det strategiska etableringsarbetet i Sala.

Den tillsyn som kommunen utövar måste fortsätta att utvecklas med minskat byråkratiskt krångel och sänkta avgifter i fokus. Sala ska fortsätta att utreda och presentera förslag på hur kommunen kan skapa utrymme för sänkningar av avgifter. Vi behöver också göra taxsystemet mer lättförståeligt för de verksamheter som vi utövar tillsyn gentemot, och därför ska Rättviksmodellen införas inom all verksamhet där tillsyn görs. Företagen betalar för den service de får, och arbetet görs med samma höga målsättning avseende digitalisering.

Sala kommun ska värna den lokala livsmedelsproduktionen

Sala kommun har goda möjligheter att öka självförsörjningsgraden av livsmedel. Det stärker i sig kommunens attraktivitet eftersom det också stärker de gröna näringarna, vilka utgör över 50 % av antalet företag i kommunen.

För att kunna öka självförsörjningsgraden och hålla hela kommunen levande måste vi se jord- och skogsbruk som den tillgång det är samt värna lokal livsmedelsproduktion och försäljning. Sala kommun ska därför gå i framkant när reglerna för gårdsförsäljning nu görs om. Att mindre producenter kan sälja såväl mat som dryck gör dem mer attraktiva som besöksmål och ökar deras möjligheter att skapa lönsamhet. Det bör en företagsvänlig kommun bejaka. Vi ska därför utreda möjligheten för kommunen att handla via REKO-ringars försäljare.

Sala kommun ska liksom andra kommuner, som till exempel Rättvik, införa ett så kallat återtag. Det innebär att de kommunala köken använder köttråvara från kommunens egen produktion, i Sala kommuns fall Ösby Naturbruksgymnasium. Genom att arbeta på det sättet får de kommunala köken tillgång till kött av hög kvalitet på ett hållbart sätt.

För oss är kvaliteten på de råvaror kommunens kök köper in prioriterad. Kvaliteten på maten till våra barn och äldre är fel ställe att spara på i tuffa tider.

Arbetet med den levande landsbygden

Västmanlands landsbygd har alltid varit levande. Med energi och flit arbetas det här dagarna i ända. Småföretagare, industriproduktion samt lant- och skogsbruk är pulsen utanför storstäderna. Den pulsen har de senaste åren börjat slå än hårdare. Landsbygden lockar. Digitala lösningar för arbete hemifrån och närhet till naturen har, tillsammans med andra faktorer, gjort att fler familjer och företag söker sig ut på landsbygden.

Utmaningen för Salas landsbygd ser inte lika ut på alla platser. Därför kan inte heller prioriteringarna se lika ut överallt. Anpassad service, trygghetsarbete och många andra delar går att arbeta med. För att detta ska fungera väl vill vi inrätta ett landsbygdsråd under kommunstyrelsen där

politiska företrädare från styre och opposition, i likhet med pensionärsrådet, tillsammans med företrädare för civilsamhället kan diskutera dessa frågor.

Att den som brukar och äger skogen får fortsätta göra det är viktigt. Vi tänker verka för att inga fler naturreservat bildas på platser där privata markägare inte ger sitt starka stöd för reservatsbildning.

Inom trygghetsområdet görs två konkreta åtgärder under 2023. Inom ramen för det brottsförebyggande rådet kommer vi att verka för att frågor som rör företagande även inkluderar landsbygdsverksamhet. Vi avsätter även medel för att föreningar för grannsamverkan mot brott ska kunna söka stöd. Det kan handla om allt från att köpa in reflexvästar, lampor eller kommunikationsmedel till kaffe, fikabröd och nattvandringar.

Vi fortsätter och prioriterar arbetet med trygghetspunkter i Möklinta, Ransta och Västerfärnebo, där vi samarbetar med länets kommuner och regionen i syfte stärka trygghetspunkternas funktion.

I samarbete med regionens nya styre kommer vi att agera för att mer vårdverksamhet kan drivas och fungera ute på landsbygden i form av vårdcentraler med varierat vårdutbud i offentlig eller privat regi.

Många privatpersoner på landsbygden ansöker om bygglov. Vi vill förenkla den processen så långt det är möjligt. Kart- och mättjänster ska kunna utföras av andra än kommunen, och i den händelse att lantmäteri-tjänster under planperioden konkurrensutsätts ska Sala kommun göra vår del för att våra medborgare ska kunna dra nytta av det.

Vi ska också säkra att det tas fram förenklade e-tjänster för ansökan och kontroller av egna brunnar med målet att minska kostnader och korta ned tiden för handläggning och beslut.

Miljöarbetet i Sala kommun

Koalition Sala avser att fortsätta med miljöåtgärder som gör skillnad samtidigt som vi upprätthåller en balans som inte skapar problem i vardagen för de företag eller privatpersoner som lever och verkar i vår kommun.

Vår klimat- och miljöstrategi ska därför uppdateras för att säkra att kommunen nyttjar fossilfri energiproduktion. Vi ska också löpande arbeta för att minska kommunens energianvändning över tid.

Att kommunen som aktör inte går utöver lagkraven i miljölagstiftningen är viktigt för oss. Kommunens roll är inte att försvåra för medborgarna. Vi kommer därför att genomföra en omprövning av alla eventuella kommunala särkrav som går utöver svensk miljölagstiftning i de fall de kraven ökar kommunens kostnader, försvårar tillvaron för medborgare eller företag eller där kraven inte har någon positiv miljöpåverkan. Principen att det ska vara enkelt att arbeta eller verka i Sala kommun gäller således även inom miljöområdet.

Sala kommun ska genom sitt engagemang i VafabMiljö verka för att öppettiderna på Återbruket vid Strå utökas för att som minst även omfatta söndagar. Det är rimligt att återbruket är öppet när människor är lediga.

För öka våra miljöambitioner vill vi också utreda förutsättningarna för minskad resursanvändning genom återanvändning eller avyttrande av avskrivna iPads och datorer.

En mer trivsamt och serviceinriktad kommun i vardagen

Koalition Sala vill fortsätta arbetet med att göra vardagen i Sala enklare och mer behaglig. Det finns gott om små saker som kommunens medborgare märker varje dag och som i sig har ett stort värde om de fungerar och på samma sätt kan orsaka stor irritation eller i värsta fall olyckor om de inte hanteras.

Koalition Sala prioriterar hanteringen av dessa problem, exempelvis nedskräpning, klottersanering och skadegörelse i offentlig miljö samt skador på vägar och förbättrade parkeringsmöjligheter.

För att förbättra situationen tillför vi resurser till stärkt skuldrådgivning och en översyn av kommunens parkeringstider för att underlätta handel. Dessutom vill vi se till att Sala kommun kan stå värd för ett firande av både nationaldagen och valborgsmässoafton.

Det finns långt fler åtgärder som Koalition Sala kommer att fokusera på för att bygga en tilltalande vardag för medborgarna i vår kommun.

Salas digitaliseringsresa

Vår samverkansplattform inser att vi behöver ha nya system för att leverera välfärdstjänster med kvalitet. Vi måste digitalisera tjänster och automatisera funktioner när vi skapar nya välfärdstjänster som underlättar för medborgare och företag.

Digitaliseringen måste bland annat värna rättssäkerheten och transparensen för att kännas trygg. Då kan den höja kvaliteten genom att förenkla leveransen och förbättra tillgängligheten till välfärden.

Samtidigt ska vi använda digitaliseringen som en möjlighet att minska risken för välfärdsbrott och dessutom använda tekniken för att minska kostnaderna inom hela kommunens verksamhet. Ett exempel på det kan vara automatiserad grönyteskötsel.

Skolnämnden

Förutsättningar för ett bra liv ges av en bra skola

Möjligheten till en god hälsa genom hela livet vilar på att alla barn får möjligheten att lyckas i skolan. Sala kommun ska genomgående ha skolor med hög kvalitet. Alla våra skolor ska ha kunskapsförmedling som främsta mål och fokusera på att ge alla elever förutsättningar för att uppnå sin fulla potential.

Koalition Sala har satt som mål att kommunen ska ha Mälardalens bästa skola 2030. Det förutsätter att vi skapar bättre förutsättningar för utbildningsverksamheten. Grundläggande för detta är prioriteringar i exempelvis vår kompetenta personal, bra undervisningsmaterial, ändamålsenliga lokaler och en effektiv enhetsstruktur.

En god utbildning är beroende av välutbildade och skickliga lärare med utmärkta ämneskunskaper. Därför måste vi alltid utgå från att alla barn har rätt att bli undervisade av behöriga lärare. I dag har vi för låg andel behöriga lärare i skolan, och vi avser öka den behörighetsgraden löpande under mandatperioden.

Det ska dock sägas att det finns många obehöriga lärare som utför ett bra arbete, och även de måste få förutsättningar att utvecklas. All undervisande personal, oavsett om de är behöriga lärare eller inte, måste därför ges möjlighet till pedagogisk fortbildning. Som en ytterligare förstärkning av undervisningen avser vi att fortsätta prioritera de extra anslag till läromedlen som våra partier tidigare ställt sig bakom.

Goda kunskaper i svenska språket är en nyckel till goda studieresultat. Vid anställning i skolkontorets verksamhet vill vi därför införa språkkrav motsvarande Socialstyrelsens rekommendation för personal inom äldreomsorg.

Trygg studiemiljö i alla skolor

En annan förutsättning för att kunna lyckas i skolan är en trygg och lugn studiemiljö och en god elevhälsa. Vårt mål är att den som behöver kontakt med elevhälsan ska kunna få det samma skoldag som behovet uppstår. Elevhälsan får också ett tillskott för att tidigt identifiera behov av stöd. Vi vill även se fler speciallärare i vår skolverksamhet.

I våra skolor ska skickliga lärare kunna arbeta i en störningsfri klassrumsmiljö där kränkningar inte får förekomma. En lektion ska aldrig behöva avbrytas av stök. Därför tänker vi satsa på att införa trygghetsteam med elevvärdar som kan stötta lärare elever genom att hantera oroligheter och skapa en lugn atmosfär i våra kapprum och på rasterna. Nollvision mot

mobbing gäller, och den som utsätter andra för övergrepp är den som flyttas, inte den utsatte.

Som en del av trygghetsarbetet kommer skolan också att implementera ett program för att minimera förekomsten av narkotika i skolor och andra lokaler där eleverna vistas.

Skolans framtida struktur

En av våra mest prioriterade uppgifter är att den långsiktiga lokalförsörjningsstrategi vi efterfrågat kommer på plats. Sala kommun har i sin grundskoleverksamhet över femhundra utbildningsplatser som står tomma. Därtill finns ett antal enheter som är så små att vi under en lång tid har haft svårt att bemanna dem och ge barnen tillgång till den utbildning de har laglig rätt till. Detta behöver vi komma till rätta med.

Koalition Sala ger därför skolkontoret i uppdrag att utifrån utförda utredningar och presenterade underlag ta fram alternativ till verksamhetsförändringar som ger en mer resurseffektiv skola, väl rustad att tillhandahålla pedagogisk verksamhet med hög kvalitet och fler behöriga lärare än i dag.

Inom ramen för detta arbete inkluderas även framtiden för våra högstadieskolor, Kungsängsgymnasiet samt Ösby Naturbruksgymnasium.

Elever ska få den typ av stöd de behöver

Den som behöver extra stöd ska självklart få det, och på samma sätt ska den som har förutsättningar för att nå extra långt få möjlighet att göra det.

Allt fler elever har behov av särskilt stöd, och för att på bästa sätt kunna ge det stödet behöver vi utveckla formerna för de särskilda undervisningsgrupperna och vid behov tillskapa fler grupper.

Samtidigt ska skolverksamheten skyndsamt ta fram riktlinjer och handlingsprogram för att erbjuda högt studiemotiverade och särbegåvade elever den typ av utmaningar som behövs för att de ska nå sin fulla potential.

I en tid då det är enklare än någonsin att hamna i olika skuldfällor saknar många unga grundläggande privatekonomiska kunskaper, exempelvis hur man gör en hushållsbudget. För att förhindra att unga skuldsätter sig och för att de ska kunna fatta egna informerade privatekonomiska beslut, uppdrar vi till kontoret att införa denna utbildning inom grundskolan. Dåligt privatekonomiskt kunnande ska inte behöva gå i arv.

För att fortsätta att utveckla sig behöver de teoretiska programmen säkerställa att de följer med i utvecklingen inom sina respektive

ämnesområden. Därför vill vi förstärka samverkan med Mälardalens universitet.

Förskola

Vi ser att det är oerhört viktigt att varje barn får en så bra resa som möjligt från småbarnsavdelning på förskolan till studentexamen på gymnasiet. Därför vill vi att man sätter in tidiga kartläggningar och insatser för att fånga upp barn med särskilda behov.

Dessutom vill vi att Sala kommun utformar gemensamma rutiner för övergångar och samverkan mellan och inom olika skolformer.

Förskolan ska vidare ha ett tydligt kunskapsuppdrag med mätbara kunskapsmål för att barn redan från början ska få en stark grund att stå på. Elever som har gått i förskola presterar bättre under sin fortsatta skolgång.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

I Sala ska fler få möjlighet till arbete och självförsörjning

Det naturliga steget efter utbildning är att våra invånare får fotfäste på arbetsmarknaden. Den som kan arbeta ska göra det, och i andra fall ska det finnas andra sätt att göra de motprestationer som rimligen kan krävas av den som uppbär försörjningsstöd. Prestationerna ska alltid vara riktade mot att så långt det är möjligt se till att individen blir anställningsbar.

Här kan kommunen göra mycket för att hjälpa. Genom vårt näringslivskontor kan vi förstärka samarbetet med det lokala näringslivet och de företag som finns inom pendlingsavstånd. Det ger den arbetssökande relevant utbildning samtidigt som ”våra egna” företagare lättare kan hitta ny arbetskraft. Det är en modell som alla vinner på.

Vi ska också fullt ut implementera en ny arbetsmarknadsmodell för dem som står utanför arbetsmarknaden. Den ska först och främst sikta på att få människor i arbete genom att bygga på individens egna förutsättningar.

Sala kommun ska också gå i samma framkant med att implementera en ny modell för samhällsintegration. Detta är en konkret integrationsåtgärd som ställer tydliga krav. Den aktualiseras av de nya reglerna för permanent uppehållstillstånd som just nu behandlas av regeringen.

Inom våra egna verksamheter införs tydliga trappstegsmodeller för karriärsutveckling, där vår personal kan lära sig delar av jobbet på jobbet och över tid kan ta sig an mer och mer kvalificerade uppgifter.

Fler barn ska kunna bo med sina föräldrar

Placeringarna inom socialtjänsten ligger på en oroande hög nivå, och många barn i alltför ung ålder behöver omhändertas. För att bryta den utvecklingen behöver vi satsa på det förebyggande arbetet.

För att åstadkomma en så sömlös och heltäckande insatskedja som möjligt ska familjecentralen startas upp ånyo och öppna förskolan återöppnas. Den öppna förskolan kan drivas kommunalt eller i regi av alternativ aktör.

Detta bygger på samarbete mellan alla berörda delar av Sala kommun, såsom skolverksamheten, socialtjänsten samt fritidsledare, fältassistenter och med samordning mot Region Västmanland och även Polisen.

Äldre- och omsorgsnämnden

Personalen är omsorgens viktigaste resurs

För att ha en äldreomsorg av högsta kvalitet behöver kommunen ha kompetent och skicklig personal som trivs på sin arbetsplats. Omsorgen om våra äldre måste ske med människan i fokus och av personal som trivs och mår bra. Därför måste vi fortsätta att utveckla systemet kring schemaläggning som gör att livspusslet går ihop.

Vi måste därtill ta tillvara alla våra anställdas förmågor genom att tilldela rätt arbetsuppgifter utifrån kompetens och värdesätta alla engagerade medarbetares insatser. De arbetsuppgifter som kräver legitimation eller annan behörighet ska behörig personal självklart utföra. Samtidigt ska vi värdesätta allt det omvårdnadsarbete som utförs av personal som inte har denna formella behörighet.

Alla vårdanställda ska också ges utrymme för utveckling. Oavsett om det är fortbildning inom ett legitimationsyrke eller en behörighetsökande utbildning ska kommunen vara en arbetsgivare som stöttar och uppmuntrar att de anställda växer i sin yrkesroll. Sala kommun ska också vara en arbetsgivare som såväl ger möjlighet till som uppmuntrar att de anställda gör karriär inom sitt yrkesområde.

Ett sätt att göra det är etableringen av karriärtrappor inom våra verksamheter som vi genomför under 2024. Genom dessa kan en person som har grundläggande kunskaper få fotfäste på arbetsplatsen och till en början genomföra enklare uppgifter för att med tiden bygga upp sin kompetens och ta sig an ett större och större ansvar.

Kunskaper i svenska är inte bara en nyckel till integration, det är också ett måste i vårdsammanhang. Ett gemensamt språk är en trygghet för den som får vård, stöd eller undervisning och dessutom ett sätt att minska risken för missförstånd gällande allt från önskemål om mat till mer kritiska frågor rörande till exempel medicineringsbestämmelser. Vi vill införa språkrav vid rekrytering till vår vård- och omsorgsverksamhet i linje med Socialstyrelsens rekommendationer.

Minska ohälsan bland våra äldre medborgare

Ett bra liv för våra äldre är något vi tydligt eftersträvar i vårt politiska arbete. För att kommunen så långt som möjligt ska kunna leverera det under en tid då andelen äldre i vår befolkning ökar, krävs det att äldreomsorgen utvecklas och blir mer effektiv. Samarbetet inom projektet Nära vård kommer att vara prioriterat.

Arbetet sker utifrån den äldreplan som kommunen antagit. Där behandlas många aktuella områden, alltifrån tillgången till boenden till motverkande av

psykisk ohälsa och olycksprevention. Det innebär att en stor del av kommunens organisation är en del av detta arbete, även om omsorgsverksamheten sannolikt är den del där mest görs.

Proaktivt arbete som förebyggande av fallolyckor är ett tydligt exempel på en uppgift som kommunen gör mycket klokt i att arbeta med. Fallolyckor är vanliga bland äldre och medför stort lidande för individen.

Sala kommun ska inrätta ett äldreombud vars uppgift bland annat ska vara att möta medborgare i dialog om de äldres behov och synpunkter. Ombudets arbete kopplas till kommunens kvalitetsarbete och det kommunala pensionärsrådets sammanträden.

För att vidare stärka de äldre i den fas av livet då ensamhet, oro och depression på ett särskilt sätt utmanar den enskildes välmående, vill Koalition Sala inrätta en äldreкуратор. Denne ska kunna möta behovet av samtal hos dem som har plats på något av våra särskilda boenden, mellanboenden eller hos dem som nyttjar kommunens hemtjänst. Kuratorn ska också besitta kompetens för att vid behov lotsa personer vidare till andra kompetenser för främjande av fysisk och psykisk eller andlig och existentiell hälsa.

Kultur- och fritidsnämnden

Det är dags för ett nytt badhus i Sala

Den största satsning som Koalition Sala gör i denna budget är tidigareläggandet av bygget av Salas nya badhus. Tidigare utredningar har gett oss en bra grund att stå på när det gäller detta. Badhuset kommer att stå på Lärkanområdet, och enligt vår nya tidplan ska det stå färdigt att tas i bruk under 2027.

Vårt nuvarande badhus har tjänat oss väl men lever på lånad tid. För en stad av Salas storlek, och särskilt med Sala Simsällskap taget i beaktande, är ett nytt badhus helt enkelt en självklarhet.

Med denna budget skapar vi förutsättningar för projektering under 2024 och en start av bygget någon gång under 2025. Det är en bra prioritering för Salas framtid.

Kultur, fritid och folkhälsa

En meningsfull fritid är en viktig del av ett värdigt och hälsosamt liv. Därför har kultur och idrott en viktig betydelse i samhället. Och därför är det viktigt att fortsätta att ge Salas föreningsliv goda möjligheter att verka. Utöver det egenvärde som kulturen och idrotten har så har civilsamhället ett betydande samhällsekonomiskt värde och ett stort värde för folkhälsa och välmående.

För barn och unga utgör kulturen inte bara ett fritidsintresse. För många är det en även identitetsfråga och en fråga om att i praktiken motverka psykisk ohälsa genom att få tillgång till kulturella uttrycksformer.

Genom åren har kulturskolan drabbats av flera omgångar med neddragningar. Koalition Sala vill utveckla vår kulturskoleverksamhet för att på så vis stärka ungdomars tillgång till kulturell utveckling och kulturella uttrycksformer. Sala kommun ska inom ramen för det arbetet också möjliggöra för att andra aktörer än den kommunala kulturskolan ska kunna erbjuda denna typ av undervisning till våra unga.

Barns och ungdomars rätt till en meningsfull fritid medför också att ett socialt ansvar måste tas. De aktiviteter som kommunen erbjuder ska inte bara stimulera idrottsutövande och kulturaktiviteter, de ska också skapa en trygg fritidsmiljö för barn och ungdomar. Det är angeläget att verksamheterna undertecknar och följer Sala kommuns värdegrund. Sala kommun ska inte använda skattepengar till att stödja verksamhet som exempelvis inte erkänner FN:s konvention om mänskliga rättigheter eller uppmanar till olika former av radikaliserings.

Det stora historiska kulturarv som finns i kommunen har ett värde som vi vill bevara och lyfta fram. Under planperioden kommer vi därför löpande

att arbeta för att fler ska kunna ta del av detta arv. Det kommer att ge fler möjligheten att upptäcka Sala som turistdestination.

I vår budget avsätts även medel för att i hela kommunen skapa förutsättningar för att fira den svenska nationaldagen.

Fysisk aktivitet och levande föreningar för hela livet

Idrotten och möjligheten till fysisk aktivitet är en möjliggörare av ett friskt liv och en god hälsa. För att utveckla idrottsmöjligheterna i Sala behöver vi som kommun fortsätta att samarbeta med såväl de föreningar som är verksamma i kommunen som folkbildningen och andra organisationer.

Äldre människors hälsa är också i allra högsta grad beroende av tillgången till fysisk aktivitet. Därför måste kommunen skapa möjligheter för äldreorganisationer att arrangera tillfällen för fysisk aktivitet och samvaro för seniorer, med fördel i samverkan med folkbildningen. Här är ytterligare ett exempel på när kombinationen av kommunalt stöd och ideellt engagemang är nyckeln till framgång.

För att kunna uppnå den maximala effekten för människors möjlighet till en meningsfull fritid, och därmed en god folkhälsa, lämnar kommunen varje år bidrag till olika föreningar. Det är självklart att de föreningar som åtnjuter det kommunala bidraget följer den kommunala värdegrund som definieras i kommunens vision.

Detta ska följas upp, och i behov av prioriteringar är det vår samverkans mening att bidrag till idrott och kultur ska prioriteras. För att ytterligare säkerställa att maximal effekt och rättssäkerhet uppnås när det gäller föreningsbidragen ska ett system för digital uppföljning av bidragen inrättas.

Sammanfattning

Som visats ovan avser partierna i Koalition Sala att skapa förutsättningar för en kommun som präglas av en fortsatt hållbar ekonomi, ökad trygghet, bättre skolor, stärkt entreprenörskap och goda möjligheter för fler att bli självförsörjande.

Salas skattebetalare ska få valuta för sina pengar. Framför allt ska vi se till att använda våra gemensamma resurser till att förbättra välfärden och säkra kommunens mest grundläggande uppgifter, inte minst skola, vård och omsorg.

Då kan barnen lära sig mer i skolan, våra äldre må bra i vardagen och alla människor känna sig trygga samtidigt som våra invånare får mer pengar kvar i plånboken. Det kommer att öka trivseln i Sala och kommunens attraktivitet över lag.

Den offentliga sektorn går en osäker tid till mötes när svensk energipolitik resulterat i rekordhög inflation och en arbetslöshet i Sverige som blivit bland de högsta i Europa. Det ställer krav på politiken att klara av att fatta tuffa beslut för att omgående börja ta steg mot en långsiktigt hållbar ekonomi, där det verkligen är kommunens kärnverksamhet som är prioriterad.

Koalition Sala väljer att eftersträva en fortsatt god ekonomisk hushållning genom att stärka våra intäkter. Det ökar kommunens självfinansieringsgrad och minskar vår skuldsättning. Det är även en viktig signal i utmanande tider.

Därtill innehåller vår budget tydliga prioriteringar, förstärkningar och åtstramningar där vi sett att det behövs. Detta ger verksamheterna bättre förutsättningar för att kunna hålla sina ramar.

Med denna budget tillhandahåller vi ett alternativ som tydligt visar hur Sala kan utvecklas, inte bara förvaltas. För vi måste våga utvecklas om vi ska kunna nå visionen om

ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft

Beslutspunkter

1. Att driftbudgetramarna för nämnderna fastställs i enlighet med bilaga 1 Budgetberäkning 2024–2027 Koalition Sala.
2. Att utdebiteringen fastställs till 22,31 % för år 2024 enligt bilaga 1 Budgetberäkning 2024–2027 Koalition Sala.
3. Att till kommunstyrelsens förfogande för 2024 anslå 8 500 000 kr, för 2025 anslå 6 800 000 kr, för 2026 anslå 7 000 000 samt för 2027 anslå 7 200 000.
4. Att resultatmålet för år 2024 fastställs till 1,2 %, år 2025 till 10,1 %, år 2026 till 9,9 % samt år 2027 till 3,6 % enligt bilaga 1 Budgetberäkning 2024–2027 Koalition Sala.
5. Att investeringsbudgetramarna för nämnderna fastställs i enlighet med Investeringsplanering Koalition Sala Bilaga KS2023.XX.
6. Att ökningen av intäkter, statsbidrag och utjämning ska vara större än nettokostnadsökningen.
7. Att styrelse och nämnder ska bedriva sin verksamhet inom av kommunfullmäktige beslutade anslag.
8. Att styrelse och nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet där det inte strider mot denna budgets uttalade prioriteringar.
9. Att styrelse och nämnder löpande ska arbeta med och genomföra de punkter för respektive kontor och verksamhet som anges i bilaga 3, Prioriterade åtgärder.
10. Att kommunstyrelsen under år 2024 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller under 2024.
11. Att kommunstyrelsen under 2024 har rätt att ytterligare upplåna, det vill säga öka kommunens skulder med under 2024 totalt 100 000 tkr, under 2025 med totalt 50 000 tkr. För åren 2026 samt 2027 ska inga nya lån upptas.
12. Att Salabostäder AB ska ge utdelning motsvarande statslåneränta + 1 % på insatt kapital.
13. Att Sala-Heby Energi AB, Sala-Heby Energi Elnät AB och Sala-Heby Energi Service AB gemensamt ska lämna utdelning/koncernbidrag till ägarna med motsvarande 33 % av resultatet efter finansnetto efter avdrag för schablonskatt. Dock ska den sammantagna utdelningen uppgå till minst 8 miljoner kronor årligen.
14. Att Sala Silvergruva AB ska ge utdelning med 250 000 kr.
15. Att med målet att minska kommunens investeringsbehov under perioden 2024–2033 uppdra åt skolnämnden att tillskapa en långsiktig

lokalförsörjningsplan där nämndens lokalkostnader sänks med minst tio miljoner kronor på årsbasis.

16. Att kommunstyrelsen uppdras att genomföra en avveckling av centralförrådets verksamhet samt genomföra ytterligare konkurrensutsättning av delar av gata/parkavdelningens verksamhet i enlighet med uppdrag i bilaga 3 Prioriterade åtgärder.
17. Att kommunstyrelsen uppdras vidare att genomföra en analys för att identifiera lämpliga verksamheter för konkurrensutsättning och därefter påbörja arbetet med att genomföra dessa konkurrensutsättningar.
18. Att kommunstyrelsen uppdras att påbörja en samlokalisering av kommunal verksamhet med avsikt att möjliggöra försäljning av de fastigheter kommunen därefter inte längre har behov av.
19. Att kommunstyrelsen uppdras att tillse att Silvervallen, vid stadens största genomfart, under våren 2024 förskönas i väntan på bostadsbygge.
20. Att kommunstyrelsen uppdras att skyndsamt bereda underlag för beslut att avgiftsbelägga kollektivtrafiken i Sala med start 2024-01-01.
21. Att kommunstyrelsen uppdras att senast i samband med ordinarie årsstämma 2024 till Salabostäder AB överlämna ett ägardirektiv som ålägger bolaget att genomföra de åtgärder som krävs för denna budgets finansiering av investeringsprojekt.
22. Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för och om möjligt genomföra en bolagisering av kommunens fastighetsenhet.

Beräkning 2024-2027, Koalition Sala

Förutsättningar för beräkningar

Kommunalskatt 22,31%

	2024	2025	2026	2027
Befolkningstal antal invånare	23 030	23 070	23 081	23 094

	2024	2025	2026	2027
Beräknad snittränta/år, nyupplåning och omsättning av lån	2,60%	2,80%	2,99%	3,10%

Pensionskostnader KPA:s prognos 2022-12-14

Skatteintäkter, generella statsbidrag
utjämning och fastighetsavgift Cirkulär 23:20 2023-04-27

PO-pålägg 2024	45,70%	Cirkulär 23:20 2023-04-27
PO-pålägg 2025	40,50%	Cirkulär 23:20 2023-04-27
PO-pålägg 2026	39,50%	Cirkulär 23:20 2023-04-27
PO-pålägg 2027	39,50%	Cirkulär 23:20 2023-04-27

Internränta 2024 2,50% Cirkulär 23:07 2023-02-06

PKV Cirkulär 23:20 2023-04-27

Prisindex för kommunal verksamhet	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnad	4,4%	-0,2%	2,6%	2,6%
Övrig förbrukning	2,8%	2,6%	2,7%	2,7%
Prisförändring	3,9%	0,7%	2,6%	2,6%

Beräkning

	2024	2025	2026	2027
Skatteintäkt	-1 201 272	-1 251 221	-1 304 167	-1 350 106
Gen. statsbidrag, utjämning, fastighetsavg.	-486 561	-496 367	-512 363	-524 450
Årets resultatmål	1,2%	10,1%	9,9%	3,6%
Årets resultat, inkl återställande av neg resultat	20 040	176 933	179 758	66 648
Kommunstyrelsens förfogande	8 500	6 800	7 000	7 200
<i>KS förfogande andel av skatter, bidrag o utjämn</i>	<i>0,50%</i>	<i>0,39%</i>	<i>0,39%</i>	<i>0,38%</i>
Pensionskostnader	176 293	118 291	117 425	124 655
Arbetsgivaravgifter	283 316	292 919	302 555	312 510
Avskrivningar	88 558	98 573	102 627	100 823
Finansnetto	12 639	-112 285	-109 716	16 323
PO-pålägg	-410 360	-377 619	-390 080	-402 953
Kapitaltjänstkostnader	-122 346	-137 521	-151 164	-149 414
Återstår att fördela ut i ramar	-1 631 192	-1 681 496	-1 758 126	-1 798 765

Fördelning Nämnder

Nettoram					
	2023	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	235 596	241 149	244 693	255 973	260 930
Kultur-och fritidsnämnd	62 056	66 438	68 347	70 531	79 402
Revision	958	1 196	1 202	1 228	1 305
Överförmyndare	3 302	3 431	3 454	3 544	3 636
Skolnämnd	613 727	653 805	677 402	713 463	726 141
Äldre- och omsorgsnämnd	488 174	504 046	518 996	538 955	549 789
Social- och arbetsmarknadsnämnd	149 646	161 126	167 407	174 434	177 565
Summa totalt	1 553 459	1 631 192	1 681 496	1 758 126	1 798 765
I förhållande till föregående års ram		5,0%	3,1%	4,6%	2,3%
I förhållande till 2023 års ram		5,0%	8,2%	13,2%	15,8%

Resultaträkning

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	365 720	348 671	365 720	365 720	365 720	365 720
Verksamhetens kostnader	-1 889 455	-1 851 786	-1 932 315	-1 950 090	-2 009 583	-2 056 485
Avskrivningar	-77 370	-80 537	-88 558	-98 573	-102 627	-100 823
VERKSAMHETENS	-1 601 105	-1 583 652	-1 655 153	-1 682 943	-1 746 490	-1 791 587
NETTOKOSTNADER						
Skatteintäkter	1 137 312	1 150 485	1 201 272	1 251 221	1 304 167	1 350 106
Generella statsbidrag och utjämning	460 722	468 731	486 561	496 367	512 363	524 450
Finansiella intäkter	7 274	7 160	15 078	140 078	140 078	15 078
Finansiella kostnader	-6 364	-16 816	-27 718	-27 794	-30 362	-31 401
RESULTAT FÖRE EXTRA- ORDINÄRA POSTER	-2 161	25 907	20 041	176 930	179 756	66 646
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	-2 161	25 907	20 041	176 930	179 756	66 646

Kassaflödesanalys

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
LÖPANDE VERKSAMHET						
Årets resultat	-2 161	-11 333	20 041	176 930	179 756	66 646
Justering för ej likviditetpåverkande poster		78 622	86 498	96 118	100 547	99 207
Övriga likviditetspåverkande poster		0	17 821	10 744	13 745	1 000
Poster som redovisas i annan sektion		872	872	872	872	872
Medel från vh före förändring av rörelsekapital		68 162	125 232	284 664	294 920	167 725
Ökning/minskning kf fordringar		0	0	0	-4 555	-4 674
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-20 000	0	0	7 845	8 049
Ökning/minskning förråd och varulager		0	0	0	-330	-339
Kassaflöde löpande verksamhet		48 162	125 232	284 664	297 880	170 762
INVESTERINGSVERKSAMHET						
Investering i immateriella tillgångar		0	0	0	0	0
Försäljning av immateriella tillgångar		0	0	0	0	0
Investering i materiella tillgångar		-257 278	-319 502	-297 624	-163 590	-156 064
Försäljning av materiella tillgångar		16 000	86 700	0	0	0
Investering i finansiella tillgångar		-2 778	-4 970	0	0	0
Avyttring av finansiella tillgångar		0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-244 056	-237 772	-297 624	-163 590	-156 064
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån		190 000	100 000	50 000	0	0
Amortering av långfristiga skulder		-20 035	-20 020	-20 020	-20 020	-20 020
Amortering av skulder för finansiell leasing		0	0	0	0	0
Ökning långfristiga fordringar		0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		169 965	79 980	29 980	-20 020	-20 020
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR						
Bidrag till statlig infrastruktur		0	0	-12 675	-4 000	0
Kassaflöde från bidrag till statlig infrastruktur		0	0	-12 675	-4 000	0
Årets kassaflöde		-25 929	-32 560	4 344	110 270	-5 322
Likvida medel vid årets början		65 710	39 781	7 220	11 565	121 835
Likvida medel vid årets slut	65 710	39 781	7 220	11 565	121 835	116 512

Balansräkning

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		0	0	0	0	0
Maskiner och inventarier		0	0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Summa anläggningstillgångar	1 562 952	1 725 598	1 856 118	2 043 553	2 089 898	2 143 268
Omsättningstillgångar						
Förråd	12 702	12 702	12 702	12 702	13 032	13 371
Fordringar	175 206	175 206	175 206	175 206	179 761	184 435
Kassa och bank	65 710	39 780	7 221	11 565	121 835	116 513
Summa omsättningstillgångar	253 618	227 688	195 129	199 473	314 629	314 319
SUMMA TILLGÅNGAR	1 816 569	1 953 286	2 051 246	2 243 026	2 404 527	2 457 587
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Ingående eget kapital	750 505	748 344	737 011	757 052	933 982	1 113 738
Årets resultat	-2 161	-11 333	20 041	176 930	179 756	66 646
Summa eget kapital	748 344	737 011	757 052	933 982	1 113 738	1 180 384
Avsättningar för pensioner	48 462	46 547	44 487	42 031	39 951	38 336
Skulder						
Långfristiga skulder	698 033	867 998	947 978	965 283	941 263	921 243
Kortfristiga skulder	321 730	301 730	301 730	301 730	309 575	317 624
Summa skulder	1 019 763	1 169 728	1 249 708	1 267 013	1 250 838	1 238 867
SUMMA EGET KAPITAL , AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 816 569	1 953 286	2 051 246	2 243 026	2 404 527	2 457 587

Investeringsbudget/Plan

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen					
Kommundirektör	6 972	6 532	2 439	1 314	1 064
Personalkontor	0	0	0	0	0
Ekonomikontor	0	0	0	0	0
Räddningstjänst	4 020	10 300	4 000	3 300	0
Tekniskt kontor, inkl exploateringsinv	253 750	251 650	150 250	139 450	50 300
Samhällsbyggnadskontor	0	0	0	0	0
Summa Kommunstyrelsen	264 742	268 482	156 689	144 064	51 364
Kultur- och fritidsnämnd	2 500	4 900	0	5 000	500
Skolnämnd	9 500	16 500	2 500	6 900	2 400
Äldre- och omsorgsnämnd	760	200	100	100	100
Social- och arbetsmarknadsnämnd	0	0	0	0	0
Summa	277 502	290 082	159 289	156 064	54 364

	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Kommunstyrelsen					
Kommundirektör	1 920	5 342	657	502	0
Personalkontor	0	0	0	0	0
Ekonomikontor	0	0	0	0	0
Räddningstjänst	1 000	1 300	3 650	8 550	0
Tekniskt kontor, inkl exploateringsinv	36 650	63 560	34 380	34 000	44 400
Samhällsbyggnadskontor	0	0	0	0	0
Summa Kommunstyrelsen	39 570	70 202	38 687	43 052	44 400
Kultur- och fritidsnämnd	0	500	0	500	0
Skolnämnd	2 400	2 500	2 000	2 000	0
Äldre- och omsorgsnämnd	100	100	100	100	0
Social- och arbetsmarknadsnämnd	0	0	0	0	0
Summa	42 070	73 302	40 787	45 652	44 400

Innehåll ↶	NÄMNSRAMAR			2024			2025			2026			2027		
	TEKNISK RAM 2024	PRIO	BUDGET 2024	TEKNISK RAM 2025	PRIO	PLAN 2025	TEKNISK RAM 2026	PRIO	PLAN 2026	TEKNISK RAM 2027	PRIO	PLAN 2027			
<i>Nämnder/avdelningar</i>															
Kommunstyrelse	233 878	7 271	241 149	239 751	4 933	244 684	248 239	7 724	255 963	254 866	6 054	260 920			
Revision	1 352	-156	1 196	1 361	-159	1 202	1 398	-169	1 228	1 434	-130	1 305			
Överförmyndare	3 799	-368	3 431	3 827	-373	3 454	3 929	-385	3 544	4 033	-397	3 636			
Kultur- och fritidsnämnd	72 712	-6 274	66 438	73 991	-5 644	68 347	75 991	-5 461	70 531	78 018	1 383	79 402			
Skolnämnd	639 582	14 223	653 805	645 315	32 087	677 402	660 448	53 015	713 463	674 598	51 544	726 141			
Äldre- och omsorgsnämnd	464 662	39 384	504 046	478 781	40 215	518 996	503 447	35 508	538 955	527 159	22 631	549 789			
Social- och arbetsmarknadsnämnd	157 626	3 500	161 126	159 108	8 299	167 407	163 621	10 813	174 434	168 199	9 366	177 565			
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	1 573 611	57 580	1 631 191	1 602 134	79 357	1 681 491	1 657 073	101 045	1 758 118	1 708 307	90 451	1 798 758			
FINANSFÖRVALTNING	-1 651 232	0	-1 651 232	-1 858 428	0	-1 858 428	-1 937 881	0	-1 937 881	-1 865 410	0	-1 865 410			
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	1 597 573	57 580	1 655 153	1 603 578	79 357	1 682 935	1 645 438	101 045	1 746 483	1 701 130	90 451	1 791 581			
BERÄKNAT RESULTAT	-77 620	57 580	-20 040	-256 294	79 357	-176 937	-280 808	101 045	-179 763	-157 103	90 451	-66 652			

Resultatmål			-16 878			-172 836			-176 385			-60 923
Prioriteringsutrymme jmf resultatmål			3 162			4 100			3 378			5 729

Koalition Salas prioriterade åtgärder 2024–2027

Kommunstyrelsen

Ett tryggare Sala

Kommunstyrelsen ska arbeta proaktivt med åtgärder för stärkt trygghet genom att bland annat:

- Införa kameraövervakning på otrygga platser och offentliga byggnader.
- Skapa ”trygga stråk” och arbeta in trygghetsfrågorna i samhällsbyggnadsprocessen.
- Införa lokalt stöd till grannsamverkansföreningar.
- Införa en 24-timmars klottersaneringsgaranti på våra egna fastigheter för att se till att vandalism och förföljning inte kan verka obehindrat.
- Förstärka sin handlingsplan mot våld i nära relationer och i samband med det förstärka arbetet mot hedersvåld och hedersrelaterat förtryck bland barn och vuxna.
- Tillsammans med socialtjänsten och skolverksamheten samarbeta med polisen samt med barn- och ungdomspsykiatrien för att tidigt upptäcka missförhållanden och våldsutsatthet.
- Skyndsamt utarbeta en ny rekryteringsstrategi för räddningstjänstpersonal i beredskap.
- Färdigställa arbetet med trygghetspunkter i kommunens servicenoder.

Kommunens ekonomiska livskraft

För att förbättra kommunens totala ekonomi genomförs följande åtgärder:

- Uppdra till kommundirektören att säkerställa att kommunens skogsinnehav lämnar ökad avkastning
- Sala-Heby Energi AB, Sala-Heby Energi Elnät AB och Sala-Heby Energi Service AB ska årligen lämna utdelning/koncernbidrag till ägarna med motsvarande 33 % av resultatet efter finansnetto efter avdrag för schablonskatt. Dock ska utdelningen uppgå till minst 8 miljoner kronor årligen.
- Återinför avgifter på kollektivtrafik enligt VL:s standardtaxa med bibehållen avgiftsfrihet för studerande/barn.
- Kommunen ska bidra till att öka antalet bostadsrätter i de större hyresområdena (ombildningar).
- Utred hur avtalen med Heby påverkar Sala kommuns ekonomi.
- Kommundirektören ges i uppdrag att löpande genomföra samlokalisering till av kommunen ägda lokaler där så är möjligt.
- Utveckla policy för hemmaarbete med målet att minska lokalkostnader.
- Kommundirektören ges i uppdrag att utöka konkurrensutsättning av kommunal verksamhet.

- Kommundirektören ges i uppdrag att utreda hur medborgarkontorets, kommunikationsenheten samt IT-enhetens verksamheter kan samordnas för att minska kostnader för kommunen.
- Kommundirektören ges i uppdrag att utreda vilka tjänster/funktioner i Sala kommun som kan automatiseras för att minska kostnader.
- Översyn av kontorets taxor och avgifter i syfte att minska kostnadsbördan för privatpersoner och företag.
- Utreda förutsättningarna för att ombilda kommunens fastighetsenhet till bolag.
- Miljöbilar, minskade drivmedelskostnader.

Fokus inom näringslivsarbetet

Sala kommun ska förbättra näringslivets förutsättningar genom att bland annat:

- Skapa förutsättningar för strategiskt etableringsarbete
 - o Markreserver, mässheltagande, inventering, strategisk marknadsföring och liknande uppgifter med syftet att göra Sala mer attraktivt för företagsetableringar.
- Minska byråkratin och kostnaderna för företagande på följande sätt:
 - o Löpande genomföra åtgärder för att sänka de företagsskadliga avgifterna.
 - o För 2024 avgiftsbefriade uteserveringar, skyltning samt torghandel.
- Förbättra den kommunala upphandlingen
 - o Skapa fler mindre upphandlingar för att möjliggöra för fler aktörer att delta.
 - o Utreda möjligheten att minska omsättnings- och referenskrav på leverantörer.
 - o Fortsätta att utveckla och stärka samarbetet mellan beställarorganisationen och de lokala företagen för att få ökad förståelse och samsyn kring vilka möjligheter en effektiv kommunal upphandling medför.
- Införa utmaningsrätt på delar av den kommunala verksamheten och säkerställa att kommunen alltid provar beslut om utförande av tjänster mot alternativa utförare på den öppna marknaden.

En levande landsbygd

För att stärka landsbygden görs inom kommunstyrelsen och nämnder följande prioriteringar:

- Under 2024 öppna för privata utförare av kart- och mättjänster för att underlätta vid bygglovsärenden.
- E-tjänster och om möjligt automation för kontroll och anmälan av egen brunn utvecklas och driftsätts.
- Etablera ett landsbygdsråd för utökad dialog mellan kommunen och föreningar på landsbygden.

Produktion och försörjning av livsmedel

Vi värnar den lokala livsmedelsproduktionen för att öka självförsörjningsgraden av livsmedel genom att:

- Ansöka om att bli pilotkommun för gårdsförsäljning.
- Utöka återtaget från Ösby Naturbruksgymnasium samt annan kommunal verksamhet där så är möjligt.
- Utredda om kommunen kan inhandla lokala livsmedel via REKO-ring.

En mer trivsamt och serviceinriktad kommun i vardagen

Sala kommuns vardagsmiljö ska löpande förbättras genom:

- Upprättandet av program för gatu- och parkvård i samarbete med arbetsmarknadsenheten och socialtjänsten.
- Återinför ett välordnat valborgsfirande i Sala
- Stöttande av nationaldagsfiranden.
- Säkrad skuldrådgivning med ett första samtal inom 4 veckor.
- Genomförande av en översyn av kommunens parkeringstider för att underlätta handel.

Salas digitaliseringsresa

Sala kommun ska fortsätta sin digitaliseringsresa genom att:

- Implementera användandet av AI-verktyg för handläggning samt beslut i enklare ärenden.
- Vidareutveckla Sala-appen och våra e-tjänster för ökad effektivitet
 - o Skapa en dedikerad kommunikationskanal för att prata med ungdomar.
- Utred förutsättningar för återanvändning eller avyttrande av avskrivna iPads och datorer för att minska IT-kostnaderna.
- Alla bidrag kommunen betalar ut ska använda samma uppföljningssystem för att öka transparens, motverka bidragsfusk och minska risken för en åskandekultur mellan kommunen och föreningarna.
- Utred förutsättningarna för att konkurrensutsätta vår växeltelefoni.
- Utred övergång till automatiserad grönyteskötsel.

Samhällsbyggnad och Tekniska kontoret

För att Sala kommuns planering, utveckling och attraktivitet ska stärkas görs följande prioriteringar:

- Upprustningsprojekt för att ”snygga till” Silvervallen.
- Berörda enheter uppdras att gemensamt prioritera arbetet kopplat till etableringen av servicestation samt restaurangverksamhet vid Evelunds rondellen.
- Tekniska kontoret ska upprätta en plan och genomför nödvändiga åtgärder för att balansera kostnaderna för ägandet av den inköpta marken på Norrmalm.
- Utredda förutsättningar för försäljning av de tomter på Norrmalm som kommunen äger till intressenter som vill utveckla området i linje med den nya översiktsplanens mål.
- Kvalitetssäkra kosten till våra barn och äldre genom en översyn av enhetsstrukturen för våra kök.

- Tydliggöra kommunens tillhandahållande av trygghets- och mellanboendeplatser för att minska behovet av nya äldreboenden.
- Etablera markreserv för byggande av trygghetsboenden i privat regi i servicenoderna.
- Skapa en utvecklingsplan för utbyggnad av antalet ställplatser för husbilar.
- Konkurrensutsatt delar av gata/parks verksamhet.

Miljöarbete

För att säkerställa en hållbar utveckling av Sala kommun avser vi:

- Avveckla alla eventuella kommunala särkrav som går utöver svensk miljölagstiftning i de fall de kraven ökar kommunens kostnader, försvårar tillvaron för medborgare eller företag eller där kraven inte har någon positiv miljöpåverkan. Använd i stället upphandlingen till att göra det möjligt för lokala aktörer att delta, för att till exempel få minskade transportkostnader.
- Uppdatera kommunens klimat- och miljöstrategi för att i linje med Sveriges klimatstrategi premiera alla typer av fossilfri energi.
- Löpande arbeta för att minska kommunens energianvändning.
- Sala kommun fortsätter sitt arbete för att minska användandet av engångsartiklar.
- Hemställa till VafabMiljö att utöka öppettiderna på Återbruket vid Strå för att som minst även omfatta söndagar.
- Utredda möjliga platser för samåkningsparkering, till exempel vid Fridhem, Broddbo, Salbohed och Kumla kyrkby.
- Säkerställa att det finns möjlighet till laddinfrastruktur vid planering av nya verksamhets- och bostadsområden och möjliggöra för privata aktörer att driva dessa.

Skolnämnden

Förutsättningar för ett bra liv ges av en bra skola

Sala kommuns barnomsorg och grundskolor samt gymnasier ska öka sin kvalitet och ge kommunen Mälardalens bästa skolor 2030 genom att:

- Skyndsamt besluta om en ny struktur för lokalförsörjning för skolkontorets verksamheter med mål av sänkta driftskostnader och investeringsbehov.
 - o I detta uppdrag inkluderas perspektivet med drift av verksamhet i privat regi.
 - Öka anslagen och tiden för pedagogisk fortbildning till all undervisande personal.
 - Via riktade rekryteringsinsatser öka andelen behörig personal inom verksamheten.
 - Fortsätta prioritera det extra anslag till läromedel som ligger utanför pedagogisk drift.
 - Prioritera tidiga insatser för NPF-diagnostisering via elevhälsan.
 - Prioritera att identifiera behov och ge stöd så tidigt som möjligt.
 - Genomföra följande trygghetsåtgärder:
 - o Elevhälsogaranti med kontakt samma dag.
 - o Fortsätta verksamheten med elevvärdar och vid behov skapa ”trygghetsteam” som kan stötta lärare och elever genom att hantera oroligheter och skapa lugn i våra kapprum och på rasterna.
 - o Enbart genomföra evidensbaserade anti-mobbingsprogram.
 - o Genomföra åtgärder för att minska förekomsten av narkotika. Vi skolor och andra lokaler där eleverna vistas.
 - o Genomföra en trygghetsinventering på samtliga skolgårdar och uppehållsrum.
 - Tillhandahålla arbetskläder till barnomsorgspersonalen.
 - Skapa riktlinjer för krav på kunskaper i svenska i enlighet med Socialstyrelsens rekommendation vid anställning inom verksamheten.
 - Förstärka samverkan mellan Kungsängsgymnasiet och Mälardalens universitet.
 - Ta fram riktlinjer och handlingsprogram för att erbjuda högt studiemotiverade och särbegåvade elever den typ av utmaningar som behövs för att de ska nå sin fulla potential.
 - Införa gemensamma rutiner för övergångar mellan och inom skolformer.
 - Utredda och införa privatekonomiutbildning för mellanstadiets elever.
- Fortsatta satsningar på UF-företagande i kommunen.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

I Sala ska fler få möjlighet till arbete och självförsörjning

Vi ska minska utanförskapet och öka självförsörjningen genom att:

- Under det övergripande arbetet med en förstärkt arbetslinje i Sala vill vi
 - o Införa en individbaserad utbildnings- och arbetsmarknadsmodell för att få fler i riktiga arbeten.
 - o Tillskapa fler karriärtrappor inom kommunens olika verksamhetsområden enligt arbetsmarknadsenhetens presenterade förslag.
 - o Införa en ny modell och kursplan för lokal samhällsintroduktion med examination via vuxenutbildningen.
 - o Stärka samarbetet kring kompetensförsörjning genom aktiv dialog med lokala företag där målet bland annat är att göra det attraktivt för företag att själva driva yrkesutbildningar för att utbilda inom den kompetens de själva kan anställa.
 - o Inom vår verksamhet kapa paketutbildningar som kombinerar SFI med yrkeskurser och praktik, gärna i samarbetet med Tärna folkhögskola.
- Verka för att fler yrkesutbildningar ska etablera sig i Sala.

Fler barn ska kunna bo med sina föräldrar

Vi ska se till att minska behovet av omhändertaganden av barn genom att:

- Säkerställa återöppnandet av en familjecentral och den öppna förskolan i privat regi.
- Skapa en fortbildningsplan för socialtjänsthandläggarna med fokus på arbetet kopplat till omhändertagande av barn.
- Skapa ett incitamentprogram för att locka och behålla fler erfarna socialtjänsthandläggare för barn och unga till och i Sala kommun.

Äldre- och omsorgsnämnden

Personalen är omsorgens viktigaste resurs

Sala kommun ska förbättra villkoren för våra anställda genom att:

- Skapa riktlinjer för att det svenska språket ska vara norm inom vård- och omsorgsverksamheten samt att krav på kunskaper i svenska språket enligt Socialstyrelsens rekommendation ska vara ett krav för anställning.
- Fortsatt aktivt arbete för minskad psykisk ohälsa bland de äldre, bland annat genom insatser via generationsbryggor & kultur, för minskad ofrivillig ensamhet.

Minska ohälsan bland våra äldre medborgare

Sala kommun ska fortsätta minska ohälsan bland våra äldre genom att:

- Tillskapa funktionerna äldreombud och äldreкуратор inom Äldre- och omsorgsnämndens verksamhet.
- Fortsatt arbete för att förebygga fallolyckor och andra olycksfall måste fortgå.
- Implementera rutiner för inhämtande av utdrag från belastningsregister i samband med rekrytering inom hemtjänst och äldreomsorg.

Kultur- och fritidsnämnden

Fysisk aktivitet och levande föreningar för hela livet

För att stötta verksamheten genomförs följande åtgärder:

Sala kommun ska inrätta en funktion vars syfte är att underlätta och möjliggöra för föreningar och företag att söka bidrag och stöd från externa aktörer.

- Säkerställa starten av bygget av ny simhall 2025.
- LSS fritid ska återinföras.
- Utred kulturskoleverksamhetens utvecklingsmöjligheter.
 - o Möjliggör för fria aktörer att erbjuda sina tjänster till skolans elever som ett komplement till dagens verksamhetsformer.
- Fortsätta satsningen på spontanidrott i hela kommunen.
- Utveckla digitalt stöd för att öka transparensen, motverka felaktiga utbetalningar och bidragsfusk.